

СЛУЖБЕН ВЕСНИК НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Број 66

Год. LXI

Понеделник, 8 август 2005

Цена на овој број е 580 денари

www.slvesnik.com.mk

contact@slvesnik.com.mk

СОДРЖИНА

	Стр.
939. Уредба за спроведување на Царинскиот закон.....	1
Огласен дел.....	1-8

ВЛАДА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

939.

Врз основа на член 257 од Царинскиот закон (“Службен весник на Република Македонија” бр. 39/05) Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 27.07.2005 година, донесе

УРЕДБА ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЦАРИНСКИОТ ЗАКОН

ДЕЛ 1

ОПШТИ ОДРЕДБИ

ПОГЛАВЈЕ 1

ОПШТО

ГЛАВА 1

Дефиниции

Член 1

Поимите употребени во оваа Уредба го имаат следново значење:

1) “*АТА Карнет*” е меѓународен царински документ за привремен увоз воведен според АТА Конвенцијата или Истамбулската конвенција;

2) “*податоци потребни за идентификација на стока*” се од една страна, податоците кои се употребуваат за комерцијална идентификација на стоката, овозможувајќи му на царинскиот орган да го одреди тарифното распредување и од друга страна, количината на стоката;

3) “*стока од некомерцијална природа*” е стока чие ставање во предметната царинска постапка е повремено и чиј вид и количина укажуваат на тоа дека таа е наменета за приватна, лична или семејна употреба на примачот или лицето кое ја пренесува или која очигледно е наменета за подарок;

4) “*мерки на трговска политика*” се утврдени нетарифни мерки воведени како дел од трговската политика, во форма на одредби кои го регулираат увозот и извозот на стока, како што се надзор или мерки за заштита, количински забрани или ограничувања и забрани за увоз или извоз;

5) “*царинска номенклатура*” е една од номенклатурите од член 19 од Царинскиот закон;

6) “*Хармонизиран Систем*” е хармонизиран систем на имиња и шифрирани ознаки на стоката;

7) “*Истамбулска Конвенција*” е Конвенција за привремен увоз договорена во Истамбул на 26 јуни 1990 година.

ГЛАВА 2

Одлуки

Член 2

Одлуката која е поврзана со гаранција за обезбедување на плаќање на царинскиот долг, која е поволна за лицето кое потпишало обврска да ги плати износите кои треба да се платат на прво писмено барање од страна на царинскиот орган, се укинува кога превземената обврска нема да се исполни.

Член 3

Укинувањето од член 2 на оваа уредба нема влијание врз стоката која, во моментот на стапување во сила на укинувањето, веќе е ставена во постапка врз основа на укинатото одобрение.

Меѓутоа, царинскиот орган може да побара на таквата стока да и се одреди царински дозволено постапување или употреба во рок кој тие го определуваат.

ГЛАВА 3

Техники за електронска обработка на податоци

Член 4

(1) Централната управа на Царинската управа може да одобри употреба на техника на електронска обработка на податоци за извршување на формалностите одредени со царинските прописи.

За целите на овој член:

а) *“техника на електронска обработка на податоци”* значи:

- размена на стандардни пораки со електронска размена на податоци со царинските органи;

- внесување на информации потребни за извршување на соодветните формалности во царинскиот информативен систем;

б) *“електронска размена на податоци”* значи пренесување на податоци структурирани согласно договорени стандарди за пораки, помеѓу еден компјутерски систем со друг компјутерски систем, преку електронски средства.

в) *“стандардна порака”* значи претходно дефинирана структура прифатена за електронско пренесување на податоци.

(2) Одобрението од став (1) на овој член може да се даде кога се исполнети следните услови:

а) да се почитуваат начелата на царинските прописи;

б) да се утврдат мерки на проверка и заштита на изворот на податоци и обезбедување на податоците од ризик од неовластен пристап, губење, измени или уништување.

Член 5

Кога Централната управа на Царинската управа одобрува формалностите да можат да се извршуваат со употреба на техника на електронска обработка на податоци, таа ги определува и правилата за замена на своерачниот потпис со друга техника која може да се заснова на употреба на шифрирани ознаки.

ПОГЛАВЈЕ 2

ЗАДОЛЖИТЕЛНА ИНФОРМАЦИЈА

ГЛАВА 1

Дефиниции

Член 6

Поимите употребени во оваа поглавје го имаат следново значење:

1) *“задолжителна информација”*: е тарифна информација или информација за потекло задолжителна за царинскиот орган кога се исполнети условите од член 7 и 8 од оваа уредба;

2) *“подносител на барање”*, е:

- за тарифни цели: лице кое до Централната управа на Царинската управа поднело барање за издавање на задолжителна тарифна информација,

- за цели на потекло: лице кое до Централната управа на Царинската управа поднело барање за издавање на задолжителна информација за потекло и има оправдана причина за поднесување на барањето,

3) *“имател на информација”*: е лице на кое му се дава задолжителната информација.

ГЛАВА 2

Постапка за добивање на задолжителна информација
Доставување на информацијата на подносителот на барањето

Член 7

(1) Барањата за издавање на задолжителна информација се поднесуваат во писмена форма до Централната управа на Царинската управа. Барањето за задолжителна тарифна информација се поднесува на образец даден во Прилог 1 на оваа уредба.

(2) Барањето за издавање задолжителна тарифна информација се однесува само за еден тип на стока. Барањето за издавање на задолжителна информација за потекло се однесува само за еден тип на стока и збир на услови за стекнување на потекло на стоката.

(3) Барањето за издавање на задолжителна тарифна информација ги содржи следниве податоци:

а) назив, седиште и даночен број на имателот на информацијата;

б) називот, седиште и даночен број на подносителот на барањето ако тоа лице не е имател на информацијата;

в) царинска номенклатура според која треба да се распореди стоката. Подносителот на барањето ја наведува номенклатурата од член 19 став (3) на Царинскиот закон, според која бара да се изврши тарифното распредување;

г) детален опис на стоката кој овозможува нејзина идентификација и распредување според царинската номенклатура;

д) составот на стоката и методите за испитување употребени за утврдување на составот на стоката, ако распредувањето на стоката според царинската номенклатура зависи од нејзиниот состав;

ѓ) за приложените мостри, фотографии, цртежи, каталози или други расположливи документи кои можат да и помогнат на Централната управа на Царинската управа во утврдувањето на правилно распредување на стоката според царинската номенклатура;

е) предложено распредување;

ж) согласност на подносителот на барањето дека ќе достави превод на македонски јазик на било кој приложен документ кон барањето, ако Централната управа на Царинската управа тоа го бара;

з) податоци кои се сметаат за доверливи;

и) укажување од страна на подносителот на барањето, ако има сознанија за задолжителна тарифна информација за слична или идентична стока за која е поднесено барање или издадена информација;

ј) согласност дека доставените информации можат да бидат ставени во јавно достапна база на податоци на Царинската управа. За доверливите податоци се применува член 16 од Царинскиот закон.

(4) Барањето за задолжителна информација за потекло ги содржи следниве податоци:

а) назив, седиште и даночен број на имателот на информацијата;

б) називот, седиште и даночен број на подносителот на барањето ако тоа лице не е имател на информацијата;

в) законска основа која може да се примени во согласност со членовите 21 и 26 од Царинскиот закон;

г) детален опис на стоката и нејзино тарифно распредување;

д) составот на стоката и методите за испитување употребени за утврдување на составот на стоката и нејзината цена франко фабрика (ex-works), кога е тоа потребно;

ѓ) условите кои овозможуваат утврдување на потеклото, употребените материјали и нивно потекло, тарифно распредување, соодветна вредност и опис на условите (правила за промена на тарифниот број, додана вредност, опис на операции или преработки, или било кое друго посебно правило) кои овозможуваат предметните услови за утврдување на потеклото да бидат исполнети; посебно се наведува точното правило кое било применето за утврдување на потеклото како и предложеното потекло на стоката;

е) за приложените мостри, фотографии, цртежи, каталози или други расположливи документи за составот на стоката и материјали од кои е составена а кои можат да помогнат во опишување на производниот процес или на преработката на која биле подложени материјалите;

ж) согласност на подносителот на барањето дека ќе достави превод на македонски јазик на било кој приложен документ кон барањето, ако Централната управа на Царинската управа тоа го бара;

з) податоци кои се сметаат за доверливи, во однос на јавноста или службата;

с) укажување од страна на подносителот на барањето, ако има сознанија за задолжителна информација за потекло на стока или материјали кои се идентични или слични со оние наведени во точките (г) или (ѓ) од овој став за која е поднесено барање или издадена информација;

и) согласност дека доставените информации можат да бидат ставени во јавно достапна база на податоци на Царинската управа. За доверливите податоци се применува член 16 од Царинскиот закон.

(5) Кога, по прием на барањето, Централната управа на Царинската управа смета дека барањето не ги содржи сите потребни податоци за издавање на задолжителна информација, Централната управа на Царинската управа ќе побара од подносителот на барањето да ги достави потребните податоци. Рокот од 3 месеци и рокот од 150 дена наведен во членот 8 од оваа Уредба почнува да тече од моментот кога Централната управа на Царинската управа ги има сите информации потребни за донесување на одлука. Централната управа на Царинската управа го известува подносителот дека барањето е прифатено и дека од тој момент наведениот рок почнува да тече.

(6) Задолжителна информација ја издава Централната управа на Царинската управа.

Член 8

(1) Задолжителната информација се доставува до подносителот на барањето во најкус можен рок.

а) за тарифни цели: ако не постои можност да се изготви задолжителната тарифна информација во рок од три месеци од денот на прифаќањето на барањето, Централната управа на Царинската управа ќе го известува подносителот на барањето за причината за доцнењето и рокот до кој очекува да ја издаде информацијата.

б) за цели за потекло: информацијата ќе се достави во рок од 150 дена од денот кога барањето било прифатено.

(2) Задолжителната информација се издава на начин и форма која е во согласност со образецот кој е даден во Прилог 2 (задолжителна тарифна информација) и Прилог 3 (задолжителна информација за потекло). Задолжителната информација содржи податоци за тоа кои податоци ќе се сметаат за доверливи. Во задолжителната информација се наведува и правото на жалба во согласност со член 7 од Царинскиот закон.

ГЛАВА 3

Правна сила на задолжителната информација

Член 9

(1) На задолжителната информација може да се повика само имателот на информацијата. Одредбите од овој став не ја исклучуваат примената на членовите 5 и 74 од Царинскиот закон.

(2) а) За тарифни цели: имателот на информацијата, при спроведување на царинските формалности, е должен да го информира царинскиот орган дека поседува задолжителна тарифна информација во поглед на стоката која се царини.

б) за цели за потекло: имателот на информацијата, при спроведување на царинските формалности, е должен да го информира царинскиот орган дека поседува задолжителна информација за потекло со која е опфатена стоката за која се спроведуваат царинските формалности.

(3) Имателот на информацијата, задолжителната информација може да ја користи во поглед на конкретната стока ако царинскиот орган утврди:

а) за тарифни цели: дека предметната стока одговара во секој поглед со онаа која е опишана во приложената информација;

б) за цели на потекло: дека предметната стока и условите кои го утврдуваат нејзиното потекло одговараат во секој поглед со оние опишани во приложената информација.

ГЛАВА 4

Одредби кои се применуваат во случај на истекот на рокот на задолжителната информација

Член 10

Кога имателот на задолжителна информација која престанала да важи поради причини наведени во член 11 став (5) од Царинскиот закон, сака и понатаму да ја користи информација за одреден период, согласно член 11 став (6) од Царинскиот закон, за тоа ја известува Централната управа на Царинската управа, приложувајќи ги сите потребни пропратни документи со кои се овозможува проверка дека сите соодветни услови се исполнети.

ПОГЛАВЈЕ 3

ПОТЕКЛО НА СТОКА

ГЛАВА 1

Непрефенцијално потекло на стока

Оддел 1

Обработка или преработка за стекнување на потекло

Член 11

Со оваа глава се пропишува обработката или преработката, за текстил и производи од текстил од Одделот XI на номенклатурата на Царинската тарифа и за одредени производи кои не се текстил или производи од текстил, која се смета дека ги задоволува критериумите пропишани во член 23 на Царинскиот закон и со која предметните производи стекнуваат потекло од земјата во која тие биле извршени.

Поимот “земја” значи или Република Македонија или друга земја.

Пододдел 1

Текстил и производи од текстил кои се опфатени во Оддел XI на номенклатурата на Царинската тарифа

Член 12

За текстилот и производи од текстил кои се опфатени во Оддел XI на номенклатурата на Царинската тарифа, како целосна постапка на преработка определена во член 13 на оваа уредба се смета обработката или преработката за стекнување на потекло во согласност со член 23 на Царинскиот закон.

Член 13

Како целосна постапка на преработка се смета обработката или преработката поради која добиените производи се распоредуваат во тарифни броеви на номенклатурата на Царинската тарифа различни од оние во кои кои се распоредувале разните употребени материјали без потекло.

Меѓутоа, за производи кои се наведени во списокот од Прилог 5 на оваа уредба, само специфичните постапки кои се наведени во колоната 3 од овој прилог, кои се однесуваат на секој поединечен добиен производ, се сметаат за целосни постапки на преработка, без оглед дали со нив се менува или не се менува тарифниот број.

Начинот на примена на правилата од Прилог 5 на оваа уредба е опишана во воведните забелешки од Прилог 4 на оваа уредба.

Член 14

За примена на одредбите на претходниот член, долунаведеното во секој случај се смета за недоволна обработка или преработка за стекнување на статусот на производ со потекло без оглед дали со нив се менува или не се менува тарифниот број:

а) операции со кои се обезбедува сочувување на производите во добра состојба за време на превозот и складирањето (проветрување, распространување, сушење, отстранување на оштетени делови и слични операции);

б) едноставни операции кои се состојат од отстранување на прав, просејување или издвојување, сортирање, класифицирање, спарување (вклучувајќи и составување во сет), перење, сечење;

в) 1. замена на амбалажата како и разделување и спојување на пратките,

2. едноставно ставање во вреќи, сандаци, кутии, зачувување на картон или даски, итн, и сите други едноставни операции на пакување,

г) ставање на ознаки, етикети или други слични знаци за распознавање на производите или нивната амбалажа,

д) едноставно составување на делови на производи за да се добие комплетен производ,

ѓ) комбинација на две или повеќе операции опишани од а) до д) на овој член.

Пододдел 2

Производи освен текстил и производи од текстил опфатени во Оддел XI на номенклатурата на Царинската тарифа

Член 15

Во случај кога добиените производи кои се наведени во Прилог 6 на оваа уредба, обработката или преработката наведена во колона 3 на овој прилог се сметаат како обработката или преработката за стекнување на потекло во согласност со член 23 на Царинскиот закон.

Начинот на примена на правилата од Прилог 6 на оваа уредба е опишана во воведните забелешки од Прилог 4 на оваа уредба.

Пододдел 3

Заеднички одредби за сите производи

Член 16

Кога со списоците од Прилог 5 и 6 на оваа уредба е пропишано дека потеклото се стекнува ако вредноста на употребените материјали без потекло не надминува определен процент на цената франко фабрика (ex-work) на добиените производи, таквиот процент се пресметува на следниот начин:

- *“вредност”* значи царинска вредност во времето на увозот на употребените материјали без потекло или, ако истата не е позната и не може да се утврди, првата цена која може со сигурност да се утврди платена за материјали во земјата на преработка.

- *“цена франко фабрика (ex-work)”* значи цена франко фабрика (ex-work) за добиениот производ намалена за било кои внатрешни даноци кои се, или можат да бидат, вратени кога производот е извезен,

- *“вредност добиена како резултат на операции на составување”* значи зголемување на вредноста која настанува од самото составување, заедно со било кои операции на завршување и контрола и од вградување на било кои делови со потекло од земјата каде предметните операции биле извршени, вклучувајќи добивка и општи трошоци настанати во таа земја како резултат на тие операции.

Оддел 2

Одредби кои се однесуваат на резервни делови

Член 17

(1) Додатоци, резервни делови или алати испорачани со било која опрема, машина, апарат или возило кои се дел од нивната стандардна опрема се сметаат дека го имаат истото потекло како таа опрема, машина, апарат или возило.

(2) Основни резервни делови за употреба со било која опрема, машина, апарат или возило кои се пуштени во слободен промет или се претходно извезени се сметаат дека имаат исто потекло како и опремата, машината, апаратот или возилото доколку се исполнети условите од овој Оддел.

Член 18

Претпоставката за потекло од претходниот член на оваа уредба може да се прифати само:

- ако ова е неопходно заради увоз во одредишната земја,

- ако вградувањето на наведените основни резервни делови за употреба во било која опрема, машина, апарат или возило во фазата на производство нема да влијае опремата, машината, апаратот или возилото да има потекло од Република Македонија или од земјата на производство.

Член 19

За примена на член 17 од оваа Уредба:

а) *“опрема, машина, апарат или возило”* значи стока наведена во Оддел XVI, XVII, и XVIII на номенклатурата на Царинската тарифа,

б) *“основни резервни делови”* значат делови кои се:

- компоненти без кои не е можно правилно работење на стоката наведена во точка а) од овој член, која е пуштена во слободен промет или е претходно извезена,

- карактеристични за таа стока, и

- наменети за нивно редовно одржување и за замена на делови од ист вид, кои се оштетени или не можат да се поправат.

Член 20

Кога на надлежниот орган се поднесува барање за издавање на уверение за потекло за основни резервни делови споменати во член 17 на оваа уредба е потребно:

- податоците од рубриката 6 (број на позиција, ознака, броеви, број и вид на пакување, опис на стоката) на уверението и барањето да се однесуваат на основните резервни делови,

- кон барањето да се приложи изјава од соодветно лице дека стоката наведена во уверението е наменета за редовно одржување на опремата, машината, апаратот или возилото кое е претходно извезено, заедно со точните поединости за опремата, машината, апаратурата или возилото.

Кога е тоа можно, соодветното лице исто така доставува податоци од уверението за потекло кое се однесува на извезената опрема, машина, апарат или возило, а за чие одржување деловите се наменети (орган кој го издал, број и датум на уверението).

Член 21

Кога во смисла на член 17 на оваа Уредба потеклото на основните резервни делови треба да се докаже заради нивно пуштање во слободен промет со приложување на уверение за потекло, уверението треба да содржи податоци кои се наведени во член 20 на оваа Уредба.

Член 22

Заради примена на правилата од овој оддел, надлежниот орган може да бара приложување на дополнителни докази, особено:

- фактура или копија на фактура кој се однесува на опрема, машина, апарат или возило пуштени во слободен промет или претходно извезени,

- договор или копија на договор или било каков друг документ со кој се докажува дека испораката е направена како дел од редовното сервисно одржување.

Оддел 3

Одредби кои се однесуваат на уверението за потекло

Член 23

Кога потеклото на производот се докажува или треба да биде докажано при увозот со приложување на уверение за потекло, треба да бидат исполнети следниве услови:

а) уверението треба да е издадено од надлежен орган овластен за таа цел од земјата на издавање.

б) уверението треба да ги содржи сите податоци неопходни за идентификација на стоката на која се однесува, а особено:

- број на колети, нејзиниот вид, и ознаките и броевите кои ги носи,

- вид на производот,

- бруто и нето маса на производот, меѓутоа овие податоци можат да бидат заменети со други, како број или зафатнина, кога производот за време на превозот трпи значителни промени во масата или кога неговата маса не може да се утврди или вообичаено се идентификува со вакви податоци,

- име/назив на испраќачот,

в) уверението недвосмислено потврдува дека производот на кој се однесува е со потекло од одредена земја.

Член 24

(1) Уверението за потекло издадено од надлежниот орган треба да ги исполни условите пропишани во член 23 точките а) и б) на оваа уредба.

(2) Уверението и барањето за издавање на уверението се изготвуваат на обрасци кои одговараат на примероците дадени во Прилог 7 на оваа уредба.

(3) Таквото уверение за потекло потврдува дека стоката е со потекло од Република Македонија.

Член 25

Уверението за потекло се издава на писмено барање на подносителот на барањето.

Во зависност од околностите, особено кога подносителот на барањето има чести извози, надлежниот орган може да одлучи да не бара да се поднесува барање за секој извоз, под услов да се исполнети и да се почитуваат условите кои се однесуваат на потеклото.

Еден или повеќе дополнителни примероци на уверението за потекло можат да бидат издадени, доколку е тоа потребно заради трговијата со предметната стока. Дополнителните примероци ќе бидат издадени на обрасци кои одговараат на примероците дадени во Прилог 7 на оваа уредба.

Член 26

(1) Димензијата на уверението е 210 x 297 мм. Дозволено е отстапување до минус 5 мм или плус 8 мм по должина. Се користи бела, бездрвна, превлечена за пишување хартија со тежина од најмалку 64 гр/м² или помеѓу 25 и 30 гр/м² кога се користи хартија за воздушна пошта. На подлогата треба да има отпечатена испреплетена шара (љуиллосце) така што секое фалсификување со механички или хемиски средства да биде видливо.

(2) Образецот се печати на македонски јазик или, во зависност од праксата и барањата на трговијата, на било кој друг јазик.

(3) Надлежниот орган може да го задржи правото за печатење на обрасците на уверение за потекло или печатењето да го довери на овластени печатници. Во вториот случај, секој образец на уверение треба да содржи повикнување на таквото овластување. Секој образец на

уверение за потекло треба да содржи податоци за називот и адресата на печатницата или ознака по која печатницата може да се идентификува. Исто така содржи сериски број, било отпечатен или втиснат, по кој може да се идентификува.

Член 27

Образецот на барањето и уверението за потекло се пополнуваат со печатар, машина за пишување или рачно, со големи печатни букви, на ист начин, на македонски јазик или, во зависност од праксата и барањата на трговијата, на било кој друг јазик.

Член 28

Секое уверение за потекло од членот 24 на оваа Уредба содржи сериски број по кој може да се идентификува. Барањето за издавање на уверение и сите примероци на уверението го содржат истиот број.

Покрај тоа, надлежниот орган може да ги нумерира таквите документи според редоследот на издавање.

Член 29

Надлежниот орган определува кои дополнителни податоци, доколку постојат, треба да се наведат во барањето. Такви дополнителни податоци се ограничуваат на минимум.

Член 30

За потребите на оваа Глава, надлежен орган за издавање на уверенија за македонско потекло е Стопанската комора на Република Македонија.

Надлежниот орган за издавање на уверенија за потекло ги чуваат барањата најмалку три години.

ГЛАВА 2

Преференцијално потекло на стока

Оддел 1

Општо

Член 31

Поимите употребени во ова глава ги имаат следно-во значење:

а) *"производство"* е било кој вид обработка или преработка вклучувајќи составување или специфични операции;

б) *"материјал"* е било која состојка, суровина, компонента или дел, итн, употребена во производството на производот;

в) *"производ"* е производ што се произведува, дури и ако е наменет за подоцнежна употреба во друга производствена операција;

г) *"стока"* е и материјали и производи;

д) *"царинска вредност"* е вредност утврдена во согласност со Договорот за примена на членот VII од Општата спогодба за царини и трговија (ГАТТ) (Договор на Светската трговска организација за царинско вреднување) од 1994 година;

е) *"цена франко фабрика (ex-works)"* од Прилог 8 на оваа Уредба е цена платена за производ на производителот кај кого е извршена последната обработка или преработка, под услов во цената да е вклучена вредноста на сите употребени материјали, намалена за било кои внатрешни даноци кои се, или можат да бидат, вратени кога производот е извезен;

е) *"вредност на материјали"* од Прилог 8 на оваа уредба е царинска вредност во времето на увозот на употребените материјали без потекло или, ако истата не е позната и не може да се утврди, првата цена која може со сигурност да се утврди платена за материјали во земјата на преработка во смисла на член 37 став (1) од оваа уредба. Кога е потребно да се утврди вредноста на материјалите со потекло, оваа точка соодветно се применува;

ж) “глава” и “тарифни броеви” се главата и тарифните броеви (четворцифрени ознаки), употребени во номенклатурата која го претставува Хармонизиран Систем;

з) “распореден” се однесува на распоредувањето на производот или материјалот во соодветен тарифен број;

с) “пратка” подразбира производи што се пратени истовремено од еден извозник до еден примач или производи опфатени со еден транспортен документ кој ја покрива нивната испорака од извозникот до примачот или, ако нема таков документ, производи опфатени со една фактура.

Член 32

Преференцијалното потекло на стоката се утврдува во согласност со одредбите на оваа глава, освен ако не е поинаку пропишано со договорите од член 19 став (3) точка г) од Царинскиот закон или согласно со Општиот систем на преференцијали.

Член 33

(1) Преференцијалното потекло на стоката се докажува со приложување на доказ за потекло, во согласност со Оддел 2 на оваа глава или во согласност со договорите од член 19 став (3) точка г) од Царинскиот закон.

(2) Ако со договорите од член 19 став (3) точка г) од Царинскиот закон, кои предвидуваат преференцијални тарифни мерки, е пропишано дека може да се одобри поедноставување во врска со докажувањето на потекло на стоката се применува член 55 на оваа уредба.

Член 34

(1) Уверението за потекло “ФОРМ А”, со кој се докажува македонско потекло на стоката за примена на преференцијални тарифни мерки врз основа на Општиот систем на преференцијали, го издава Стопанската комора на Република Македонија ако се исполнети пропишаните услови за примена во одредена земја. Образецот на уверението за потекло “ФОРМ А” е даден во Прилог 9 на оваа уредба.

(2) Уверение за движење “ЕУР.1”, со кое се докажува македонско потекло на стоката, во согласност со Оддел 2 на оваа глава или во согласност со договорите од член 19 став (3) точка г) од Царинскиот закон го издава царинскиот орган.

Член 35

Стопанската комора на Република Македонија, барањата за издавање на уверенија за потекло со приложената документација, ги чуваат најмалку три години од денот на нивното издавање.

Член 36

(1) Добавувачот на стоката во внатрешен промет (во понатамошниот текст: “добавувач”) со изјава ќе обезбеди информација за статусот на стоката во поглед на правилата за преференцијално потекло. Изјавите од добавувачот се употребуваат од извозниците како доказ, а посебно како прилог на барањата за издавање на уверение за движење ЕУР.1 или како основа за изготвување на изјава во фактура, без оглед на тоа дали стоката ќе биде извезена во непроменета состојба или ќе биде преработена или обработена во друга стока.

(2) Со цел производите да се стекнат со статус на производи со преференцијално потекло, добавувачот изготвува изјава и тоа:

а) краткорочна изјава - за секоја поединечна операција чиј текст е даден во Прилог 10 точка 1 на оваа уредба, или

б) долгорочна изјава - во случај на редовно доставување на ист купувач со стока чиј статус во однос на правилата за преференцијално потекло не се менува за одреден период кој не сме е да биде подолг од 12 месеци во согласност со примерокот даден во Прилог 10 точка 2 на оваа уредба.

(3) За производите кои биле обработени или преработени во Република Македонија без да се стекнат статус на производи со преференцијално потекло, добавувачот изготвува изјава и тоа:

а) краткорочна изјава - за секоја поединечна операција во согласност со примерокот даден во Прилог 10 точка 3 на оваа уредба, или

б) долгорочна изјава - во случај на редовно доставување на ист купувач со стока чиј статус во однос на правилата за преференцијално потекло не се менува за одреден период кој не сме е да биде подолг од 12 месеци во согласност со примерокот даден во Прилог 10 точка 4 на оваа уредба.

(4) Добавувачот ја изготвува краткорочната изјава од Прилог 10 точка 1 на оваа уредба така што ќе отчука, стави печат или ќе испечати во фактурата која се однесува на пратката, на испратницата или во некој друг комерцијален документ со кој стоката се опишува доволно детално за да се овозможи нејзина идентификација. Сите видови на изјави на добавувачот треба да содржат оригинален потпис на добавувачот во ракопис и да се оверат со печат.

(5) Добавувачот го чува документот во кој е изготвена изјавата најмалку три години од денот на издавањето.

Оддел 2

Повластени земји или територии спрема кои се применуваат преференцијални тарифни мерки усвоени еднострано од Република Македонија за одредени земји, група на земји или територии

Пододдел 1

Дефиниција на поимот производи со потекло

Член 37

(1) За примена на прописите кои се однесуваат на преференцијалните тарифни мерки усвоени еднострано од Република Македонија во однос на одредени земји, група на земји или територии (во понатамошниот текст: “повластена земја”), следниве производи ќе се сметаат како производи со потекло од повластена земја:

а) производи целосно добиени во овие земји, во смисла на член 38 од оваа уредба;

б) производи добиени во овие земји во кои се вклучени материјали кои не се целосно добиени таму, но под услов таквите материјали да биле предмет на доволна обработка или преработка во смисла на член 39 од оваа уредба.

(2) За примена на одредбите од овој оддел, производите кои потекнуваат од Република Македонија, во смисла на став (3) од овој член, кои во повластената земја биле подложени на повисок степен на обработка или преработка од онаа опишана во член 40 од оваа уредба, ќе се сметаат дека потекнуваат од повластената земја.

(3) Ставот (1) на овој член соодветно се применува при утврдување на потеклото на производите добиени во Република Македонија.

Член 38

(1) Следниве производи ќе се сметаат за целосно добиени во повластена земја или во Република Македонија:

а) минерални производи извлечени од нивната почва или од нивното морско дно;

б) растителни производи набрани во таа земја;

в) живи животни родени и одгледани во таа земја;

г) производи добиени од живи животни одгледани во таа земја;

д) производи добиени од лов или риболов извршен во таа земја;

ѓ) производи од морски риболов и други производи извадени од морето надвор од територијалните води на таа земја со нивни пловни објекти;

е) производи изработени на нивни бродови-фабрики исклучиво од производи наведени во точка ѓ) на овој став;

ж) собрани користени предмети во таа земја, погодни само за рециклирање на суровини;

з) отпаден материјал и остатоци од производните операции извршени во таа земја;

с) производи земени од морското дно или тлото под него надвор од територијалните води, под услов таа земја да има ексклузивни права на искористување на морското дно или тлото под него;

и) стока произведена во таа земја само од производи наведени во точките од а) до с) на овој став.

(2) Поимите “*нивни пловни објекти*” и “*нивни бродови-фабрики*” наведени во став (1) точки ѓ) и е) на овој член се применуваат само на пловни објекти или бродови-фабрики:

а) кои се регистрирани или пријавени во повластената земја или во Република Македонија;

б) кои пловат под знамето на повластената земја или на Република Македонија;

в) кои се најмалку 50% во сопственост на државјани на повластената земја или на Република Македонија или на компанија со седиште во една од оваа повластена земја или Република Македонија во која управителот или управителите, претседателот на Управниот одбор или на Надзорниот одбор како и мнозинството членови на тие одбори се државјани на повластената земја или на Република Македонија и во кои, во случај на сдружничтво, во овие компании најмалку половината од капиталот припаѓа на повластената земја или на Република Македонија или на јавни тела или на државјани на таа повластена земја или на Република Македонија;

г) каде капетанот и офицерите се државјани на повластената земја или на Република Македонија; и

д) кај кои најмалку 75 % од екипажот се државјани на повластената земја или на Република Македонија.

(3) Поимот “повластена земја” ги опфаќа и територијалните води на таа земја.

(4) Пловните објекти кои работат на отворено море, вклучувајќи ги и бродовите-фабрики на кои се врши обработка или преработка на уловената риба, се сметаат за дел од територијата на повластената земја или на Република Македонија на која и припаѓаат, под услов доколку се исполнети условите наведени во став (2) на овој член.

Член 39

За примена на одредбите од член 37 на оваа уредба, за производите кои не се целосно добиени во повластената земја или во Република Македонија се сметаат за доволно обработени или преработени кога се исполнети условите наведени во списокот од Прилог 8 на оваа уредба.

Условите од претходниот подстав на овој член, за сите производи опфатени со овој оддел, ја наведуваат обработката или преработката што треба да е извршена над материјалите без потекло користени во производството и се применуваат само во однос на таквите материјали.

Доколку производот, кој статусот на производ со потекло го здобил со исполнување на условите наведени во списокот, се користи за производство на друг производ, условите кои се однесуваат на производот во кој тој е вграден не се применуваат за него, и нема да се земат предвид материјалите без потекло кои можеле да бидат користени за неговото производство.

Член 40

(1) Одредбите од овој став не ја исклучуваат примената на став (2) од овој член. Следниве операции ќе се сметаат како недоволна обработка или преработка за да се добие статус на производ со потекло, без оглед на тоа дали се исполнети условите од член 39 на оваа уредба:

а) операции со кои се обезбедува сочувување на производите во добра состојба за време на превозот и складирањето;

б) развојување и составување на амбалажата;

в) перење, чистење; отстранување на прашина, рѓа, масло, боја или други површински слоеви;

г) пеглање или пресување на текстил;

д) едноставни операции на бојење и полирање;

ѓ) отстранување на лушпи, делумно или целосно мелење, полирање и глазирање на житарици и ориз;

е) операции на бојење на шеќер или формирање на шеќерни коцки, делумно или целосно мелење на шеќерот;

ж) лупење, отстранување на семки и лушпи од овошјето, јатчестото овошје и зеленчукот;

з) оштрење, едноставно дробење или едноставно сецкање;

с) просејување, издвојување, сортирање, класифицирање, степенување, спарување (вклучувајќи и составување во сет);

и) едноставно полнење во шишиња, лименки, мали шишиња, ставање во кеси, сандачи, кутии, прицврстување на картони или даски, и сите останати едноставни операции на пакување;

ј) ставање или печатење на ознаки, етикети, логознаци и други слични знаци за распознавање на производите или нивната амбалажа;

к) едноставно мешање на производите, од исти или различни видови, кога една или повеќе компоненти на таа мешавина не ги исполнуваат условите предвидени во овој оддел кој би им овозможил да се сметаат за производи со потекло од повластена земја или од Република Македонија;

л) едноставно составување на делови на производи за да се добие комплетен производ или разделување на производи на составни делови;

љ) комбинација на две или повеќе операции опишани во точките од а) до л) на овој став;

м) колење на животни.

(2) Сите операции извршени било во повластена земја или во Република Македонија на одреден производ ќе бидат разгледани заедно при утврдување дали обработката или преработката на тој производ ќе се сметаат за недоволни во смисла на став (1) од овој член.

Член 41

(1) Единица за припадност за примената на одредбите на овој оддел ќе биде одреден производ што се смета основна единица при распоредувањето со користење на номенклатурата на Хармонизирианиот систем.

Во согласност со тоа произлегува дека:

а) кога производот што се состои од група или составни делови, се распоредува според правилата на Хармонизирианиот систем во еден тарифен број, целината ќе претставува единица за припадност;

б) кога пратката се состои од определен број на идентични производи распоредени во ист тарифен број на Хармонизирианиот систем, секој производ треба посебно да биде разгледуван при примената на одредбите од овој оддел.

(2) Во случај кога, според основното правило 5 на Хармонизирианиот систем, амбалажата се распоредува заедно со производот, таа ќе биде вклучена при утврдување на потеклото.

Член 42

(1) По исклучок на одредбите на член 39 на оваа уредба, материјалите без потекло може да се користат во производството на одредениот производ, под услов нивната вкупна вредност да не надминува 10% од цената на производот франко фабрика (ex-works);

Кога во списокот се наведени еден или повеќе проценти како максимална вредност на материјали без потекло, овие проценти не смеат да се надминат при примената на претходниот став.

(2) Ставот (1) на овој член нема да се применува на производите опфатени со Глава 50 до 63 од Хармонизициониот систем.

Член 43

Приборот, резервните делови и алатите испорачани заедно со опремата, машината, апаратот или возилото и кои преставуваат вообичаена опрема и кои се вклучени во цената или кои не се посебно фактурирани, се сметаат како целина заедно со опремата, машината, апаратот или возилото.

Член 44

Сетовите дефинирани со основното правило 3 на Хармонизициониот систем ќе се сметаат за производи со потекло кога сите производи од кои се составени се со потекло. Меѓутоа, кога сетот се состои од производи со и без потекло, сетот како целина се смета со потекло, под услов вредноста на производите без потекло да не надминува 15% од цената франко фабрика (ex-works) на целиот сет.

Член 45

При утврдувањето дали производот е со потекло, не е потребно да се утврдува потеклото на следниве елементи што можат да се користат во неговото производство:

- а) енергија и гориво;
- б) постројки и опрема;
- в) машини и алати;
- г) стока што не влегува и која не е наменета да влеже во финалниот состав на производот.

Член 46

(1) Условите наведени во овој оддел за стекнување на статусот на потекло, треба да продолжат да се исполнуваат во секое време, без прекин, во повластената земја или во Република Македонија.

(2) Ако производите со потекло извезени од повластената земја или од Република Македонија се вратат, тие се сметаат дека немаат потекло освен ако може да се докаже од овластен орган дека:

- а) вратените производи се исти со оние производи кои биле извезени; и
- б) тие не биле предмет на било какви операции, освен оние кои се неопходни за нивно зачувување во добра состојба додека се наоѓаат во таа земја или за време на извозот.

Член 47

(1) Следното се смета како директен транспорт од повластената земја до Република Македонија или од Република Македонија до повластената земја:

- а) производи транспортирани без да поминат низ територија на друга земја;
- б) производи кои сочинуваат една единечна пратка, транспортирани преку територии на други земји освен повластената земја или Република Македонија, со, доколку постои таква потреба, претовар или привремено складирање во тие земји, под услов производите да останат под надзор на царинскиот орган во земјата на транзит или складирање и да не бидат предмет на друга операција освен растовар, претовар или било која друга операција наменета за нивно зачувување во добра состојба;

в) производите кои се транспортираат по цевовод без прекин преку територии на други земји освен повластената земја или Република Македонија.

(2) Исполнувањето на условите од став (1) точка б) на овој член се докажува на надлежниот царински орган со приложување на:

а) единствен транспортен документ со кој е опфатен преминот од државата извозник преку државата на транзитот; или

б) уверение издадено од страна на царинскиот орган на државата на транзитот:

- во кое се наведува точен опис на производите,
- во кое се наведуваат датумите на растовар и претовар на производите и, кога тоа е потребно, имињата на бродовите или другите користени транспортни средства, и
- во кое се потврдуваат условите под кои производите останале во државата на транзитот; или
- в) доколку горенаведеното не се обезбеди, било кои доказни документи.

Член 48

(1) Производите со потекло, испратени од повластената земја на изложба во друга земја и продадени по изложбата за увоз во Република Македонија, при увозот ќе користат тарифни преференцијали од член 37 на оваа уредба, под услов да ги исполнуваат условите од овој оддел кои им даваат право да бидат признати како производи со потекло од повластената земја, и под услов на царинскиот орган на Република Македонија да им се докаже дека:

а) извозникот извршил директен транспорт на производите од повластената земја во земјата во која се одржува изложбата и дека таму биле изложени;

б) извозникот ги продал производите или на некој друг начин ги дал на располагање на лице во Република Македонија;

в) во текот на изложбата или веднаш по неа производите биле испратени во Република Македонија во таква состојба како што биле испратени на изложба; и

г) производите откако биле испратени на изложбата, не се користени за други цели освен како експонати на изложбата.

(2) Уверението за потекло ЕУР.1 се поднесува на царинскиот орган во Република Македонија на вообичаен начин. Во него треба да биде наведени називот и адресата на изложбата. Кога тоа е потребно, можат да бидат побарани дополнителни доказни документи за карактерот на производите и условите под кои тие биле изложени.

(3) Ставот (1) од овој член се применува на секоја трговска, индустриска, земјоделска или занаетчиска изложба, саем или слична јавна приредба или манифестација која не е организирана за приватни цели во продавници или деловни простории за продавање на странски производи, а во текот на кои производите остануваат под царински надзор.

Пододдел 2

Доказ на потеклото

Член 49

Производи со потекло од повластена земја ќе користат тарифни преференцијали од член 37 на оваа уредба со поднесување на:

а) уверение за движење ЕУР.1, чиј образец е даден во Прилог 11 на оваа уредба, или

б) во случаите определени во член 54 став (1) од оваа уредба, изјава чиј текст е наведен во Прилог 12 на оваа уредба, а која извозникот ја дава на фактура, испратница или било кој друг комерцијален документ во која се дава доволно детален опис на производите за да се овозможи нивна идентификација (во понатамошниот текст: "изјава во фактура").

(а) Уверение за движење ЕУР.1**Член 50**

(1) Производите со потекло во смисла на овој оддел, при увозот во Република Македонија, ќе користат тарифни преференцијали од член 37 на оваа уредба, под услов да биле директно транспортирани во смисла на член 47 на оваа уредба, а по поднесување на уверение за движење ЕУР.1 издадено од царински или друг надлежен орган од повластената земја, под услов повластената земја:

- на царинскиот орган на Република Македонија да му достави податоци кои се бараат со член 59 на оваа уредба, и

- да соработува со Република Македонија така што на царинскиот орган ќе му дозволи проверка на вередостојноста на документите или точноста на податоците кои се однесуваат на потеклото на предметните производи.

(2) Уверението за движење ЕУР.1 може да се издаде само кога може да послужи како материјален доказ кој е потребен за целите на тарифните преференцијали од член 37 на оваа уредба.

(3) Уверението за движење ЕУР.1 се издава на барање во писмена форма од страна на извозникот или од неговиот овластен застапник. Таквото барање се изготвува во согласност со одредбите на овој оддел на образец наведен во Прилог 11 на оваа уредба.

Барањата за издавање на уверенија за движење ЕУР.1 се чуваат најмалку три години од страна на повластената земја или од Република Македонија.

(4) Извозникот или неговиот овластен застапник кон барањето ги приложува и сите потребни документи со кои се докажува дека производите кои се извезуваат ги исполнуваат условите за издавање на уверение за движење ЕУР. 1.

Извозникот ја превзема обврската на барање на надлежниот орган да им ги достави сите дополнителни докази кои се потребни заради утврдување на точноста на статусот на потекло на производите кои имаат право на преференцијален третман, и дека се согласува на било каков преглед на неговите деловни книги и на било каква проверка која ја превземаат надлежните органи во врска со околностите под кои производите се добиени.

(5) Уверението за движење ЕУР.1 го издава надлежниот орган на повластената земја или царинскиот орган на Република Македонија, ако производите кои се извезуваат може да се сметаат како производи со потекло во смисла на овој оддел.

(6) Бидејќи уверението за движење ЕУР.1 претставува материјален доказ за примена на преференцијални тарифни мерки наведени во член 37 на оваа уредба, надлежниот орган на повластената земја или царинскиот орган на Република Македонија се одговорни за превземање на сите неопходни чекори заради проверка на потеклото на производите и другите изјави во уверението.

(7) За проверка на условите наведени во став (5) на овој член, надлежниот орган на повластената земја или царинскиот орган на Република Македонија имаат право да ги побараат сите материјални докази или да ги извршат сите проверки кои ги сметаат за неопходни.

(8) Надлежниот орган на повластената земја или царинскиот орган на Република Македонија е одговорен за правилно пополнување на обрасците од став (1) на овој член.

(9) Датумот на издавањето на уверението за движење ЕУР.1 се наведува во делот на уверението кој е резервиран за царинскиот орган.

(10) Уверението за движење ЕУР.1 го издава надлежниот орган на повластената земја или царинскиот орган на Република Македонија и ќе му биде ставено на располагање на извозникот штом извозот е обезбеден или извршен.

Член 51

Кога, на барање на увозникот и под пропишани услови на царинските прописи во земјата на увозот, несоставените или разглобените производи во смисла на основното правило 2 (а) на Хармонизираниот систем, кои припаѓаат под Оддел XVI или XVII односно под тарифните броеви 7308 или 9406 на Хармонизираниот систем, се увезуваат sukcesивно, единствениот доказ за потекло за таквите производи се поднесува на царинскиот орган при увозот на првата пратка.

Член 52

(1) По исклучок на член 50 став (10) на оваа уредба, уверението за движење ЕУР.1 може, во исклучителни случаи, да биде издадено после извршениот извоз на производите на кои се однесува доколку:

а) тоа не било издадено за време на извозот поради грешки, ненамерни пропусти или посебни околности; или

б) ако на надлежниот орган за издавање на уверение за движење ЕУР.1 им се докаже дека уверението за движење ЕУР.1 било издадено, но при увозот не било прифатено од технички причини.

(2) Надлежниот орган за издавање на уверение за движење ЕУР.1 можат дополнително да издадат уверение за движење ЕУР.1 само откако ќе утврдат дека податоците доставени во барањето на извозникот се совпаѓаат со податоците од својата евиденција, и дека уверението за движење ЕУР. 1, заради исполнување на условите од овој оддел, не е издадено кога предметните производи биле извезени.

(3) На уверението за движење ЕУР.1 кое дополнително се издава се става забелешката “ДОПОЛНИТЕЛНО ИЗДАДЕНО”.

(4) Забелешката од став (3) на овој член се става во рубриката “Забелешка” на уверението за движење “ЕУР.1.

Член 53

(1) Во случај на кражба, губење или уништување на уверението за движење ЕУР.1, извозникот може до надлежниот орган што го издал да поднесе барање за издавање на дупликат врз основа на извозните документи што тој ги поседува.

(2) На дупликатот издаден на овој начин се става забелешка “ДУПЛИКАТ”.

(3) Забелешката од став 2 на овој член се става во рубриката “Забелешка” на уверението за движење “ЕУР.1.

(4) Дупликатот, кој како датум на издавање треба да го носи датумот на издавање на оригиналното уверение за движење ЕУР.1, ќе важи од тој датум.

(б) Изјава во фактура**Член 54**

(1) Изјавата во фактура може да биде изготвена:

а) од страна на одобрен извозник во смисла на член 55 на оваа уредба, или

б) од страна на било кој извозник за било која пратка, што се состои од еден или повеќе пакети кои содржат производи со потекло, чија што вкупна вредност не надминува 6000 ЕВРА во денарска противвредност, под услов да се применуваат одредбите од член 50 став (1) на оваа уредба и во оваа постапка.

(2) Изјавата во фактура извозникот може да ја изготви доколку производите за кои што се работи можат да се сметаат дека водат потекло од Република Македонија или од повластена земја и ако ги исполнуваат другите услови од овој оддел.

(3) Извозникот кој ја изготвува изјавата во фактурата ја превзема обврската во секој момент, на барање на царинскиот или надлежниот орган на земјата на извоз, да им ги достави сите потребни документи со кои се докажува статусот на потекло на предметните производи, како и исполнувањето на другите услови од овој оддел.

(4) Изјавата во фактура ќе биде изготвена од извозникот така што ќе отчука, стави печат или ќе испечати во фактурата, испратницата или во некој друг комерцијален документ, изјава чиј текст е даден во Прилог 12 на оваа уредба, на македонски јазик или на јазикот во согласност со одредбите на домашното законодавство на земјата извозник. Доколку изјавата е пишувана со рака, таа треба да биде напишана со мастило и печатни букви.

(5) Изјавите во фактурите треба да содржат оригинален потпис на извозникот во ракопис. Меѓутоа, одобриениот извозник во смисла на член 55 на оваа уредба, не е должен да ја потпише таквата изјава, под услов во писмена форма да се обврзе пред царинскиот орган дека тој ја прифаќа целосната одговорност за секоја изјава во фактура која го идентификува како да тој своерачно ја потпишал.

(6) Во случаите од став (1) точка б) на овој член, користењето на изјава во фактура подлежи на следниве посебни услови:

а) изјавата во фактура се изготвува за секоја пратка;
б) ако стоката содржана во пратката веќе била предмет на проверка во земјата на извоз со повикување на дефиницијата “производ со потекло”, извозникот може да се повика на таа проверка во изјавата во фактура.

Одредбите од точка а) на овој член не го ослободуваат извозникот од обврската на почитување на било кои други формалности кои ги налагаат царинските или поштенските прописи.

Член 55

(1) Царинскиот орган во Република Македонија можат да му одобрат на било кој извозник (во натамошниот текст “одобрен извозник”), кој има чести пратки на производи со потекло од Република Македонија во смисла на член 37 став (2) на оваа уредба, и кој на царинскиот орган му дава гаранции неопходни за проверка на статусот на производи со потекло, како и исполнување на условите од овој оддел, да изготвува изјави во фактура, без оглед на вредноста на предметните производи.

(2) Царинскиот орган го одобрува статусот на одобрен извозник под било кои услови кој тој ги смета за соодветни.

(3) Царинскиот орган на одобриениот извозник ќе му доделат царински одобрен број кој ќе се наведува во секоја изјава во фактура.

(4) Царинскиот орган ќе ја надгледува употребата на одобриението од страна на одобриениот извозник.

(5) Царинскиот орган може во секое време да го повлече одобриението. Тој тоа ќе го стори кога одобриениот извозник веќе не ги дава гаранциите наведени во став (1) на овој член, кога не ги исполнува условите наведени во став (2) на овој член или на некој друг начин неправилно го користи одобриението.

Член 56

(1) Доказот за потекло ќе важи четири месеци од датумот на неговото издавање во земјата на извозот и во тој рок треба да биде поднесен до царинските органи во земјата извозник.

(2) Доказите за потекло поднесени до царинскиот орган во земјата извозник после крајниот датум за поднесување определен во став (1) на овој член можат да бидат прифатени за примена на тарифни преференцијали од член 37 на оваа Уредба во случај кога неподнесувањето на тие документи пред предвидениот краен датум е предизвикано од вонредни околности.

(3) Во други случаи на задоцнето презентирање, царинскиот орган во земјата извозник може да го прифатат доказот за потекло кога производите се предадени пред наведениот краен датум.

(4) На барање на увозникот и под пропишани услови на царинските прописи во Република Македонија, единствениот доказ за потекло може да се поднесе на царинскиот орган при увозот на првата пратка кога стоката:

а) се увезува во рамките на чест и континуиран трговски промет со значајна комерцијална вредност;

б) е предмет на ист договор за продажба, и кога странките во договорот се регистрирани во земјата на извоз или во Република Македонија;

в) се распоредува во иста тарифна ознака (осумцифрена) на комбинираната номенклатура;

г) доаѓа исклучиво од ист извозник, упатена на ист увозник и кога се ставени на увид на иста царинска постава во Република Македонија.

Оваа постапка се применува на количина и рок кои ги одредува надлежниот царински орган. Овој рок под било кои околности не смее да надмине три месеци.

Член 57

(1) Производи кои приватни лица како мали пакети ги праќаат на приватни лица, односно оние кои се дел од личниот багаж на патникот, ќе бидат прифатени како производи со потекло кои користат тарифни преференцијали од член 37 на оваа уредба, без да се бара поднесување на уверение за движење ЕУР. 1 или изјава во фактура, под услов таквите производи да не се увезени за трговски цели и да се декларирани како производи кои ги задоволуваат условите од овој оддел и каде што нема сомневање во веродостојноста на таквото декларирање.

(2) Повремените увози кои се состојат единствено од производи за лична употреба на примачот, патникот или нивните семејства нема да се сметаат за трговски увози ако од природата и количината на производите е очигледно дека тие не се наменети за комерцијални цели.

Освен тоа, вкупната вредност на производите да не надминува 500 ЕВРА во денарска противвредност во случај на мали пакети или 1.200 ЕВРА во денарска противвредност во случај на производи кои се дел од личниот багаж на патникот.

Член 58

(1) Отривањето на мали несовапаѓања помеѓу наводите дадени во доказот за потекло и оние дадени во поднесените документи до царинскиот орган за да можат да се извршат формалностите за увоз на производите нема сами по себе да значат дека доказот за потекло е неважечки ако се утврди дека тој доказ навистина одговара на соодветните производи.

(2) Очигледните формални грешки како печатните грешки на доказот за потекло нема да доведат до отфрлање на тој документ ако овие грешки не се од вид кој може да предизвика сомневање за точноста на наводите во документот.

Пододдел 3

Методи на административна соработка

Член 59

(1) Повластена земја и доставува на Република Македонија име и адреса на надлежниот орган со седиште на нејзината територија кој е овластен за издавање на уверенија за движење ЕУР.1 заедно со примероци од отисоците на печатите кои тие органи ги користат, како и назив и адреса на релевантниот орган надлежни за контрола на уверенијата за движење ЕУР.1 и изјавите во фактура. Овие податоци потоа се проследуваат до Централната управа на Царинската управа на Република Македонија. Централната управа на Царинската управа на Република Македонија го наведува датумот на стапување во сила на новите печати во известување-

то кое го доставува до царинските испостави, а во согласност со добиеното известување од повластената земја. Овие податоци се за службена употреба, меѓутоа, кога стоката треба да се стави во слободен промет, царинскиот орган може да дозволи увозникот или од него овластениот застапник да ги види примероците на отисоците на печатите наведени во овој став.

(2) Централната управа на Царинската управа на Република Македонија и доставува на повластената земја отисоци на печатите кои ги користат царинските испостави за издавање на уверенијата за движење ЕУР.1.

Член 60

(1) Дополнителните проверки на уверението за движење ЕУР.1 и изјавата во фактура се вршат по случаен избор или кога царинскиот орган при увоз во Република Македонија или надлежниот орган при увоз во повластената земја имаат основано сомневање во поглед на веродостојноста на таквите документи, статусот на потеклото на соодветните производи или исполнувањето на другите услови од оваа глава.

(2) За спроведување на одредбите од став (1) на овој член, Централната управа на Царинската управа при увоз во Република Македонија или надлежниот орган при увоз во повластената земја ќе го вратат уверението за движење ЕУР.1 и фактурата, ако била поднесена изјава во фактура, или копија од овие документи, до надлежниот орган при извоз од повластената земја или до Централната управа на Царинската управа при извоз од Република Македонија наведувајќи ги, ако е тоа потребно, причините за проверка. Сите добиени документи и податоци што укажуваат на тоа дека податоците наведени во доказот за потекло се неточни се приложуваат кон барањето за проверка.

Ако царинскиот орган при увоз во Република Македонија одлучи да го одложи одобрувањето на тарифни преференцијали од член 37 на оваа Уредба додека ги чека резултатите од проверка, на увозникот ќе му биде понудено пуштање на производите со обезбедување на сите заштитни мерки, кои ќе се сметаат за потребни.

(3) Кога барањето за дополнителна проверка е изготвено во согласност со став (1) на овој член, таквата проверка се извршува а резултатите од неа се доставуваат до Централната управа на Царинската управа на Република Македонија или до надлежниот орган на повластената земја во максимален рок од шест месеци. Овие резултати треба јасно да укажуваат дали доказот за потекло се однесува на производи кои се вистински извезени и дали соодветните производи може да се сметаат дека потекнуваат од повластената земја или од Република Македонија.

(4) Ако во случаи на основано сомневање не се добие одговор во рок од шест месеци согласно став (3) на овој член или ако одговорот не содржи доволни информации за утврдување на веродостојноста на документот за кој што станува збор или вистинското потекло на производите, на надлежниот органи се испраќа втор допис. Ако за четири месеци после вториот допис резултатите од проверката не се достават до органите кои тоа го барале, односно ако овие резултати не овозможуваат утврдување на веродостојноста на документот за кој што станува збор или вистинското потекло на производите, органот кој барал го одбива правото на тарифен преференцијал, освен во исклучителни случаи.

(5) Кога постапката на проверка или било кои други достапни податоци укажуваат на тоа дека одредбите од овој оддел не се почитуваат, извозната повластена земја, на своја иницијатива или на барање на Република Македонија, ги врши соодветните проверки или организира нивно извршување во најкраток можен рок како би се идентификувале и спречиле таквите непочитувања.

(6) За целите на дополнителна проверка на уверенијата за движење ЕУР.1, надлежниот орган при извоз од повластената земја или царинскиот орган при извоз од Република Македонија ги чува уверенијата, како и сите извозни документи кои се однесуваат на нив, најмалку три години.

ПОГЛАВЈЕ 4

ЦАРИНСКА ВРЕДНОСТ

ГЛАВА 1

Општи одредби

Член 61

(1) При примена на одредбите од член 27 до член 45 од Царинскиот закон, како и на оние од ова поглавје, ќе се применуваат и одредбите наведени во Прилог 13 на оваа уредба.

Одредбите наведени во првата колона од Прилог 13 на оваа уредба ќе се применуваат во смисла на интерпретативните забелешки од втората колона.

(2) Ако при утврдувањето на царинската вредност е потребно да се земат предвид општоприфатени сметководствени принципи, ќе се применуваат одредбите наведени во Прилог 14 на оваа уредба.

Член 62

(1) Поимите употребени во оваа поглавје го имаат следново значење:

а) *“Договорот”* е Договор за примена на член ВИИ од Општиот договор за царини и трговија, склучен во рамките на мултилатералните преговори од 1973 до 1979, наведен во член 34 став 1 алинеја 1 од Царинскиот закон;

б) *“произведена стока”*, вклучува одгледана, изработена и извадена стока;

в) *“идентична стока”*, е стока произведена во иста земја која е иста во секој поглед, вклучувајќи физички карактеристики, квалитет и углед. Незначителните разлики во изгледот нема да влијаат стоката која одговара на оваа дефиниција да не се смета за идентична;

г) *“слична стока”*, е стока произведена во иста земја која, иако не е еднаква во секој поглед, има слични карактеристики и слични материјални компоненти кои и овозможуваат да ги врши истите функции и да биде комерцијално заменлива. При утврдувањето дали стоката е слична треба да се земат предвид квалитетот на стоката, нејзиниот углед и постоењето на трговска марка;

д) *“стока од иста класа или вид”*, е стока која припаѓа во група или ранг на стока произведена од одредена индустрија или индустриски сектор и вклучува идентична или слична стока.

(2) Како *“идентична стока”* и *“слична стока”*, во зависност од случајот, не се смета стока која содржи во себе или одразува инженеринг, развој, уметничка работа, дизајнирање и планови и цртежи за кои не било направено прилагодување согласно на член 35 став (1) под б) точка 4. од Царинскиот закон, бидејќи овие работи биле извршени во Република Македонија.

Член 63

(1) За примена на поглавје 2, глава 3 од Царинскиот закон и за ова поглавје, лицата се сметаат како заемно поврзани само ако:

а) едното е член на управа или директор кај другото или обратно;

б) се правно признати како деловни партнери;

в) се во однос на работодавец и вработено лице;

г) кое било лице, директно или индиректно, поседува, контролира или држи 5% или повеќе акции или емитувани удели со право на глас, кај едното или кај другото лице;

д) едно од нив директно или индиректно го контролира другото;

ѓ) двете директно или индиректно се контролирани од трето лице;

е) заедно, директно или индиректно, контролираат трето лице; или

ж) се членови на исто семејство. Лицата се сметаат како членови на исто семејство само ако припаѓаат во еден од следните меѓусебни односи:

- маж и жена,
- родител и дете,
- брат и сестра (било целосно или полукрвно сродство),
- баба или дедо и внуци,
- чичко, вујко, тетин, стрина, вујна или тетка и внук или внука,
- родители на сопругниците и зет или снаа,
- девер, шура или баџанак и јатрва, снаа, золва или шурнеа.

(2) За целите на ова поглавје, лицата кои меѓусебно се деловно поврзани при што едниот е единствен застапник, единствен дистрибутер или единствен концесионер на другиот, треба да се смета дека се поврзани само ако се исполнети условите од став (1) на овој член.

Член 64

При утврдување на царинската вредност согласно на член 28 од Царинскиот закон, за стока за која цената не е платена во моментот на вреднување, како основа за царинска вредност, по правило треба да се земе цената која треба да се плати во наведеното време.

Член 65

(1) Кога за пуштање во слободен промет се декларира дел од поголема количина од иста стока купена во една трансакција, вистински платената цена или цената која треба да се плати, во согласност со член 28 став (1) од Царинскиот закон, треба да биде пропорционален дел од вкупната цена, кој одговара на учеството на количината на декларираната стока во вкупно купената количина.

Распределбата на вистински платената цена или цената која треба да се плати исто така треба да се примени и во случај на губење на дел од пратката или кога стоката која се вреднува била оштетена пред пуштање во слободен промет.

(2) По пуштање на стоката во слободен промет, прилагодувањето направено од продавачот во корист на купувачот на вистински платената цена или цената која треба да се плати за стоката може да се земе предвид за утврдување на царинската вредност во согласност со член 28 од Царинскиот закон, ако на царинскиот орган му се докаже дека:

а) стоката била неисправна во моментот наведен во член 77 од Царинскиот закон;

б) продавачот направил прилагодување во извршувањето на гаранциските обврски содржани во договорот за продажба, склучен пред пуштање на стоката во слободен промет;

в) неисправната природа на стоката не била земена предвид во соодветниот договор за продажба.

(3) Вистински платената цена или цената која треба да се плати за стоката, прилагодена во согласност со став (2) на овој член, може да биде земена предвид само ако таквото прилагодување било направено во рок од 12 месеци од датумот на прифаќање на декларацијата за пуштање во слободен промет.

Член 66

За примена на член 28 став (1) од Царинскиот закон, кога вистински платената цена или цената која треба да се плати за стоката која се вреднува го вклучува износот на внатрешните даноци кои се при-

менуваат во земјата на потекло или извоз, споменатиот износ не се вклучува во царинската вредност, под услов ако на царинскиот орган му се докаже дека стоката била или ќе биде ослободена од тие даноци во корист на купувачот.

Член 67

(1) За примена на член 28 од Царинскиот закон, со одветен доказ дека стоката која е предмет на продажба била продадена за извоз во царинското подрачје во Република Македонија е фактот дека таа е декларирана за пуштање во слободен промет. Во случај на последователни продажби пред вреднувањето, таков доказ треба да претставува само последната продажба која претходела на внесувањето во царинското подрачје на Република Македонија или продажбата која настанала во царинското подрачје на Република Македонија пред пуштање на стоките во слободен промет.

Кога се декларира цена, која се однесува на продажба извршена пред последната продажба, врз основа на која стоката е внесена во царинското подрачје на Република Македонија, на царинскиот орган треба да му се докаже дека таа продажба на стока е извршена за извоз во царинското подрачје на Република Македонија.

Одредбите од овој став не ја исклучуваат примена-та на членовите 88 до 92 од оваа уредба.

(2) Ако стоката е употребувана во трета земја помеѓу времето на продажба и времето на пуштање во слободен промет, царинската вредност не мора да биде трансакциската вредност.

(3) Купувачот не треба да задоволи други услови, освен да биде странка во договорот за продажба.

Член 68

Кога, при примена на член 28 став 1 под (б) од Царинскиот закон, се утврди дека продажбата или цената на увезената стока е предмет на услови или обврски чија вредност може да се утврди за стоката која се вреднува, таквата вредност треба да се смета како индиректно плаќање од купувачот на продавачот и претстаува дел од вистински платената цена или цена која треба да се плати, доколку условите или обврските не се поврзани било со:

а) активностите наведени во член 28 став (3) под (б) од Царинскиот закон; или

б) елементите според кои треба да се направи додавање кон вистински платената цена или цената која треба да се плати согласно со одредбите на член 35 од Царинскиот закон.

Член 69

(1) За примена на член 28 став (3) под (б) од Царинскиот закон, под поимот "маркетинг активности" се подразбираат сите активности поврзани со рекламирање и унапредување на продажбата на предметната стока и сите активности поврзани со емства или гаранции во поглед на нив.

(2) Таквите активности преземени од купувачот ќе се сметаат како активности преземени на негова сметка дури и ако тие се направени заради исполнување на обврска на купувачот согласно на договорот со продавачот.

Член 70

(1) При примената на членовите 29 и 30 од Царинскиот закон, трансакциската вредност на стоката произведена од друго лице треба да се земе предвид само кога не може да се пронајде трансакциска вредност за идентична или слична стока произведена од истото лице како и стоката која се вреднува.

(2) За примена на член 29 од Царинскиот закон, трансакциската вредност на идентична увезена стока претставува царинска вредност претходно утврдена согласно на одредбите на член 28 од Царинскиот закон, прилагодена согласно на одредбите на став (1) под (б) и став (2) од член 29 на Царинскиот закон.

(3) За примена на член 30 од Царинскиот закон, трансакциската вредност на слична увезена стока претставува царинска вредност претходно утврдена согласно на одредбите на член 28 од Царинскиот закон, прилагодена согласно на одредбите на став (1) под (б) и став (2) од член 30 на Царинскиот закон.

Член 71

(1) За примена на член 32 од Царинскиот закон (*метода на дедуктивна вредност*), единечната цена по која увезената стока е продадена во најголема вкупна количина е цената по која најголемиот број на единици е продаден во продажби на лица кои не се поврзани со лицата од кои тие ја купуваат таквата стока на првото комерцијално ниво на продажба после увозот.

(2) При утврдување на единечната цена за примена на член 32 од Царинскиот закон, не треба да се земаат предвид продажбите во Република Македонија на лица кои обезбедуваат директно или индиректно бесплатно или по намалени цени кој било од елементите наведени во член 35 став (1) под (б) од Царинскиот закон а за употреба во врска со производството и продажбата за извоз на увезената стока.

(3) За примена на член 32 став (1) под (б) од Царинскиот закон "најран датум" значи датумот до кога е продадена увезената стока или идентична или слична увезена стока во доволна количина за да се утврди единечната цена.

Член 72

(1) Царинската вредност согласно член 33 од Царинскиот закон (*метода на пресметковна вредност*) се утврдува во принцип врз основа на податоците кои се на располагање во Република Македонија.

(2) Вредноста на материјалите и трошоците наведени во член 33 став (1) под (а) од Царинскиот закон ги вклучува трошоците од член 35 став (1) под (а) точка 2. и точка 3. од Царинскиот закон, како и вредноста, соодветно распределена, на која било стока или услуга наведени во член 35 став (1) под (б) од Царинскиот закон кои биле обезбедени директно или индиректно од купувачот, за употреба во врска со производството на увезената стока. Вредноста на елементите наведени во член 35 став (1) под (б) точка 4. од Царинскиот закон кои се извршени во Република Македонија се вклучува во царинската вредност само до степен до кој таквите елементите се на товар на производителот.

(3) Ако при утврдување на царинската вредност согласно член 33 од Царинскиот закон, освен податоците кои ги навел произведувачот или во негово име или за негова сметка ги доставил декларантот се користат и други податоци, царинскиот орган ќе го извести декларантот на негово барање, за користените податоци, нивниот извор и пресметките направени на таа основа, во согласност со член 16 од Царинскиот закон.

(4) "Општите трошоци" наведени во член 33 став (1) под (б) од Царинскиот закон, ги опфаќаат директните и индиректните трошоци за производство и продажба на стоката за извоз кои не се вклучени во член 33 став (1) под (а) од Царинскиот закон.

Член 73

Ако амбалажата наведена во член 35 став (1) под а) точка 2. од Царинскиот закон е наменета за повторна употреба при следни увози, нејзините трошоци, на барање на декларантот, ќе бидат распределени, соодветно, во согласност со општоприфатени сметководствени принципи.

Член 74

За примена на одредбите на член 35 став (1) под б) точка 4. од Царинскиот закон, трошоците за истражување и за идејни цртежи, не треба да бидат вклучени во царинската вредност.

Член 75

Членот 36 став (1) под в) од Царинскиот закон соодветено се применува и кога царинската вредност е утврдена со примена на другите методи различни од методата на трансакциска вредност.

Член 76

(1) Царинскиот орган може, на барање на засегнато лице, да одобри:

- по исклучок на одредбите на член 35 став (2) од Царинскиот закон, одредени елементи кои треба да бидат додадени на вистински платената цена или цената која треба да се плати иако не се мерливи во времето на настанување на царинскиот долг да бидат утврдени врз основа на соодветни и специфични критериуми;

- по исклучок на одредбите на член 36 од Царинскиот закон, одредени оптоварувања, кои не се вклучуваат во царинскиот долг во случај кога нивниот износ не е искажан посебно во времето на настанување на царинскиот долг, да бидат утврдени врз основа на соодветни и специфични критериуми.

Во таквите случаи, декларираната царинска вредност не треба да се смета како привремена во смисла на член 170 втората алинеја од оваа уредба.

(2) Одобрувањето треба да биде дозволено под следните услови:

а) кога исполнувањето на постапките наведени во член 175 од оваа уредба, во тие околности, би претставувало несразмерен административен трошок;

б) кога барањето за примена на член 29 до член 34 од Царинскиот закон се чини несоодветно во одредени околности;

в) кога постојат оправдани причини да се смета дека износот на увозните давачки кои треба да бидат платени во периодот покриен со одобрението нема да биде понизок од оној кој би настанал во отсуство на одобрението;

г) кога не се нарушени конкурентските услови.

Член 77

Согласно на член 35 став (1) под а) точка 1. од Царинскиот закон, куповни провизии не се додаваат кон вистински платената цена или цената која треба да се плати доколку купувачот ги плаќа одвоено од плаќањата за стоката.

Член 78

(1) Купувачот може, наведената стока во член 35 став (1) под б) точка 1, точка 2. и точка 3. од Царинскиот закон, да ја достави на продавачот директно или индиректно. Оваа стока, освен онаа наведена во член 35 став (1) под б) точка 2, потоа треба да биде употребена при производство на увезената стока и во неа да биде содржана или потрошена.

(2) Стоката наведена во член 35 став (1) под б) точка 1. од Царинскиот закон, која е обезбедена од купувачот, може да биде обезбедена од која и да било држава во странство, вклучувајќи ја и државата на продавачот.

(3) За стока наведена во член 35 став (1) под б) точка 3. од Царинскиот закон се смета стоката од член 35 став (1) под б) точка 1. од Царинскиот закон, ако таа не е купена во странство, како и потрошниот материјал.

ГЛАВА 2

Одредби кои се однесуваат на тантиеми и трошоци за лиценци

Член 79

(1) Како тантиеми и трошоци за лиценци од член 35 став (1) под в) од Царинскиот закон се сметаат одредени плаќања за користење на правата во врска:

- со производството на увезената стока (особено, патенти, дизајни, модели и прозводни кноф-хоњ), или

- со продажбата за извоз на увезената стока (особено, трговска марка и заштитени дизајни), или
- со употребата или натамошна продажба на увезената стока (особено, авторски права и производни процеси кои неразделно се вградени во увезената стока).

(2) Кога царинската вредност на увезената стока се утврдува во согласност со одредбите на член 28 од Царинскиот закон, тантиемите или трошоците за лиценци ќе бидат доддени на вистински платената цена или на цената која треба да се плати за увезената стока само кога ова плаќање:

- е поврзано со стоката што се вреднува, и
- претставува услов за продажба на таа стока.

Одредбите од овој став не ја исклучуваат примена на одредбите на член 35 став (1) под б) од Царинскиот закон.

Член 80

(1) Ако увезената стока е само состојка или компонента на стоката произведена во Република Македонија, вистински платената цена или цената која треба да се плати ќе се прилагоди за татиемите или трошоците за лиценци само ако тие се однесуваат за таа стока.

(2) Ако стоката се увезува во несоставена состојба или пред натамошната продажба има претрпено само мала доработка, како што е растворање или пакување, тоа не значи дека тантиемите или трошоците за лиценци не се поврзани со увезената стока.

(3) Ако тантиемите или трошоците за лиценци делумно се поврзани со увезената стока, а делумно со други состојки или составни делови доддени на стоката после нејзиниот увоз, или на активности или услуги после увозот, соодветна распределба на тантиемите или трошоците за лиценци ќе биде направена само врз основа на објективни и мерливи податоци, согласно со интерпретативните забелешки наведени во Прилог 13 на оваа Уредба кои се однесуваат на член 35 став (2) од Царинскиот закон.

Член 81

Тантиемите или трошоците за лиценци во поглед на правото за користење на трговска марка, ќе бидат доддени на вистински платената цена или на цената која треба да се плати за увезената стока само ако:

- тантиемите или трошоците за лиценци се однесуваат на стоката која по увозот е повторно продадена во непроменета состојба или незначително се преработува или обработува;
- стоката се продава под трговска марка, означена пред или после увозот, и за која се платени тантиеми или трошоците за лиценци;
- купувачот не може слободно да набави ваква стока од други добавувачи кои не се поврзани со продавачот.

Член 82

Ако купувачот ги плаќа тантиемите или трошоците за лиценци на трето лице, условите од член 79 став (2) од оваа Уредба се исполнети само тогаш кога продавачот или лицето поврзано со него бара од купувачот да го изврши таквото плаќање.

Член 83

Ако методот на пресметка на износот на тантиеми или трошоците за лиценци зависи од цената на увезената стока, може да се прифати, во отсуство на спротивни докази, дека плаќањето на таквите тантиеми или трошоците за лиценци е поврзано со стоката што се вреднува.

Ако износот на тантиемите или трошоците за лиценци е пресметан независно од цената на увезената стока, плаќањето на тантиемите или трошоците за лиценци сепак може да биде поврзано со стоката која се вреднува.

Член 84

За примена на член 35 став (1) под в) од Царинскиот закон нема да биде земена предвид резидентната земја на примачот на плаќањето за тантиемите или трошоците за лиценци.

ГЛАВА 3

Одредби кои се однесуваат на местото на внесување во Република Македонија

Член 85

За примена на член 35 став (1) под д) и член 36 став 1 под а) од Царинскиот закон, како место на внесување во царинското подрачје на Република Македонија се смета:

а) за стока превезена по копнен или воден пат или со железница - местото каде што се наоѓа првиот царински орган;

б) за стока превезена со воздушен транспорт - местото на првиот одреден аеродром;

в) за стока превезени на друг начин - местото каде е помината копнената граница на царинското подрачје на Република Македонија.

ГЛАВА 4

Одредби кои се однесуваат на транспортните трошоци

Член 86

При примена на член 35 став (1) под д) и член 36 став 1 под а) од Царинскиот закон:

а) ако стоката е превезена со ист начин на транспорт до место различно од местото на внесување во царинското подрачје на Република Македонија, транспортните трошоци ќе бидат проценети сразмерно на растојанието поминато надвор и внатре во царинското подрачје на Република Македонија, освен во случај кога е поднесен доказ до царинскиот орган кој ги покажува трошоците што настанале до местото на внесување во царинското подрачје на Република Македонија, според општа задолжителна тарифа за превоз на стоката.

б) ако стоката е фактурирана со единствена цена на паритет "франко одредиште во царинско подрачје" која одговара со цената до местото на внесување во царинското подрачје, транспортните трошоци кои се однесуваат за транспортот во царинското подрачје не се одбиваат од таа цена. Меѓутоа, такво одбивање ќе биде дозволено доколку на царинскиот орган се докаже дека цената на стоката на паритет "франко место на внесување во царинско подрачје" би била пониска од единствената цена на стоката на паритет "франко одредиште во царинско подрачје".

в) ако превозот е бесплатен или обезбеден од страна на купувачот, во царинската вредност се вклучуваат трошоците за транспорт до местото на внесување во царинското подрачје пресметани во согласност со тарифата за превоз што вообичаено се применува за истиот вид на транспорт.

Член 87

(1) Сите поштенски трошоци настанати до одреденото место за стока испратена по пошта, ќе бидат вклучени во царинската вредност на таа стока, со исклучок на какви било дополнителни поштенски трошоци настанати во Република Македонија.

(2) Прилагодување на декларираната вредност нема да биде направено во поглед на трошоците од став (1) на овој член при утврдување на вредноста на пратките од некомерцијална природа.

(3) Ставовите (1) и (2) на овој член не се применуваат за стока превезена со брза пошта позната како "EMC".

ГЛАВА 5

**Декларирање на податоци и документи
кои се поднесуваат**

Член 88

(1) При утврдувањето на царинската вредност во согласност со членовите 27 до 45 од Царинскиот закон, потребно е кон царинската декларација да се приложи декларација за податоците поврзани со царинската вредност на увезената стока (декларација за вредност). Декларирањето на царинската вредност се врши на образец Д.В.1 (декларација за вредност) даден во Прилог 15 на оваа уредба, а таму каде е тоа потребно, се дополнува со еден или повеќе образци Д.В.1 бис даден во Прилог 16 на оваа уредба.

(2) Декларацијата за вредност во согласност со став (1) на овој член ја пополнува само лице со седиште во Република Македонија и кое располага со потребни податоци.

Втората алинеја на член 74 став (2) под б) од Царинскиот закон соодветно се применува.

(3) Царинскиот орган може да отстапи од барањето за поднесување на декларација на образец од став (1) на овој член, ако царинската вредност на стоката не може да се утврди согласно на член 28 од Царинскиот закон. Во такви случаи, лицето од став (2) на овој член треба на царинскиот орган да му ги наведе или достави сите податоци што тој ги бара за утврдување на царинската вредност според друг член од Царинскиот закон. Таквите податоци треба да бидат доставени во форма и на начин одредени од страна на царинскиот орган.

(4) Со поднесување на декларацијата која е потребна согласно став (1) на овој член, лицето наведено во став (2) на овој член е одговорно за:

- точноста и потполноста на податоците наведени во декларацијата,
- веродостојноста на документите приложени како доказ на податоците наведени во декларацијата, и
- обезбедување на други дополнителни податоци или документи потребни за утврдување на царинската вредност на стоката.

Одредбите од овој став не ја исклучуваат можната примена на казни одредби.

Член 89

(1) Освен кога е тоа неопходно за правилна примена на увозните давачки, царинскиот орган ќе отстапи од барањето за поднесување на целосна или дел од декларацијата од член 88 став (1) на оваа уредба, во следниве случаи:

- а) ако царинската вредност на увезената стока во една пратка не надминува 1.000 ЕВРА во денарска противвредност, под услов таа да не претставува одвоен дел или повеќекратна пратка од ист испраќач за ист примач; или
- б) ако предметните увози се од некомерцијална природа; или

в) ако поднесувањето на предметните податоци не е неопходно за примена на Законот за царинската тарифа или ако царинските давачки според Царинската тарифа не се наплатуваат врз основа на посебни царински прописи.

(2) При постојан увоз на стока од ист продавач до ист купувач под исти комерцијални услови, царинскиот орган може да отстапи од барањето сите податоци од член 88 став (1) на од оваа уредба да бидат обезбедени за секоја царинска декларација, но тоа ќе се бара при секоја промена на наведените услови и најмалку еднаш на секои три години.

(3) Дозволеното отстапување согласно на овој член може да се повлече и може да се бара поднесување на декларација за вредност, ако се утврди дека потребниот услов за отстапувањето не бил или веќе не е исполнет.

Член 90

При употреба на системите за автоматска обработка на податоци, или кога предметната стока е предмет на општа, периодична или рекапитулативна декларација, царинскиот орган може да дозволи разлики во формата на прикажување на податоците потребни за утврдување на царинската вредност.

Член 91

(1) Лицето наведено во член 88 став (2) од оваа уредба на царинскиот орган ќе му достави примерок од фактурата врз основа на која е декларарирана вредноста на увезената стока. Кога царинската вредност се декларира во писмена форма, овој примерок се задржува од царинскиот орган.

(2) Лицето од член 88 став (2) од оваа уредба на царинскиот орган ќе му ги достави и сите други докази за останати плаќања кои се извршени или кои треба да се извршат (на пример, фактура за транспортот, полиса за осигурување, итн), а на барање на царинскиот орган и други документи потребни за утврдување на царинската вредност.

Член 92

(1) Во смисла на член 42 од Царинскиот закон, кога царинската декларација е поднесена, а царинскиот орган има причини да се сомнева во вистинитоста или точноста на поднесените податоци или документи за поткрепа на царинската декларација, царинскиот орган може да бара дополнителни објаснувања, вклучувајќи документи или други докази од кои произлегува дека декларираната вредност претставува вкупен износ кој е вистински платен или треба да се плати за увезената стока согласно на член 28 од Царинскиот закон.

(2) Пред донесување на конечната одлука, царинскиот орган треба да го извести декларантот, на негово барање и писмено, за причините за сомневање во вистинитоста или точноста на податоците или документите и ќе му одреди соодветен рок за поднесување на дополнителни објаснувања.

(3) Ако и по добивањето на дополнителните податоци или во отсуство на одговор, царинскиот орган се уште има основани сомневања за вистинитоста или точноста на декларираната вредност, може да се смета дека царинската вредност на увезената стока не може да се утврди согласно на одредбите на член 28 од Царинскиот закон.

(4) За конечната одлука, како и за причините за нејзиното донесување, царинскиот орган писмено ќе го извести декларантот.

Член 93

За сите информации и податоци потребни за утврдување и проверка на царинската вредност на стоката коишто по својата природа се сметаат за доверливи или кои што се добиени врз доверлива основа, ќе се применуваат одредбите на член 16 од Царинскиот закон.

ПОГЛАВЈЕ 5

ВНЕСУВАЊЕ НА СТОКА ВО ЦАРИНСКОТО ПОДРАЧЈЕ

ГЛАВА 1

Преглед на стока и земање на мостри од странката

Член 94

(1) Во согласност со член 50 став (1) од Царинскиот закон стоката се става на увид во редовно работно време и на работниот простор на царинскиот орган или на друго место кое го определува царинскиот орган.

(2) Работниот простор на царинскиот орган за одреден вид на превоз се одредува со оваа уредба или него го одредува царинскиот орган и тоа го објавува на огласна табла.

(3) Редовното работното време на царинскиот орган го одредува Директорот на Царинската управа. Тоа се објавува на огласна табла на царинскиот орган.

(4) По исклучок на став (3) од овој член, со одобрение на царинскиот орган стоката може да се стави на увид на царинскиот орган и надвор од редовното работно време и надвор од работниот простор на царинскиот орган. Можните трошоци поврзани со таквото ставање на увид ги сноси декларантот.

Член 95

(1) Одобрение за претходен преглед на стоката во согласност со член 52 од Царинскиот закон се дава на лицето кое е овластено за стоката да одреди царински дозволено постапување или употреба, на негово усно барање, освен доколку царинскиот орган смета, со оглед на околностите, дека е потребно писмено барање.

Земањето на мостри може да се одобри само на писмено барање од странката.

(2) Писменото барање од став (1) на овој член се потпишува од странката и се поднесува до надлежниот царински орган. Барањето треба да ги содржи следните податоци:

- име и презиме или назив и адреса на барателот,
- место каде што се наоѓа стоката,
- број на збирната декларација, доколку е поднесена, освен кога царинскиот орган самиот го превземе внесувањето на тој податок, или податоците за претходната царинска постапка, или податоци за идентификација на транспортните средства на кои се наоѓа стоката,
- причини поради кои се бара преглед на стоката и земање мостри,
- сите други податоци потребни за идентификација на стоката.

Царинскиот орган дава одобрение во вид на забелешка на самото барање поднесено од страна на странката. Кога барањето се однесува на земање на мостри, царинскиот орган ја назначува и количината на стоката која ќе биде земена.

(3) Претходен преглед на стока и земање мостри се врши под надзор и начин кој го одредува царинскиот орган, кој зависно од видот на стоката за секој случај поединечно одредува соодветен начин на постапување.

Подносителот на барањето го сноси ризикот и трошоците на опакување, мерење, повторно пакување и секоја друга операција со стоката. Тоа лице исто така ги плаќа сите трошоци во врска со анализа на стоката.

(4) Земените мостри се вбројуваат во количината на стока за која се одобрува царински дозволено постапување или употреба. Кога прегледот на мострите доведува до нивно уништување или неповратна загуба, се смета дека не настанал царински долг. За отпадок и остаток се применува член 191 став (5) од Царинскиот закон.

ГЛАВА 2

Збирна декларација

Член 96

(1) Збирната декларација ја потпишува лицето кое ја изготвува.

(2) Збирната декларација се изготвува во форма на образец даден во Прилог 17 од оваа Уредба.

(3) Царинскиот орган ја евидентира збирната декларација во пропишаната евиденција, ја заверува и ја задржува за да може да се провери дали на стоката, на која таа се однесува, е одредено царински дозволено постапување или употреба, во рокот од членот 59 од Царинскиот закон.

(4) Збирната декларација за стока која била во транзитна постапка пред да биде ставена на увид на царинскиот орган е во форма на примерок од транзитниот документ наменет за одредишниот царински орган.

(5) Царинскиот орган може да одобри збирната декларација да се изготви во електронска форма. Во тој случај одредбите од став (1) и (3) на овој член соодветно се прилагодуваат.

(6) И покрај одредбите од ставовите (4) и (5) од овој член, збирна декларација задолжително се изготвува на пропишаниот образец од став (2) на овој член доколку царинскиот орган тоа го бара.

Член 97

(1) Стока опфатена со збирна декларација, која не била истоварена од транспортното средство со кое се пренесувала, повторно и во непроменета состојба се става на увид од страна на лицето од член 96 став (1) од оваа уредба кога и да го побара тоа царинскиот орган, сè додека за предметната стока не се одреди царински дозволено постапување или употреба.

(2) Секое лице кое поседува стока откако таа била истоварена заради пренесување или складирање, е одговорно за исполнување на обврската за повторно ставање на увид на сета стока во непроменета состојба на барање од царинскиот орган.

ГЛАВА 3

Привремено чување на стока

Член 98

(1) Кога местата од членот 61 став (1) од Царинскиот закон имаат одобрение на неопределено време за сместување на стока за привремено чување, овие места се нарекуваат "простории за привремено чување".

(2) За да се обезбеди примена на царинските прописи, царинскиот орган може, ако тој самиот не управува со просторија за привремено чување, да бара:

- а) просториите за привремено чување да се заклучени со две брави. Едниот клуч го држи царинскиот орган;
- б) лицето кое има одобрение за просторија за привремено чување, да води евиденција која овозможува следење на движењето на стоката.

Член 99

Стоката се сместува во просторија за привремено чување врз основа на збирна декларација.

Член 100

Лицето кое ја поднело збирната декларација или кога таквата декларација се уште не е поднесена, лицата од член 54 став 2 од Царинскиот закон, се одговорни за спроведување на мерките кои царинскиот орган ги презема согласно член 63 став 1 од Царинскиот закон и за подмирување на трошоците од таквите мерки. Одредбите од овој член не ја исклучуваат примената на член 66 од Царинскиот закон или на прописот за продажба на стока од страна на царинскиот орган согласно член 87 од Царинскиот закон.

ГЛАВА 4

Посебни одредби кои се применуваат за стока испратена по воден или воздушен пат

Оддел 1

Општи одредби

Член 101

Кога стоката се внесува во царинското подрачје на Република Македонија од некоја друга земја по воден или воздушен пат и се испраќа само со еден транспортен документ, со ист вид на транспортно средство без претовар, до друго пристаниште или аеродром во Република Македонија, стоката се става на увид на царинскиот орган согласно член 50 од Царинскиот закон само во пристаниште или аеродромот каде се истовара или претовара.

Оддел 2

Посебни одредби кои се применуваат на рачен багаж и предаден багаж на патниците

Член 102

Поимите употребени во овој Дел 2 го имаат следново значење:

- 1) *“домашен аеродром”* е секој аеродром кој се наоѓа на царинското подрачје на Република Македонија;
- 2) *“меѓународен аеродром”* е секој домашен аеродром којшто е одобрен како таков од надлежните органи за воздушен сообраќај со други земји;
- 3) *“домашен лет”* е движење на воздухоплови меѓу два домашни аеродрома, без попатни слетувања, којшто не почнува од, ниту пак завршува на аеродром којшто не е домашен аеродром;
- 4) *“домашно пристаниште”* е секое пристаниште кое се наоѓа на царинското подрачје на Република Македонија;
- 5) *“внатрешна пловидба”* е движење меѓу две домашни пристаништа, без попатни застанувања, на пловен објект којшто редовно сообраќа меѓу две или повеќе одредени домашни пристаништа;
- 6) *“пловни објекти за разонода”* се приватни бродови наменети за патувања чиј правец на движење зависи од желбите на корисникот;
- 7) *“туристички или деловни воздухоплови”* се приватни воздухоплови наменети за патувања чиј правец на движење зависи од желбите на корисникот;
- 8) *“багаж”* се сите предмети кои ги носи лице во текот на своето патување.

Член 103

Поимот багаж употребен во Дел 2 од оваа Уредба, во случај на патување со воздухоплов, го има следново значење:

- *“предаден багаж”*, доколку тој е предаден на појдовниот аеродром и не е достапен на лицето за време на летот, ниту пак за време на попатните слетувања од членот 104 став (1) и (2) и 106 став (1) и (2) од оваа Глава,
- *“рачен багаж”*, доколку лицето го зема со себе во воздухопловот.

Член 104

Сите контроли и сите формалности кои се применуваат за:

- 1) рачниот и предадениот багаж на лицата кои патуваат со воздухоплов кој доаѓа од аеродром кој не е домашен аеродром и кој, по попатното слетување на домашен аеродром, продолжува да лета до друг домашен аеродром, се извршуваат на последниот аеродром доколку тој е меѓународен аеродром. Во овој случај, багажот подлежи на прописите кои се применуваат за багаж на лица кои доаѓаат од друга земја, кога лицето кое носи таков багаж не може на соодветен начин да го докаже на надлежниот царински орган домашниот статус на стоката која се наоѓа во него;
- 2) рачниот и предадениот багаж на лицата кои патуваат со воздухоплов кој попатно слетува на домашен аеродром пред да го продолжи летот кон аеродром кој не е домашен аеродром, се извршуваат на појдовниот аеродром доколку тој е меѓународен аеродром. Во овој случај, рачниот багаж може да подлежи на контрола и на домашниот аеродром каде попатно слетува воздухопловот за да потврди дека стоката која се наоѓа во него ги исполнува условите за слободен промет на царинското подрачје на Република Македонија;
- 3) багажот на лица кои патуваат по воден пат на ист пловен објект и којшто последователно поаѓа од, застанува или доаѓа во пристаниште кое не е домашно пристаниште, се извршуваат на пристаништето на кое предметниот багаж се утовара или истовара, зависно од случајот.

Член 105

Сите контроли и сите формалности кои се применуваат за багажот на лицата кои се наоѓаат на :

- 1) пловни објекти за разонода, се извршуваат во кое било домашно пристаниште, без оглед на потеклото или одредештето на пловните објекти,
- 2) туристички или деловни воздухоплови, се извршуваат:
 - на првиот аеродром на пристигнување којшто треба да е меѓународен аеродром, доколку се работи за летови кои доаѓаат од аеродром кој не е домашен аеродром кога воздухопловот по попатното слетување го продолжува својот лет кон друг домашен аеродром,
 - на последниот меѓународен аеродром, доколку се работи за летови кои доаѓаат од домашен аеродром кога воздухопловот по попатното слетување го продолжува својот лет кон аеродром кој не е домашен аеродром.

Член 106

(1) Кога багаж кој пристигнува на домашен аеродром со воздухоплов којшто доаѓа од аеродром кој не е домашен аеродром, се префрла на тој домашен аеродром на друг воздухоплов кој продолжува да лета на домашен лет:

- сите контроли и сите формалности кои се применуваат за предаден багаж се извршуваат на аеродромот на пристигнување на домашниот лет каде завршува патувањето, доколку тој аеродром е меѓународен аеродром,

- сите контроли на рачниот багаж се извршуваат на првиот меѓународен аеродром; дополнителни контроли може да се извршуваат на аеродромот на пристигнување на домашниот лет само во исклучителни случаи кога по извршените контроли на предадениот багаж се појавува потреба за такви дополнителни контроли,

- контроли на предаден багаж можат да се извршуваат на првиот домашен аеродром само во исклучителни случаи кога по извршените контроли на рачниот багаж се појавува потреба за такви контроли.

(2) Кога багажот се утовара на домашен аеродром на воздухоплов кој понатаму продолжува да лета на домашен лет за префрлување на друг домашен аеродром на воздухоплов чие одредеште е аеродром кој не е домашен аеродром:

- сите контроли и сите формалности кои се применуваат за предаден багаж се извршуваат на појдовниот аеродром на домашниот лет, доколку тој аеродром е меѓународен аеродром;

- сите контроли на рачниот багаж се извршуваат на последниот меѓународен аеродром; претходни контроли на таквиот багаж може да се извршуваат на појдовниот аеродром на домашниот лет само во исклучителни случаи кога по извршените контроли на рачниот багаж се појавува потреба од такви контроли,

- дополнителни контроли на предадениот багаж може да се извршуваат на последниот домашен аеродром само во исклучителни случаи кога по извршените контроли на рачниот багаж се појавува потреба од такви дополнителни контроли.

(3) Сите контроли и сите формалности кои се применуваат на багаж кој пристигнува на домашен аеродром на редовен или чартер лет од аеродром кој не е домашен аеродром и кој е префрлен на тој домашен аеродром на туристички или деловен воздухоплов кој продолжува на домашен лет, се извршуваат на аеродромот на пристигнување на редовниот или на чартер летот.

(4) Сите контроли и сите формалности кои се применуваат на багаж кој е натоварен на домашен аеродром на туристички или деловен воздухоплов кој продолжува да лета на домашен лет, за префрлање на друг домашен аеродром на редовен или чартер лет чие одредеште е аеродром којшто не е домашен аеродром, се извршуваат на појдовниот аеродром на редовниот или чартер летот.

(5) Царинскиот орган може да извршува контроли каде што се врши префрлањето на предадениот багаж на меѓународен аеродром:

- на багажот кој доаѓа од аеродром којшто не е домашен аеродром и се префрла на меѓународен аеродром на истото царинско подрачје на воздухоплов упатен кон следниот меѓународен аеродром;

- на багажот кој е натоварен на воздухоплов на меѓународен аеродром за префрлање на друг меѓународен аеродром на истото царинско подрачје на воздухоплов упатен кон аеродром кој не домашен аеродром.

Член 107

За предадениот багаж кој е регистриран на домашен аеродром истоветноста се одредува со привезок или налепница ставена на предметниот аеродром. Примероци од привезок или налепница и нивните технички карактеристики се дадени во Прилог 18 од оваа уредба.

ПОГЛАВЈЕ 6

ЦАРИНСКИ ДЕКЛАРАЦИИ-РЕДОВНА ПОСТАПКА

ГЛАВА 1

Царински декларации во писмена форма

Оддел 1

Општи одредби

Член 108

(1) Кога со една царинската декларација е опфатена стока која се распоредува во две или повеќе тарифни ознаки од царинската тарифа, податоците за секоја поединечна тарифна ознака се сметаат за посебна декларација.

(2) Составните делови на индустриските постројки во расклопена состојба кои се распоредени во една тарифна ознака на царинската тарифа, се сметаат за еден вид на стока.

Член 109

(1) Со поднесувањето на царинска декларација кај царинскиот орган потпишана од страна на декларантот или неговиот застапник, според важечките одредби, декларантот станува одговорен за:

- точноста на податоците дадени во царинската декларација,
- веродостојноста на приложените документи, и
- придржувањето кон сите обврски кои се однесуваат на ставањето на предметната стока под одредената царинска постапка.

Одредбите од овој став не ја исклучуваат можноста за примена на казни одредби во однос на декларантот или на неговиот застапник.

(2) Кога декларантот ги изготвува своите царински декларации со употреба на систем на електронска обработка на податоци, царинскиот орган може да пропише своерачниот потпис да може да се замени со друга техника за идентификација која може да биде врз основа на употреба на шифри. Ова олеснување се одбрува само доколку пропишаните технички и административни услови од страна на царинскиот орган се исполнети. Централната управа на Царинската управа може исто така да пропише веродостојноста на декларациите кои се изготвуваат со употреба на систем за електронска обработка на податоци да може да се провери и потврди директно во рамките на тој систем наместо рачно или механички со потврдување со печат на царинскиот орган и потпис на одговорниот царински службеник.

(3) Царинскиот орган може да одобри, под услови и на начин кој тој ќе ги одреди, некои од податоците од царинската декларација во писмена форма, од пропишот од член 72 став (3) од Царинскиот Закон, да бидат

заменети со испраќање на овие податоци по електронски пат, по потреба во шифрирана форма, до царинскиот орган одреден за таа цел.

Член 110

Царинскиот орган ги чува документите приложени кон царинската декларација, освен доколку Централната управа на Царинската управа не пропише поинаку, или освен доколку на декларантот му се потребни за други дејствија. Во вториот случај, царинскиот орган ги презема потребните чекори за да обезбеди предметните документи да не можат дополнително да се употребат освен за утврдување на количината или вредноста на стоката за која продолжуваат да важат.

Член 111

(1) Царинската декларација се поднесува кај царинскиот орган каде што стоката била ставена на увид. Таа може да се поднесе веднаш по ставањето на увид на стоката.

(2) Царинскиот орган може да одобри декларацијата да се поднесе пред декларантот да е во можност стоката да ја стави на увид. Во овој случај царинскиот орган може да определи рок, кој би се одредил согласно околностите, за ставање на стоката на увид. Доколку стоката не се стави на увид во определен рок се смета дека царинската декларација не била поднесена.

(3) Кога царинската декларација е поднесена пред стоката за која таа се однесува, да пристигне кај царинскиот орган или на друго место определено од страна на царинскиот орган, таа може да се прифати само по ставањето на увид на стоката кај царинскиот орган.

Член 112

(1) Царинската декларација се поднесува кај надлежниот царински орган во деновите или часовите определени како работно време.

Меѓутоа, царинскиот орган може, на барање на декларантот и на негов трошок, да одобри царинската декларација да биде поднесена и надвор од деновите или часовите определени како работно време.

(2) Секоја царинска декларација поднесена кај царинските службеници на царинскиот орган на некое друго место определено за таа цел договорено меѓу царинскиот орган и странката се смета како да е поднесена кај наведениот царински орган.

Член 113

Датумот на прифаќање на царинската декларација се забележува на неа.

Член 114

Царинскиот орган може да одобри или да побара измените од член 75 од Царинскиот закон да се извршат со поднесување на нова царинска декларација со која треба да се замени првобитната царинска декларација. Во тој случај, датумот на прифаќање на првобитната декларација се смета за важечки датум за утврдување на кој било давачки кој треба да се платат и за примена на кој било други одредби со кој се регулира предметната царинска постапка.

Оддел 2

Образец на царинска декларација во писмена форма

Член 115

Поимите употребени во овој Дел го имаат следново значење:

1) "комплет ЕЦД" е осумлистен комплет од листовите 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 и 8 или петлистен комплет од листовите 1/6, 2/7, 3/8, 4/5 и 5/4;

2) "сет ЕЦД" се листови од образецот ЕЦД потребни за спроведување на одредената царинска постапка;

3) “*двоаменска употреба*” е употреба на потребните сетови од петлитниот комплет, каде е тоа потребно на листовите на ЕЦД се прецртуваат неупотребуваните бројчани ознаки;

4) “*рубрика*” е дел од образецот ЕЦД врамен со линија и означен со бројка или големи печатна буква и текстуален опис;

5) “*подрубрики*” се видно означени делови од рубриката кои се бројат од лево кон десно;

6) “*дополнителен образец ЕЦД-БИС*” е образец којшто е составен дел на образецот ЕЦД и се употребува кога декларацијата опфаќа повеќе од едно наименување.

Член 116

(1) Службен образец на царинска декларација во писмена форма која се поднесува до царинскиот орган во редовна постапка за ставање на стоката во царинска постапка или за нејзин повторен извоз согласно член 191 став (3) од Царински закон е Единствен царински документ (ЕЦД).

(2) Други обрасци може да се користат за таа цел кога тоа е во согласност со одредбите од предметната царинска постапка.

(3) Одредбите од став (1) и (2) од овој член, не спречуваат:

- не поднесување на царинската декларација во писмена форма согласно членовите од 132 до 143 од оваа уредба за пуштање на стока во слободен промет, извоз или привремен увоз,

- не користење на образецот од став (1) за поштенски пратки (писма или поштенски пакети) кога за нив се применуваат посебните одредби пропишани со членовите 144 и 145 од оваа уредба,

- употреба на посебни обрасци, за поедноставување на декларацијата во посебни случаи, кога Централната управа на Царинската управа го одобрила тоа,

- користење на товарица за спроведување на транзитните формалности во случај на пратки кои се состојат од повеќе од еден вид стока,

- печатење на извозни, транзитни или увозни царински декларации и документи со кои се потврдува царинскиот статус на стоката со помош на системи за електронска обработка на податоци, по потреба и на обична хартија согласно условите кои ги пропишува Централната управа на Царинската управа, и

- можноста, кога се употребува компјутерски систем за обработка на декларации, Единствениот царинскиот документ поднесен во тој систем да претставува царинската декларација, во смисла на став (1) од овој член, кога Централната управа на Царинската управа го одобрила тоа.

Член 117

(1) Единствениот царински документ се поднесува во сетови кои се состојат од листовите потребни за спроведување на формалностите за царинската постапка во која се става стоката.

(2) Кога на транзитната постапка и претходи или кога по неа следи друга царинска постапка може да се поднесе сет кој го содржи потребниот број на листови за спроведување на формалностите за транзитната постапка и за постапката која претходи или која следи.

(3) Сетовите од став (1) и став (2) од овој член, се состојат:

- или од листови од комплетот од осум листови, согласно образецот даден во Прилог 19 од оваа уредба,

- или, особено кога се работи за изготвување со употреба на компјутерски систем за обработка на декларации, од листови од два последователни комплета од пет листа, согласно образецот даден во Прилог 20 од оваа уредба.

(4) Обрасците на царинската декларација може да се дополнат по потреба со еден или повеќе дополнителни обрасци ЕЦД-БИС поднесени во сетови кои содржат онолку листови од декларацијата потребни за

спроведување на формалностите за царинската постапка во која е ставена стоката. Со тие сетови може по потреба да се приложат листовите потребни за спроведување на формалностите за претходната или последователната постапка. Овие одредби не ја исклучуваат примената на членовите 116 став (3), од 129 до 131 или од 170 до 204 од оваа уредба.

Дополнителните сетови се состојат:

- или од листови од комплетот од осум листови, согласно образецот даден во Прилог 21 од оваа уредба,

- или, од листови од два последователни комплета од пет листа, согласно образецот даден во Прилог 22 од оваа уредба.

(5) Дополнителните обрасци ЕЦД-БИС од став (4) на овој член се составен дел на Единствениот царински документ на кој тие се однесуваат.

(6) По исклучок од став (4) од овој член, Централната управа на Царинската управа може да пропише, дополнителните обрасци ЕЦД-БИС да не се употребуваат кога се употребува компјутерски систем за изготвување на такви царински декларации.

Член 118

(1) Кога се применува член 117 став (2) од оваа уредба, секое лице е одговорно само во поглед на податоците кои се однесуваат на царинската постапка која тоа лице ја бара како декларант, главен обврзник или застапник на еден од нив.

(2) За примена на став (1) од овој член, кога декларантот употребува Единствен царински документ издаден за време на претходната царинска постапка, тој треба пред поднесување на својата царинска декларација, да ја потврди точноста на постоечките податоци во рубриците за кои тој е одговорен и нивната применливост на предметната стока и бараната постапка. По потреба декларантот тие податоци ги дополнува.

(3) Во случаите од став (2) на овој член, декларантот треба за сите утврдени неусогласености помеѓу предметната стока и постоечките податоци веднаш да го известат царинскиот орган кај кого царинската декларација е поднесена. Во овој случај декларантот треба да ја изготви царинската декларација на нови листови од Единствениот царински документ.

Член 119

Кога Единствениот царински документ се употребува за повеќе последователни царински постапки, царинскиот орган треба да се увери дека податоците дадени во царинските декларации кои се однесуваат на различните постапки се усогласени.

Член 120

Во случите кога според прописите се бара дополнителен лист од Единствениот царински документ или дополнителниот образец ЕЦД-БИС декларантот може да употреби дополнителен лист без бројчана ознака или копија на соодветниот образец.

Таквите дополнителни листови без бројчана ознака или копии треба да се потпишат од декларантот, да се поднесат кај царинскиот орган и да се заверат од страна на царинскиот орган под истите услови како и Единствениот царински документ. Царинскиот орган нив ги прифаќа како да се оригинални документи доколку смета дека нивниот квалитет и читливост се задоволителни.

Член 121

Единствениот царински документ или дополнителниот образец ЕЦД-БИС се печатат на самокопирна хартија направена за пишување со најмала маса од 40 гр/м². Хартијата треба да биде доволно квалитетна за информацијата од едната страна да не влијае врз читливоста на информацијата на другата страна и нејзината јакост треба да е таква да при нормална употреба да неможе лесно да се кине или изгужва.

Хартијата за сите листови треба да е бела. Меѓутоа на листовите кои се употребуваат за транзит (листови со реден број 1, 4 и 5) рубриците 1 (прва и трета подрубрика) 2, 3, 4, 5, 6, 8, 15, 17, 18, 19, 21, 25, 27, 31, 32, 33 (прва подрубрика од лево), 35, 38, 40, 44, 50, 51, 52, 53, 55 и 56 треба да имаат зелена позадина.

Обрасците се печатат со мастило во зелена боја.

Член 122

(1) Рубриците на единствениот царински документ или дополнителниот образец ЕЦД-БИС се распоредени по единица мерка од една десетина од инч, хоризонтално и една шестина од инч, вертикално. Подрубриците се распоредени по единица мерка од една десетина од инч, хоризонтално.

(2) Ознаката во боја на различните листови се прави на следниот начин:

а) на обрасците кои се во согласност со примероциите од Прилозите 19 и 21 од оваа уредба:

- листовите 1, 2, 3 и 5 на работ на десната страна треба да имаат непрекината линија во боја и тоа: црвена, зелена, жолта и сина, соодветно,

- листовите 4, 6, 7 и 8 на десната страна треба да имаат непрекината линија во боја и тоа: сина, црвена, зелена и жолта, соодветно,

б) на обрасците од Прилозите 20 и 22 од оваа уредба, листовите 1/6, 2/7, 3/8, 4/5 и 5/4 на работ на десната страна треба да имаат непрекината линија и десно од неа непрекината линија во боја и тоа: црвена, зелена, жолта и сина, соодветно.

Дебелината на овие линии е приближно 3 мм. Непрекинатата линија треба да се состои од низа на квадрати чии страни се 3 мм и растојание меѓу нив од 3 мм.

Член 123

(1) Обрасците на единствениот царински документ или дополнителниот образец ЕЦД-БИС треба да имаат димензии 210 x 297 мм, кои можат најмногу да отстапуваат од должината за 5 мм помалку и 8 мм повеќе.

(2) Централната управа на Царинската управа може да бара на образецот да стои името и адресата на печатницата или да стои знак по кој таа може да се идентификува. Централната управа на Царинската управа може исто така да го услови печатењето на обрасците со претходно техничко одобрување.

Оддел 3

Податоци потребни за одредената царинска постапка

Член 124

Потребните податоци кога се употребува еден од обрасците од член 116 став (2) од оваа уредба, зависат од предметниот образец. Тие се дополнуваат, по потреба, според одредбите кои се однесуваат на предметната царинска постапка.

Оддел 4

Документи кои се приложуваат кон царинската декларација

Член 125

(1) Кон декларацијата за пуштање во слободен промет се приложуваат следниве документи:

а) фактурата врз основа на која се декларира царинската вредност на стоката, според член 91 од оваа уредба;

б) декларацијата за царинска вредност на стоката, кога тоа е потребно согласно член 88 од оваа уредба, изготвена во согласност со условите пропишани во истиот член,

в) документите потребни за примена на преференцијални тарифни мерки или други мерки со кои се отстапува од прописите кои се применуваат за декларираната стока,

г) сите други документи потребни за примена на прописите кои го регулираат пуштањето во слободен промет на декларираната стока.

(2) Царинскиот орган при поднесување на царинската декларација може да бара да се приложат превозни документи или документите кои се однесуваат на претходната царинска постапка, во зависност од случајот.

Кога еден вид на стока се става на увид во два или повеќе колети, царинскиот орган може да бара да се приложи пакинг листа или сличен документ во кој се прикажува содржината на секој колет.

(3) Кога за стоката може да се примени единствена увозна давачка во согласност со член 94 од Царинскиот закон или кога стоката се ослободува од плаќање на увозни давачки, документите од став (1) точка а), б) и в) од овој член не мора да се бараат, освен доколку царинскиот орган смета дека тоа е потребно за примена на прописите со кои се регулира пуштањето на предметната стока во слободен промет.

Член 126

(1) Кон транзитната декларација се приложува транспортен документ. Појдовниот царински орган може да не бара приложување на овој документ во моментот на спроведување на формалностите. Меѓутоа, транспортниот документ се става на увид на барање на царинскиот орган или на друг надлежен орган во текот на самиот превоз.

(2) Царинскиот документ за извоз или повторен извоз на стока од царинското подрачје или кој било документ со еднаква важност, се става на увид на појдовниот царински орган со транзитната декларација на која што се однесува. Одредбите од овој став не ги исклучуваат пропишаните мерки за поедноставување.

(3) Царинскиот орган може, по потреба, да побара поднесување на документот кој се однесува на претходната царинска постапка.

Член 127

(1) Кон декларацијата за ставање на стока во постапка со економски ефект се приложуваат следниве документи:

а) за постапка на царинско складирање:
- тип Д: документите пропишани со член 125 став (1) точка а) и б) од оваа уредба,

- за другите типови на складови; не се приложуваат документи;

б) за постапка на увоз за облагородување:
- систем за враќање на увозни давачки; документи пропишани со член 125 став (1) од оваа уредба,

- систем на одложено плаќање; документите пропишани со член 125 став (1) точка а) и б) од оваа уредба, и, кога е тоа потребно, писменото одобрение за предметната царинска постапка или примерок од барањето за одобрение кога се применува член 319 став (1) од оваа уредба;

в) за преработка под царинска контрола: документите пропишани со член 125 став (1) точка а) и б) од оваа уредба, а по потреба и писмено одобрение за предметната царинска постапка или примерок од барањето за одобрение кога се применува членот 319 став (1) од оваа уредба.

г) за постапка за привремен увоз:

- со делумно ослободување од плаќање на увозни давачки; документите пропишани со член 125 став (1) од оваа уредба,

- со целосно ослободување од плаќање на увозни давачки; документите пропишани со член 125 став (1) точка а) и б) од оваа уредба,

и, кога е тоа потребно, писменото одобрение за предметната царинска постапка;

д) за постапката на извоз за облагородување: документите пропишани со член 128 став (1) од оваа уредба, а по потреба и писмено одобрение за предметната царинска постапка или примерок од барањето за одобрение кога се применува членот 319 став (1) од оваа уредба.

(2) Член 125 став (2) од оваа уредба се применува за декларации за ставање во царински постапка со економски ефект.

(3) Царинскиот орган може да одобри писменото одобрение за постапката или примерокот од барањето за одобрение да се чува на друг начин со кој тие ќе му бидат на располагање на царинскиот орган, наместо да се приложат кон царинската декларација.

Член 128

(1) Кон царинската декларација за извоз или повторен извоз се приложуваат сите документи потребни за правилна пресметка на извозните давачки и примена на другите прописи кои го регулираат извозот на предметната стока.

(2) Членот 125 став (2) од оваа уредба се применува за декларации за извоз или повторен извоз.

ГЛАВА 2

Царински декларации изготвени со употреба на техника за електронска обработка на податоци

Член 129

(1) Кога царинската декларација се изготвува со техника за електронска обработка на податоци, податоците од царинската декларација во писмена форма од прописот од член 72 став (3) од Царинскиот Закон, се заменуваат на начин што до царинскиот орган се испраќаат податоци во шифрирана форма или податоци во која било друга форма, определена од страна на Централната управа на Царинската управа, кои соодветствуваат на потребните податоци за царинските декларации во писмена форма за тие да се обработат компјутерски.

(2) Царинската декларација изготвена со електронска размена на податоци се смета дека е поднесена кога царинскиот орган ја примил пораката со електронска размена на податоци.

За прифаќањето на царинската декларација изготвена со електронска размена на податоци се известува декларантот со повратна порака која најмалку ги содржи податоците за идентификација на примената порака и/или бројот на регистрација на царинската декларација и денот на нејзиното прифаќање.

(3) Кога царинската декларација се изготвува со електронска размена на податоци, Централната управа на Царинската управа пропишува правила за спроведување на одредбите пропишани во член 160 од оваа уредба.

(4) Кога царинската декларација е изготвена со електронска размена на податоци, за пуштањето на стоката се известува декларантот, и притоа се наведуваат најмалку податоците за идентификација на царинската декларација и денот на пуштањето.

(5) Кога податоците од царинската декларација се внесуваат во царинскиот систем за електронска обработка на податоци ставовите (2), (3) и (4) од овој член соодветно се применуваат.

Член 130

Кога спроведување на други формалности е потребен примерок на хартија од царинската декларација, на барање на декларантот, тој примерок се отпечатува и се потврдува, или од страна на царинскиот орган или согласно членот 109 став (2), трета реченица од оваа уредба.

Член 131

Царинскиот орган може, под условите и на начин кој ќе го определи, да одобри документите потребни за ставање на стока во царинска постапка да се изготват или пренесат во електронска форма и испратат со помош на електронски средства. Царинскиот орган го определува и начинот на чување на документите кои се пренесуваат во електронска форма.

ГЛАВА 3

Царински декларации поднесени усно или на кој било друг начин

Оддел 1

Усни царински декларации

Член 132

Усна царинска декларација за пуштање во слободен промет може да се поднесе за следнава стока:

- а) стока од некомерцијална природа:
 - која е во личниот багаж на патникот, или
 - за стока испратени до физички лица, или
 - во други случаи од незначителна важност, кога тоа е одобрено од царинскиот орган;
- б) стока од комерцијална природа, под услов:
 - вкупната вредност по пратка и по декларант да не го надминува износот од 800 ЕВРА во денарска противвредност и нето маса од 1000 килограми, и
 - пратката да не е дел од редовна низа слични пратки и
 - стоката да не ја пренесува самостоен превозник како дел од поголем превоз на товар;
- в) стока од член 136 од оваа уредба кога таа е ослободена од плаќање на увозни давачки како вратена стока;
- г) стока од член 137 точки б) и в) од оваа уредба.

Член 133

Царинска декларација може да се поднесе усно за извоз на:

- а) стока од некомерцијална природа:
 - која е во личниот багаж на патникот, или
 - за стока испратена од физички лица;
- б) стока од член 132 точка б) од оваа уредба;
- в) стока од член 138 точка б) и в) од оваа уредба;
- г) друга стока, во случаи од незначителна економска важност, кога тоа е одобрено од царинскиот орган.

Член 134

(1) Царинскиот орган може да одлучи членовите 132 и 133 од оваа уредба да не се применуваат кога лицето кое ја царини стоката како застапник дејствува во име и за сметка на друго лице или во свое име и за сметка на друго лице.

(2) Царинскиот орган може да побара декларантот во случаите од членовите 132 и 133 од оваа уредба да стави на увид документи кои ги докажуваат наводите во усната царинска декларација (фактура и слично).

(3) Кога царинскиот орган не може да се увери во точноста и целосноста на декларираните податоци тој може да побара царинска декларација во писмена форма.

Член 135

Кога стоката која е декларирана усно на царинскиот орган согласно членовите 132 и 133 од оваа уредба подлежи на плаќање на увозни или извозни давачки, царинскиот орган на странката и издава потврда за плаќање на давачките.

Потврдата ги содржи најмалку следните податоци:

- 1) опис на стоката кој што е доволно детален за да овозможи нејзина идентификација; тоа може да вклучи и тарифна ознака;

- 2) фактурна вредност и количина на стоката;
- 3) преглед на наплатените давачки;
- 4) денот на издавање;
- 5) назив на органот кој ја издал.

Потврдата се издава во форма на образец даден во Прилог 23 од оваа уредба.

Член 136

(1) Царинска декларација може да се поднесе усно за привремен увоз на следнава стока, согласно условите пропишани со член 312 став (3) втор подстав од оваа уредба:

а) - живи животни и опрема согласно условите пропишани со член 378 став (1) и став (2) точка а) од оваа уредба,

- амбалажа од член 382 точка а) од оваа уредба, која на себе има трајни неизбришливи ознаки на лице регистрирано надвор од царинското подрачје;

- опрема за радио и телевизиска продукција и емитирање, и опремени возила специјално прилагодени за таква намена, како и нивната опрема, привремено увезена од јавни или приватни организации, регистрирани надвор од царинското подрачје, со одобрение на царинскиот орган;

- инструменти и апарати потребни на доктори за укажување на медицинска помош на пациенти кои чекаат трансплантација на органи согласно член 380 од оваа уредба;

б) стока од член 139 од оваа уредба;

в) друга стока, кога тоа е одобрено од царинскиот орган.

(2) Стоката од став (1) на овој член може исто така да биде предмет на усно декларирање при повторен извоз со кој се завршува постапката на привремен увоз.

Оддел 2

Царински декларации поднесени на друг начин

Член 137

Следново, кога тоа на царинскиот орган изречно не му е декларирано, се смета за декларирано за пуштање во слободен промет на начин наведен во член 140 од оваа уредба:

а) стока од некомерцијална природа која е во личниот багаж на патникот, а која е ослободена од плаќање на увозни давачки согласно член 194 точка 1) и 2) од Царинскиот закон или како вратена стока;

б) стока која подлежи на ослободување од плаќање на увозни давачки согласно член 194 точка 9) од Царинскиот закон;

в) транспортни средства кои подлежат на ослободување како вратена стока;

г) стока внесена како стока во промет од незначителна важност која не мора да биде пренесена до царинскиот орган согласно член 48 став (4) од Царинскиот закон под услов таа да не подлежи на плаќање на увозни давачки.

Член 138

Следново, кога тоа на царинскиот орган изречно не му е декларирано, се смета за декларирано за извоз на начин наведен во член 140 точка б) од оваа уредба:

а) стока од некомерцијална природа која е во личниот багаж на патникот, а која не подлежи на плаќање на извозни давачки;

б) транспортни средства регистрирани во царинското подрачје и наменети за повторен увоз;

в) друга стока во случаи на незначителна економска важност, кога тоа е одобрено од страна на царинскиот орган.

Член 139

(1) Следново, кога тоа на царинскиот орган не му е декларирано во писмена форма или усно, се смета за декларирано за привремен увоз на начин наведен во член 140 од оваа уредба, а во согласност со член 390 од оваа уредба:

а) лични предмети и предмети за спортување увезени од патници согласно член 375 од оваа уредба;

б) транспортни средства од член 368 до 373 од оваа уредба.

(2) Кога на царинскиот орган не му е декларирана во писмена форма или усно, стоката од став (1) на овој член се смета дека е декларирана за повторен извоз за завршување на постапката на привремен увоз на начин наведен во член 140 од оваа уредба.

Член 140

(1) За примена на членовите од 137 до 139 од оваа уредба дејството коешто се смета за царинска декларација може биде во облик на:

а) во случај кога стоката е пренесена до царинскиот орган на граничниот премин или до друго место определено или одобрено согласно членот 48 став (1) точка а) од Царинскиот закон:

- минување низ зелен канал или канал "ништо за декларирање", кај царинските органи кој што работат со двоканален систем;

- минување кај царински орган кој што не работи со двоканален систем без да се даде царинска декларација по сопствена иницијатива;

б) во случај на изземање од обврска за пренесување на стока до царинскиот орган согласно одредбите за спроведување на член 48 став (4) од Царинскиот закон, за извоз согласно член 138 од оваа уредба и повторен извоз согласно член 139 став (2) од оваа уредба:

- со самиот чин на преминување на царинската линија со која е обележано царинското подрачје.

(2) Кога стоката од член 137 точка а), член 138 точка а), член 139 став (1) точка а) или член 139 став (2) од оваа уредба која е во багажот на патникот се пренесува со железница, не придружувана од патникот и декларирана кај царинскиот орган без лично присуство на патникот, може да се користи документот од Прилог 24 од оваа уредба согласно условите и ограничувањата наведени во него.

Член 141

(1) Кога се исполнети условите од членовите 137 до 139 од оваа уредба, се смета дека стоката е ставена на увид на царинскиот орган во смисла на член 73 од Царинскиот закон, дека царинската декларација е прифатена од царинскиот орган и дека е одобрено пуштање на стоката, во моментот кога е извршено дејството од член 140 од оваа уредба.

(2) Кога со проверка се открие дека дејството од член 140 од оваа уредба е извршено но увезената или изнесената стока не ги исполнува условите од членовите 137 до 139 од оваа уредба, се смета дека предметната стока е бесправно увезена или извезена.

Оддел 3

Зaedнички одредби за Одделите 1 и 2 од оваа Глава

Член 142

Одредбите од членовите 132 до 139 од оваа уредба не се применуваат за стока за која се бара враќање на давачки или за стока која е предмет на забрана или ограничувања или на било која друга посебна формалност.

Член 143

Поимот “патник” употребен во Деловите 1 и 2 од оваа Глава го има следново значење:

А. при увоз:

1) секое лице кое привремено влегува во царинското подрачје, а кое нема живеалиште или одобрен престој во Република Македонија, и

2) секое лице со живеалиште или одобрен престој во Република Македонија кое се враќа во царинското подрачје откако привремено било во друга земја;

Б. при извоз:

1) секое лице со живеалиште или одобрен престој во Република Македонија кое привремено го напушта царинското подрачје, и

2) секое лице кое го напушта царинското подрачје по привремен престој, а кое нема живеалиште или одобрен престој во Република Македонија.

Оддел 4

Поштенски сообраќај

Член 144

(1) Следните поштенски пратки се сметаат за декларирани кај царинскиот орган:

А. за пуштање во слободен промет:

а) во моментот на нивно внесување во царинското подрачје:

- поштенски картички и писма кои содржат само лични пораки,

- писма пишувани со Браилово писмо,

- печатен материјал кој не подлежи на увозни давачки, и

- сите други пратки кои се испраќаат со писмо или поштенски пакет кои не подлежат на обврската да бидат пренесени до царинскиот орган согласно одредбите пропишани со член 48 став (4) од Царинскиот закон,

б) во моментот кога се ставаат на увид на царинскиот орган:

- пратки кои се испраќаат со писмо или поштенски пакет кои не се наведени во подточка а) од точка А од овој став, под услов да се пропратени со ЦН22 (Ц1) и/или ЦН23 (Ц2/ЦП3) декларација,

Б. за извоз:

а) во моментот кога се тие прифатени од поштенските служби, за пратки кои се испраќаат со писмо или поштенски пакет кои не подлежат на извозни давачки,

б) во моментот кога се ставаат на увид на царинскиот орган, за пратки кои се испраќаат со писмо или поштенски пакет кои подлежат на извозни давачки, под услов да се пропратени со ЦН22 (Ц1) и/или ЦН23 (Ц2/ЦП3) декларација.

(2) Примачот, за случаите од став (1) точка А од овој член, и испраќачот за случаите од став (1) точка Б од овој член, се смета за декларант, а во зависност од случајот и за должник. Царинскиот орган може да одлучи поштенските служби да се сметаат за декларант и должник.

(3) За примена на став (1) од овој член, се смета дека стоката која не подлежи на давачки е ставена на увид на царинскиот орган во смисла на член 73 од Царинскиот закон, дека царинската декларација е прифатена и дека е одобрено пуштање на стоката:

а) во случај на увоз, кога стоката е испорачана до примачот,

б) во случај на извоз, кога стоката е прифатена од поштенските служби.

(4) Кога пратка испратена со писмо или поштенски пакет, која не е изземена од обврската за пренесување до царинскиот орган во согласност со одредбите од член 48 став (4) од Царинскиот закон, е ставена на увид без ЦН22 (Ц1) и/или ЦН23 (Ц2/ЦП3) декларација или кога таквата декларација е непотполна, царинскиот орган одлучува на каков начин треба да се поднесе царинска декларација односно да се дополни.

Член 145

Членот 144 од оваа Уредба не се применува:

- за пратки кои содржат стока за комерцијални цели со вкупна вредност која го надминува износот 300 ЕВ-РА во денарска противвредност;

- за пратки кои содржат стока за комерцијални цели кои се дел од редовна низа на слични операции;

- кога царинската декларација е во писмена форма, усна или е направена со употреба на техника на електронска обработка на податоци;

- за пратки кои содржат стока од член 142 од оваа уредба.

ПОГЛАВЈЕ 7

ПРЕГЛЕД НА СТОКА, НАОДИ НА ЦАРИНСКОТ ОРГАН И ДРУГИ МЕРКИ ПРЕЗЕМЕНИ ОД СТРАНА НА ЦАРИНСКИОТ ОРГАН

Член 146

(1) Царинската декларација се прифаќа кога:

а) е поднесена кај царинскиот орган надлежен за прифаќање на царинската декларација,

б) е поднесена во рамките на редовното работно време на царинскиот орган и во работниот простор на истиот,

в) не постојат забрани и ограничувања за прифаќање на царинската декларација,

г) е поднесена од застапник,

д) е поднесена во пропишана форма и е правилно пополнета,

е) кон неа се приложени сите документи кои се потребни за одобрување на бараната постапка или оние документи кои ги издал надлежен орган и кои ги содржат сите податоци потребни за бараната постапка.

(2) Кога не се постапува согласно одредбите од став (1) на овој член, царинскиот орган заедно со приложителот ја враќа декларацијата на подносителот, наведувајќи ги притоа на самата декларација, или на друг соодветен начин, причините за враќањето. Подносителот може со наведените причини да се согласи или писмено да се изјасни дека не се согласува со нив. Кога подносителот писмено изјавува дека не се согласува со наведените причини, царинскиот орган издава заклучок со кој поднесената декларација се отфрла.

Член 147

(1) Стоката се прегледува на места и во време одредени за таа цел од страна на царинските органи.

(2) Меѓутоа, царинскиот орган, на барање на декларантот, може да одобри преглед на стока на места и во време различни од оние од став (1) на овој член. Сите настанати трошоци во овој случај се на товар на декларантот.

Член 148

(1) Кога царинскиот орган одлучил да ја прегледа стоката за тоа го известува декларантот или неговиот застапник. Известувањето не се врши по писмен пат.

(2) Кога царинскиот орган одлучил да прегледа само дел од стоката, тој го известува декларантот или неговиот застапник кој дел од стоката сака да го прегледа. Декларантот или неговиот застапник не може да се спротистави на одлуката на царинскиот орган за избраниот дел од стоката.

Член 149

(1) Декларантот или лицето кое тој го одредил да присуствува на прегледот на стоката му ја дава потребната помош на царинскиот орган при неговото работење. Доколку царинскиот орган ја смета дадената помош за незадоволителна, тој може да побара декларантот да одреди друго лице кое е во можност да ја даде потребната помош.

(2) Кога декларантот одбие да присуствува на прегледот на стоката или да одреди лице кое е во можност да даде помош која царинскиот орган смета дека е потребна, царинскиот орган одредува рок за исполнување на барањето, освен доколку смета дека таков преглед не е неопходен и дека може да не се изврши.

Доколку, по истекот на зададениот рок декларантот не постапи според барањето на царинскиот орган, царинскиот орган, за примена на член 85 точка (а) од Царинскиот закон, може да продолжи со преглед на стоката на ризик и трошок на декларантот, барајќи помош од стручно лице или друго лице во согласност со важечките прописи.

(3) Наодите на царинскиот орган за време на прегледот извршен согласно условите од ставот (2) на овој член имаат иста важност како и прегледот да е извршен во присуство на декларантот.

(4) Наместо мерките пропишани во ставовите (2) и (3) од овој член, царинскиот орган може да ја поништи царинската декларација кога е јасно дека декларантот со одбивањето да присуствува на прегледот на стоката или да одреди лице кое е во можност да ја даде потребната помош ниту го спречува, ниту сака да го спречи царинскиот орган во утврдување на повреда на прописите со кои се регулира ставањето на стока во предметната царинска постапка, и ниту ги избегнува, ниту сака да ги избегне одредбите од член 76 став (1) или член 92 став (2) од Царинскиот закон.

Член 150

(1) Кога царинскиот орган одлучил да земе мостри, за тоа го известува декларантот или неговиот застапник.

(2) Царинскиот орган самиот ги зема мострите. Меѓутоа, тој може да побара земањето на мостри под надзор на царинскиот орган да го направи декларантот или лице кое тој го одредил. Мострите се земаат во согласност со методите пропишани со важечките прописи.

(3) Количината на земените мостри не треба да ја надмине количината потребна за анализа или подетален преглед, како и можна супер-анализа.

Член 151

(1) Записник за земање на мостри се изготвува во форма на образец даден во прилог 25 од оваа Уредба.

(2) Записникот за земање на мостри е печатен на самокопирачка хартија во формат А4 во три листови, од кои по еден се доставува на царинскиот орган кој ја зел мострата, на царинската лабораторија и на декларантот.

(3) Царинската лабораторија ги прифаќа сите потребни документи приложени кон царинската декларација кои го појаснуваат видот на стоката, нејзината намена, количина и технички карактеристики.

(4) За мостри на стока кои се сметаат за опасни или кои спаѓаат во групата на опасни материи, кон записникот за земање на мостри кој е наменет за царинската лабораторија треба да биде приложен примерокот од Упатството за безбедно ракување.

(5) Записникот од став (1) на овој член може да се напише исто така и во облик на компјутерски запис, ако таков запис ги исполнува условите утврдени со овој член и рубриците од образецот даден во Прилог 25 од оваа уредба.

Член 152

За стока која при земањето на мостри може да биде оштетена (на пример стерилна стока, стока осетлива на светлина, стока осетлива на влага и др.) доколку мострите се земаат на местото на царинскиот преглед, царинскиот орган на којшто стоката првично му е ставена на увид може да одобри мострите да се земат во просториите на декларантот или во други соодветни простории во присуство на месно надлежниот царински орган.

Член 153

(1) Декларантот или лицето кое тој го одредил да присуствува на земањето на мостри му ја дава на царинскиот орган сета помош потребна за олеснување на таа операција.

(2) Кога декларантот одбива да присуствува на земањето на мостри или одбива да одреди лице кое ќе присуствува при тоа дејствие, или кога нема да му ја даде на царинскиот орган сета помош потребна за олеснување на таа операција, се применуваат одредбите од член 149 втора реченица од став (1) и ставовите (2), (3) и (4) од оваа уредба.

Член 154

Царинскиот орган соодветно ја означува секоја мостра поради утврдување на нејзината истоветност, вклучувајќи и ставање на царински обележја како печат или царинска плomba.

Член 155

(1) Царинскиот орган кој ги зел мострите на стока ги праќа и двата примероци од мострите заедно со соодветниот лист на записникот за земање на мостри до царинската лабораторија која ги спроведува потребните анализи и другите соодветни испитувања.

(2) Кога потребните анализи и другите соодветни испитувања не можат да се извршат во царинската лабораторија, мострата се праќа до стручна организација за да ги изврши потребните анализи и испитувања.

Член 156

Кога царинскиот орган зема мостри за анализа или за подетален преглед, тој го одобрува пуштањето на предметната стока без да ги чека резултатите од анализата или прегледот, освен доколку пуштањето не е во спротивност со важечките прописи, и под услов, кога царински долг е настанат или може да настане, предметните давачки да се веќе евидентирани и платени или обезбедени.

Член 157

(1) Количините земени од страна на царинскиот орган не се одземаат од декларираната количина.

(2) Ако се работи за декларација за извоз или за извоз за облагородување, на декларантот му се одобрува, кога околностите тоа го дозволуваат, количината на стока која е земена како мостра да ја замени со идентична стока за пратката повторно да биде целосна.

Член 158

(1) Освен доколку се уништени при анализата или при подеталниот преглед, земените мостри му се враќаат на декларантот на негово барање и трошок кога повеќе не е потребно да се чуваат од страна на царинскиот орган, а посебно по исцрпувањето на сите правни средства на декларантот да се жали против одлуката на царинскиот орган донесена врз основа на резултатите од таа анализа или подетален преглед.

(2) Кога декларантот не бара враќање на мострите тие може да се уништат или да се чуваат од страна на царинскиот орган. Меѓутоа во посебни случаи царинскиот орган може да бара декларантот да ги отстрани сите преостанати мостри.

Член 159

(1) Царинскиот орган му издава на декларантот пресметка на трошоците за извршената анализа или друго соодветно испитување при што води сметка за податоците од царинската лабораторија, наведени во записникот за резултатите од анализата.

(2) Пресметка на трошоците од став (1) на овој член се издава само кога:

а) со анализа или друго соодветно испитување на мострите се констатира дека во царинската декларација била наведена погрешна тарифна ознака; или

б) мострите биле земени на барање на декларантот.

(3) Трошоците од овој член декларантот треба да ги плати во рок од 30 дена од приемот на пресметката.

Член 160

(1) Кога царинскиот орган ги проверува царинските декларации и придружните документи или ја прегледува стоката, ги забележува, на примерокот од декларацијата кој се задржува од царинскиот орган, на документ кој е приложен кон царинската декларација или на записникот од член 161 од оваа Уредба, најмалку податоците за основот и резултатите од секоја таква проверка или преглед. Во случај на делумен преглед на стока, податоци за прегледаната стока исто така се запишуваат.

Доколку декларантот или неговиот застапник не бил присутен при прегледот на стоката, царинскиот орган тоа го забележува во царинската декларација.

(2) Доколку резултатот од проверката на царинската декларација и на придружните документи или резултатот од прегледот на стоката не е во согласност со податоците дадени во декларацијата, царинскиот орган ги запишува, на примерокот од царинската декларација кој се задржува од царинскиот орган или на записникот од член 161 од оваа Уредба кој е приложен кон декларацијата, најмалку податоците кои се земаат предвид за пресметка на давачките за предметната стока и за примена на другите одредби кои ја регулираат царинската постапка во која стоката е ставена.

(3) Царинскиот орган во своите наоди, кога е тоа потребно, ги забележува употребените мерки и средствата за идентификација кои може да вклучуваат и земање на мостри. На наодите треба да биде наведен датум и треба да содржат податоци потребни за идентификација на царинскиот службеник кој ги издал.

(4) Кога царинските органи не ја проверуваат царинската декларација и не ја прегледуваат стоката, тоа не мора да го забележат на царинската декларација или на приложениот документ од став (1) на овој член.

Член 161

(1) Во случајот од став (2) на член 160 од оваа уредба кога декларантот се согласува со резултатот од проверката на царинскиот орган на барање на декларантот или на неговиот застапник царинскиот орган изготвува записник на посебен образец во кој ги наведува своите наоди. Во случаите кога декларантот не се согласува со резултатот од проверката изготвување на записник од страна на царинскиот орган е задолжително. Еден примерок од записникот му се дава на декларантот.

(2) Декларантот може да поднесе нова царинска декларација согласно резултатот од проверката на царинскиот орган. Во тој случај како датум за пресметка на давачките се смета датумот на прием на првобитната царинска декларација.

(3) Ако декларантот не се согласува со забелешките од записникот од став (1) од овој член, може во рок од 8 дена од датумот на прием на записникот да приложи приговор на записникот, освен кога стоката му била пуштена врз основа на нова царинска декларација.

(4) Тричлена комисија на царинскиот орган може да изврши повторна проверка на царинската декларација, придружните документи и стоката. За резултатите од проверката се изготвува записник (во понатамошниот текст: записник на комисија) и еден примерок му се дава на декларантот. Против записникот на комисијата не е дозволен приговор.

(5) Врз основа на записникот на комисијата доколку декларантот не се однесува во согласност со вториот став од овој член, царинскиот орган носи решение, со кое се одредуваат нови податоци за пресметка на увозни давачки и извозни надоместоци или други давачки при извоз и се пресметуваат давачките.

Член 162

(1) Одобреното пуштање доведува до евидентирање на увозните давачки определни согласно податоците од царинската декларација. Кога царинскиот орган смета дека извршените проверки може да доведат до утврдување на износ на увозни давачки поголем од оној којшто произлегува од податоците дадени во царинската декларација, тој може да бара поднесување на гаранција доволна за покривање на разликата помеѓу износот на увозни давачки според податоците од царинската декларација и износот кој на крајот може да произлезе и треба да се плати. Меѓутоа декларантот може да побара веднаш да евидентира во сметководствената евиденција износот на давачките за стоката кој на крајот може да произлезе, наместо да поднесе таква гаранција.

(2) Кога врз основа на извршените проверки царинскиот орган утврди износ различен од износот којшто произлегува од податоците дадени во царинската декларација, пуштањето на стока доведува до моментално евидентирање во сметководствената евиденција на така утврдениот износ.

(3) Кога царинскиот орган се сомнева дали некоја забрана или ограничување се применува и ова не може да се разреши до добивањето на резултатите од извршените проверки, предметната стока не може да ја пушти.

(4) Без оглед на став (1) од овој член, царинскиот орган може да одлучи да не бара гаранција за стоката која е предмет на поднесено барање за тарифна квота доколку утврди, во моментот на прифаќање на декларацијата за пуштање во слободен промет, дека предметната тарифна квота не е критична во смисла на член 218 од оваа уредба.

Член 163

(1) Царинскиот орган го утврдува начинот на пуштање на стоката, водејќи сметка за местото на кое се наоѓа стоката и посебните начини за спроведување на царинскиот надзор.

(2) Кога се поднесува царинска декларација во писмена форма, забелешка за пуштањето и датумот на пуштање се забележуваат на декларацијата или кога е тоа соодветно на документот кој ја придружува, а еден примерок се враќа на декларантот.

Член 164

(1) Кога царинскиот орган не може да одобри пуштање на стока заради една од причините наведени од член 85 точка а) во втората или третата алинеја од Царинскиот закон, тој на декларантот му дава рок за да ја регулира состојбата на стоката.

(2) Кога, во околностите од член 85 точка а) втора алинеја од Царинскиот закон, декларантот не ги поднел бараните документи во рокот од став (1) на овој член, предметната царинска декларација се смета за неважечка и царинскиот орган ја поништува. Во овој случај се применуваат одредбите од член 76 став (3) од Царинскиот закон.

(3) Во околностите од член 85 точка а) трета алинеја од Царинскиот закон, кога декларантот не ги платил давачките кои претставуваат долг според закон и не поднел гаранција за нив во рокот од став (1) од овој член, царинскиот орган може да ги започне прелиминарните формалности за продажба на стоката. Доколку во меѓувреме не се исполнат бараните услови, стоката се продава. Царинскиот орган за тоа го известува декларантот.

Одредбите од овој став не ја исклучуваат примена на мерките кои се преземаат согласно член 76 став (1) или член 191 од Царинскиот закон. Царинскиот орган може, на ризик и на трошок на декларантот, да ја префрли предметната стока во посебни простории под негов надзор.

Член 165

Согласно член 76 став (2) од Царинскиот закон, царинската декларација може да се поништи по пуштањето на стоката на следниот начин:

1) кога е утврдено дека стоката по грешка е декларирана за царинска постапка која предизвикува плаќање на увозни давачки наместо да биде ставена во друга царинска постапка, царинскиот орган ја поништува царинската декларација ако за тоа се поднесе барање во рок од три месеци од денот на прифаќањето на декларацијата под услов:

- стоката да не била употребувана спротивно на условите на царинската постапка во која требало да биде ставена,

- во моментот кога стоката била декларирана, да била наменета за ставање во друга царинска постапка за која ги исполнувала сите потребни услови, и

- стоката без одлагање да стави во царинската постапка за која таа првично била наменета.

Царинската декларација со која стоката се става во царинската постапка за која таа првично била наменета почнува да важи од денот на прифаќање на поништена декларација.

Царинскиот орган може да одобри рокот од три месеци да се продолжи во посебно оправдани и исклучителни случаи.

2) кога е утврдено дека стоката по грешка била декларирана, наместо друга стока, во царинска постапка од која произлегува обврска за плаќање на увозни давачки, царинскиот орган ја поништува царинската декларација доколку за тоа се поднесе барање во рок од три месеци од денот на прифаќањето на декларацијата под услов:

- стоката која првобитно била декларирана:

а) да не била употребувана поинаку од начинот кој бил одобрен со нејзината првобитна постапка; и

б) да е вратена во нејзината првобитна состојба; и под услов

- стоката која требала да биде декларирана за првобитно наменетата царинска постапка:

а) да можела, кога била поднесена првобитната царинска декларација, да биде ставена на увид на истиот царински орган; и

б) да е декларирана за истата царинска постапка како и таа наведена во првобитната царинска декларација;

Царинскиот орган може да одобри рокот од три месеци да се продолжи во посебно оправдани исклучителни случаи.

3) во случај на стока нарачана по пошта (продажба по каталог или слично) која е вратена, царинскиот орган ја поништува царинската декларација за пуштање во слободен промет доколку за тоа се поднесе барање во рок од три месеци од денот на прифаќањето на декларацијата, под услов стоката да е извезена на адресата на првобитниот доставувач или на друга адреса која тој ја одредил.

4) кога ретроактивно одобрение е дадено во согласност со:

- член 210 од оваа Уредба за пуштање во слободен промет со повластен тарифен третман или со примена на намалени или увозни давачки нула во зависност од крајната употреба на стоката, или

- член 319 од оваа Уредба за царинска постапка со економски ефект.

5) кога стоката е декларирана во постапка за извоз или постапка за извоз за облагородување, царинската декларацијата се поништува под услов:

а) за стока која е предмет на извозни давачки, за која се бара враќање на увозни давачки, надоместоци или други износи при извозот или која е предмет на други посебни мерки при извоз;

- декларантот да достави до извозниот царински орган доказ дека стоката не го напуштила царинското подрачје,

- декларантот да ги врати до извозниот царински орган сите примероци од царинската декларација, заедно со сите други документи кои му се издадени при прифаќање на царинската декларација,

- декларантот да достави до извозниот царински орган доказ дека било кои износи при извозот кои се одобрени врз основа на извозна декларација на предметната стока се вратени или дека надлежните органи ги презеле потребните мерки за да обезбедат дека одобрените износи нема да се исплатат, и

- декларантот, согласно важечките прописи, ги исполнува сите други обврски одредени од извозниот царински орган за да се регулира состојбата со стоката.

Поништувањето на декларацијата повлекува поништување на сите забелешки, отпишувања, потврди и други прилагодувања направени во извозна дозвола или друг сличен документ поднесени кон царинската декларација.

Кога се бара стоката декларирана за извоз да се изнесе од царинското подрачје до одреден рок, непридржувањето кон тој рок повлекува поништување на предметната царинска декларација. За ова поништување царинскиот орган писмено го известува декларантот.

б) за друга стока, кога извозниот царинскиот орган е информиран согласно член 409 од оваа уредба дека декларираната стока не го напуштила царинското подрачје.

б) доколку за повторен извоз треба да се поднесе царинска декларација, точката 5. од овој член соодветно се применува.

7) кога домашна стока е ставена во постапка на царинско складирање во смисла на член 110 став (1) точка (б) од Царинскиот закон, поништувањето на декларацијата за ставање на стоката во таа постапка може да се бара и да се изврши ако декларантот докаже дека се исполнети условите за некое од царински дозволените постапувања или употреба. Доколку, по истекот на рокот пропишан за задржување на стоката во постапка на царинско складирање, не е поднесено барање за одредување на постапување или употреба за стоката пропишано со важечките прописи, царинскиот орган ги презема мерките пропишани со посебните прописи.

ПОГЛАВЈЕ 8

ДОПОЛНИТЕЛНА ПРОВЕРКА НА ДЕКЛАРАЦИЈАТА

Член 166

(1) Царинскиот орган може да се одлучи за проверка на декларацијата согласно член 90 од Царинскиот закон за да провери дали бил правилно утврден царинскиот долг, дали правилно се применети мерките на трговска политика и дали се почитуваат обврските кои произлегуваат од одбраната царинска постапка. Дополнителна проверка може да се изврши исто така на барање на странски царински орган на кого му се дава правна помош во рамките на меѓународната соработка.

(2) Кога царинскиот орган врз основа на резултатите на дополнителната проверка утврди дека настанал царинскиот долг кој не бил пресметан или дека царинскиот долг бил погрешно пресметан, тој ги презема сите потребни мерки за дополнителна пресметка, враќање или простување на долгот.

(3) За дополнителната проверка соодветно се применуваат одредбите од поглавје 7 на дел 1 од оваа Уредба.

(4) Кога при дополнителната проверка се земаат мостри, тоа се наведува во записникот за дополнителна проверка на декларацијата.

ПОГЛАВЈЕ 9
ПОЕДНОСТАВЕНИ ПОСТАПКИ

ГЛАВА 1

Општи одредби

Член 167

(1) Постапката со непотполна декларација му овозможува на царинскиот орган да прифати, само во посебно оправдан случај, декларација која не ги содржи сите потребни податоци, или кон која не се приложени сите документи потребни за предметната царинска постапка.

(2) Поедноставената постапка за декларирање овозможува стоката да биде ставена во предметната царинска постапка со поднесување на поедноставена декларација и со дополнително поднесување на дополнителна декларација, која во зависност од случајот може да биде општа, периодична или рекапитулативна.

(3) Постапка на локално царинење овозможува ставањето на стока за предметната царинска постапка да се врши во просториите на странката или на други места определени или одобрени од царинскиот орган.

Член 168

(1) Општо барање за издавање на одобренија за поедноставена постапка за декларирање, односно постапка на локално царинење, се поднесува кај царинскиот орган кој е надлежен за местото каде се наоѓа седиштето на барателот, за местото каде се чува или употребува стоката ставена во предметната царинска постапка или местото каде се води главното книговодство на барателот.

(2) Царинскиот орган од став (1) на овој член општото барањето го доставува до Централната управа на Царинската управа која одлучува за истото.

Член 169

Кога се применува поедноставена постапка со употреба на систем за електронска обработка на податоци за поднесување на царински декларации или се употребуваат техники за електронска обработка на податоци, одредбите од член 109 став (2) и став (3), член 129, член 130 и член 131 од оваа уредба соодветно се применуваат.

ГЛАВА 2

Декларации за пуштање во слободен промет

Оддел 1

Непотполни декларации

Член 170

Декларација за пуштање во слободен промет која царинскиот орган може да ја прифати на барање од декларантот, без истата да содржи некои од пропишаните податоците во прописот од член 72 став (3) од Царинскиот Закон, треба да ги содржи најмалку податоците од рубриците 1 (прва и втора подрубрика) 14, 21, 31, 37, 40 и 54 од Единствениот царински документ и :

- опис на стоката доволно прецизен да овозможи царинскиот орган веднаш и недвосмислено да ја утврди тарифната ознака од Царинската тарифа,
- вредноста на стоката за царински цели, кога стоката подлежи на плаќање на давачки ад валорем, или привремен податок за вредноста, кога декларантот не е во можност да ја декларира вредноста за царински цели, а царинскиот орган го смета за прифатлив привремен податок за вредноста, водејќи сметка особено за информациите кои му се достапни на декларантот,

- сите други податоци кои царинскиот орган ги смета за потребни за идентификација на стоката, за спроведување на одредбите кои го уредуваат нејзиното пуштање во слободен промет и за определување на износот на гаранцијата која е потребна пред стоката да може да биде пуштена.

Член 171

(1) Кон декларацијата за пуштање во слободен промет која царинскиот орган може да ја прифати на барање на декларантот, без да бидат приложени кон неа некои од потребните придружни документи, треба да се приложат најмалку оние документи кои треба да се поднесат пред да може декларираната стока да се пушти во слободен промет.

(2) По исклучок од став (1) на овој член, декларација кон која не е приложен еден или повеќе од документите кои се потребни пред да може декларираната стока да се пушти во слободен промет, може да се прифати кога царинскиот орган ќе утврди дека:

- а) предметниот документ постои и е важечки;
- б) не може да се приложи кон декларацијата од причини надвор од контролата на декларантот;
- в) секое доцнење во прифаќање на декларацијата би го спречило пуштањето на стоката во слободен промет или би предизвикало за стоката да се плаќаат повисоки увозни давачки.

Податоците кои се однесуваат на документи кои недостасуваат, во секој случај задолжително се запишуваат во декларацијата.

Член 172

(1) Рокот кој царинскиот орган му го одобрува на декларантот за доставување на податоци или за поднесување на документи кои недостасувале во моментот на прифаќање на декларацијата не може да биде подолг од 1 месец од денот на тоа прифаќање.

Во случај кога за примена на намалени или увозни давачки нула недостасува документ, а царинскиот орган има основани причини да претпоставува дека за стоката опфатена со непотполната декларација може да се применат такви намалени или увозни давачки нула, на барање на декларантот може да се одобри рок подолг од превидениот во став (1) од овој член за поднесување на тој документ, доколку тоа го оправдуваат околностите. Тој рок не може да биде подолг од 4 месеци од денот на прифаќање на декларацијата. Рокот од 4 месеци не смее да се продолжи.

Кога податоците кои недостасуваат или документите кои треба да се достават се однесуваат на царинска вредност, царинскиот орган може, кога тоа е нужно, да определи подолг рок или да го продолжи рокот од став (1) на овој член. Вкупно дозволеният рок не може да биде подолг од 4 месеци од денот на прифаќање на декларацијата.

(2) Кога може да се применат намалени или увозни давачки нула за стока пуштена во слободен промет во рамки на тарифни квоти, или под услов да не е повторно воведена наплата на редовни увозни давачки, во рамките на тарифни плафони или други преференцијални тарифни мерки, користење на тарифна квота или преференцијална тарифна мерка се одобрува само по поднесувањето до царинскиот орган на документот од кој е условено одобрувањето на намалени или увозни давачки нула. Документот во секој случај треба да се приложи:

- пред тарифната квота да биде исцрпена, или
- во други случаи, пред датумот од кој со важечки пропис се воведува наплата на редовни увозни давачки.

(3) Во согласност со претходните ставови на овој член, документот од чие поднесување е условено одобрувањето на намалени или увозни давачки нула, може да се поднесе и по истекот на рокот за кој биле одобрени намалени или увозни давачки нула, под услов декларацијата за предметната стока да била прифатена пред тој датум.

Член 173

(1) Прифаќањето на непотполна декларација од страна на царинскиот орган не го спречува или одложува пуштањето на така декларираната стока, освен доколку за тоа не постојат други причини. Пуштањето се врши согласно со условите пропишани во ставовите од (2) до (5) од овој член. Одредбите од овој член не ја исклучуваат примената на член 162 од оваа уредба.

(2) Кога дополнителното поднесување на податоци или на придружен документ кој недостасувал во моментот на прифаќање на декларацијата не може да влијае на износот на давачките кои се плаќаат за стоката опфатена со предметната декларација, царинскиот орган без одлагање го евидентира износот кој треба да се плати, пресметан на вообичаен начин.

(3) Кога, согласно член 170 од оваа уредба, декларацијата содржи привремен податок за вредноста, царинскиот орган:

- веднаш го запишува во евиденцијата износот на давачки утврден врз основа на тој податок,

- бара, кога е потребно, поднесување на гаранција доволна да се покрие разликата помеѓу тој износ и износот кој можеби конечно би требало да се плати за стоката.

(4) Кога во околности, различни од оние од став (3) од овој член, дополнителното поднесување на податоците или на придружен документ кој недостасувал во моментот на прифаќањето на декларацијата, може да влијае врз износот на давачките кои се плаќаат за стоката опфатена со предметната декларација:

а) доколку дополнителното поднесување на било кои податоци или документ кој недостасува може да доведе до примена на намалени увозни давачки, царинскиот орган:

- без одлагање го запишува во својата евиденција износот по намалените увозни давачки,

- бара поднесување на гаранција која ја покрива разликата помеѓу тој износ и износот кој би требало да се плати кога увозните давачки за предметната стока би се пресметале по редовно.

б) доколку дополнителното поднесување на било кои податоци или документ кој недостасува може да доведе до увоз на стока со целосно ослободување од плаќање давачки, царинскиот орган бара поднесување на гаранција која го покрива износот кој би требало да се плати доколку би се пресметале по редовни увозни давачки.

(5) Без да се исклучи можноста од било какви дополнителни промени кои може да настанат, особено како резултат на конечното утврдување на царинската вредност, декларантот има можност, наместо да поднесе гаранција, да побара без одложување да се евидентира:

- износот на давачки кој можеби конечно би требало да се плати за стоката, кога се применува став (3) втора алинеа од овој член или став (4) точка а) втора алинеа од овој член, или

- износот на пресметаните редовни давачки, кога се применува став (4) точка б) од овој член.

Член 174

Доколку до истекот на рокот од Член 172 од оваа уредба, декларантот не ги доставил податоците потребни за конечно утврдување на царинската вредност на стоката, или не успеал да ги обезбеди податоците или документите кои недостасуваат, царинскиот орган веднаш ги евидентира давачките на кои подлежи предметната стока чија висина одговара на износот на гаранцијата поднесена согласно со одредбите од член 173 став (3) алинеа 2, член 173 став (4) точка а) алинеа 2 или член 173 став (4) точка б) од оваа Уредба.

Член 175

Декларантот може или да ја дополни непотполната декларација прифатена според условите пропишани со членовите од 170 до 173 од оваа Уредба или, со согласност на царинскиот орган, да ја замени со друга декларација која ги исполнува условите пропишани со член 72 од Царинскиот закон.

Во двата случаи, како датум за утврдување на давачките и примена на другите прописи со кои се регулира пуштањето на стока во слободен промет, се смета датумот на прифаќање на непотполната декларација.

Оддел 2

Поедноставена постапка за декларирање

Член 176

(1) По поднесено писмено барање, кое ги содржи сите потребни информации, во согласност со условите и на начин пропишан во членовите 177 и 178 и од оваа Уредба, на декларантот му се одобрува да изготви декларација за пуштање во слободен промет во поедноставена форма, доколку стоката е ставена на увид на царинскиот орган.

(2) Таквата поедноставена декларација може да биде во форма на:

- непотполна декларација на единствен царински документ, или

- административен или комерцијален документ, кон кој е приложено барање за пуштање во слободен промет.

Поедноставената декларација треба да ги содржи најмалку податоците потребни за идентификација на стоката.

(3) Писменото барање за пуштање во слободен промет од став (2) втора алинеа од овој член може да биде заменето со општо барање кое се однесува на дејствијата за пуштање во слободен промет, кои треба да се извршат во текот на одреден период, доколку тоа околностите го дозволуваат. Во административниот или комерцијалниот документ кој се поднесува согласно став (1) од овој член се запишува бројот на одобрението дадено врз основа на општото барање.

(4) Кон поедноставената декларација се приложуваат сите документи чие поднесување може да е потребно за да се обезбеди пуштање на стоката во слободен промет. Членот 171 став (2) од оваа уредба соодветно се применува.

(5) Одредбите од овој член не ја исклучуваат примената на член 195 од оваа уредба.

Член 177

(1) Одобрението од член 176 од оваа Уредба, може да се даде на декларантот под услов да може да се гарантира ефикасна проверка на придружувањето кон увозните забрани или ограничувања или други одредби кои го регулираат пуштањето во слободен промет.

(2) Таквото одобрение по правило не се издава, кога лицето кое поднело барање:

- сторило сериозна повреда или повторува повреда на царинските прописи,

- декларира стока за пуштање во слободен промет, само повремено.

Барањето може да се одбие доколку подносителот на барањето дејствува за сметка на друго лице кое само повремено декларира стока за пуштање во слободен промет.

(3) Одобрението може да се укине кога се појавуваат случаите од став (2) на овој член. Одредбите на овој став не ја исклучуваат примената на член 7 од Царинскиот закон.

Член 178

- (1) Во одобрението од член 176 од оваа уредба:
- се определува царинскиот орган или царинските органи надлежни за прифаќање на поедноставени декларации,
 - се наведува формата и содржината на поедноставените декларации,
 - се наведува стоката за која се однесува одобрението и податоците кои треба да бидат содржани во поедноставената декларација со цел да се идентификува стоката,
 - се наведува гаранцијата која се поднесува од странката за покривање на било кој царински долг кој може да настане.

Исто така се наведува формата и содржината на дополнителните декларации, и се определува рокот во кој тие треба да бидат поднесени кај царинскиот орган одреден за таа цел.

(2) Царинскиот орган може да одлучи не се поднесува на дополнителна декларација кога поедноставената декларација се однесува на стока чија вредност не надминува 800 евра во денарска противвредност и поедноставената декларација веќе ги содржи сите податоци потребни за пуштање во слободен промет.

Оддел 3

Постапка на локално царинење

Член 179

Одобрение за употреба на постапка на локално царинење издава Централната управа на Царинската управа согласно условите и на начин пропишани во членовите од 180 до 182 од оваа уредба на секое лице кое бара стоката да биде пуштена во слободен промет во негови објекти или на други места и кое на царинскиот орган му поднесува писмено барање за оваа цел кое ги содржи сите податоци потребни за издавање на вакво одобрение:

- во поглед на стока која била предмет на транзитна постапка и за која подносителот на барањето е овластен да ги користи поедноставените постапки кај одредениот царински орган согласно членовите 272, 273 и 274 од оваа уредба,

- во поглед на стока која претходно била ставена во царинска постапка со економски ефект. Одредбите од оваа алинеја не ја исклучуваат примената на член 195 од оваа уредба,

- во поглед на стока која, по ставањето на увид на царинскиот орган согласно член 50 од Царинскиот закон, се испраќа во тие објекти или места согласно транзитна постапка поинакво од онаа наведена во првата алинеја од овој став,

- во поглед на стока која се внесува во царинското подрачје со иземање од обврската таа да биде ставени на увид на царинскиот орган, согласно член 51 точка (б) од Царинскиот закон.

Член 180

(1) Одобрението од Член 179 од оваа уредба се дава под услов:

- евиденцијата на подносителот на барањето да му овозможува на царинскиот орган спроведување на ефикасна проверка, а посебно дополнителна проверка,
- да може да се гарантира ефикасна проверка на придржувањето кон увозните забрани или ограничувања или други одредби кои го регулираат пуштањето во слободен промет.

(2) Таквото одобрение по правило не се издава, кога лицето кое поднело барање:

- сторило сериозна повреда или повторува повреда на царинските прописи,
- декларира стока за пуштање во слободен промет, само повремено.

Член 181

(1) Централната управа на Царинската управа може да се воздржи од укинување на издаденото одобрение кога:

- имателот на одобрението ги исполнува своите обврски во рок одреден од царинскиот орган, или
- неисполнувањето на обврските нема никакви вистински последици за правилно спроведување на постапката.

Одредбите од овој став не ја исклучуваат примената на член 7 од Царинскиот закон.

(2) Одобрението по правило се укинува доколку се утврди дека имателот на одобрението сторил сериозна повреда или повторува повреда на царинските прописи.

(3) Одобрението може да се укине доколку се утврди дека имателот на одобрението декларира стока за пуштање во слободен промет, само повремено.

Член 182

(1) За да му се овозможи на царинскиот орган да се увери во правилното спроведување на операциите, имателот на одобрението од член 179 од оваа уредба треба:

а) во случаите од членот 179 алинеите 1 и 3 од оваа уредба;

и) доколку стоката се пушта во слободен промет по нејзиното пристигнување на местото определено за таа цел:

- навремено да го информира царинскиот орган за нејзиното пристигнување во форма и на начин пропишан од царинскиот орган, заради добивање одобрение за пуштање во слободен промет, и

- да ја запише стоката во својата евиденција.

и и) доколку на пуштањето на стоката во слободен промет и претходела постапка на привремено чување согласно член 60 од Царинскиот закон, на истото место, пред истекот на рокот определен во член 59 од Царинскиот закон:

- навремено да го информира царинскиот орган во форма и на начин пропишан од царинскиот орган, за неговата намера да се пушти стоката во слободен промет, заради добивање одобрение за пуштање на стоката;

- да ја запише стоката во својата евиденција.

б) во случаите од член 179 алинеја 2 од оваа уредба:

- навремено да го информира царинскиот орган во форма и на начин пропишан од царинскиот орган, за неговата намера да се пушти стоката во слободен промет, заради добивање одобрение за пуштање на стоката;

- да ја запише стоката во својата евиденција.

Известувањето од алинеја 1 на оваа точка не е потребно кога стоката која треба да се пушти во слободен промет веќе била ставена во постапка на царинско складирање во склад од тип Д;

в) во случаите од член 179 алинеја 4 од оваа Уредба, по пристигнување на стоката во местото определено за таа цел:

- да ја запише стоката во својата евиденција,

г) од моментот на запишување на стоката во евиденцијата од точките а), б) и в) од овој став, да ги стави на располагање на царинскиот орган сите документи чие поднесување е потребно заради примена на одредбите кои го регулираат пуштањето во слободен промет.

(2) Под услов да не влијае врз проверките на правилното спроведување на постапките, Централната управа на Царинската управа може:

а) да дозволи известувањето од став (1) точките а) и б) од овој член да се изврши откако со сигурност ќе се дознае дека стоката ќе пристигне,

б) во одредени посебни случаи, кога тоа се бара заради видот на предметната стока или заради зачестеност на увозот, да го ослободи имателот на одобрение-

то од обврската да го извести надлежниот царински орган за секое пристигнување на стока, под услов до надлежниот царински орган да ги достави сите информации кои царинскиот орган ги смета за потребни за да може да ја прегледа стоката ако се појави потреба.

Во овој случај, запишувањето на стоката во евиденцијата се смета како пуштање.

(3) Записот во евиденција од став (1) точките а), б) и в) од овој член може да биде заменет со било која друга формалност одредена од Централната управа на Царинската управа, која дава слични гаранции. Записот го содржи датумот на негово изготвување и податоците потребни за идентификација на стоката.

Член 183

Со одобрението од член 179 од оваа уредба се пропишуваат посебните правила за спроведување на постапката и во него посебно треба да се наведе:

- податоци за стоката на која се однесува,
- форма на задолженијата од член 182 од оваа уредба и се наведува гаранцијата која треба да се поднесе,
- времето на пуштање на стоката,
- рокот во кој дополнителната декларација треба да се поднесе кај надлежниот царински орган определен за таа цел,
- условите под кои стоката треба да се опфати со општа, периодична или рекапитулативна дополнителна декларација.

ГЛАВА 3

Декларации за царинска постапка со економски ефект

Оддел 1

Ставање на стока во царинска постапка со економски ефект

Пододдел 1

Ставање на стока во постапка на царинско складирање

А. Непотполни декларации

Член 184

(1) Декларација за постапка на царинско складирање која надлежниот царински орган може да ја прифати на барање на декларантот без таа да содржи некои од податоците од прописот од член 72 став (3) од Царинскиот Закон треба да ги содржи најмалку податоците потребни за идентификација на стоката на која таа декларација се однесува, како и нејзината количина.

(2) Членовите 171, 172 и 175 од оваа Уредба соодветно се применуваат.

Б. Поедноставена постапка за декларирање

Член 185

(1) Централната управа на Царинската управа на барање на декларантот и во согласност со условите и на начинот пропишан во член 186 од оваа Уредба, му одобрува поднесување на поедноставена декларација за ставање на стока во постапка на царинско складирање, доколку стоката е ставена на увид на царинскиот орган.

Таквата поедноставена декларација може да биде во форма на:

- непотполна декларација од наведена во член 184 од оваа уредба, или
- административен или комерцијален документ, кон кој е приложено барање за ставање на стоката во постапка;

Таквата декларација ги содржи податоците од член 184 став (1) од оваа уредба.

(2) Кога оваа постапка се применува во царински склад од тип Д, поедноставената декларација треба да содржи податоци за видот на предметната стока кои се доволно детални за да овозможат брзо и недвосмислено распоредување на стоката и утврдување на нејзината царинска вредност.

(3) Постапката од став (1) на овој член не се применува за царински склад од тип Ф.

(4) Постапката од став (1) алинеја 2 од овој член не се применува на царински склад од тип Б.

Член 186

(1) Барањето од член 185 став (1) од оваа уредба се поднесува во писмена форма и треба да ги содржи сите податоци потребни за издавање на одобрение.

Барањето од член 185 став (1) од оваа уредба може да биде заменето со општо барање кое се однесува на операции, кои треба да се извршат во текот на одреден период, доколку тоа околностите го дозволуваат. Во овој случај барањето треба да се изготви под условите пропишани во членовите 312, 313 и 314 од оваа уредба и да се поднесе со барање за работење со царински склад. Доколку првобитно е одобрено работење со царински склад барањето треба да се изготви како барање за измена на тоа првобитното одобрение.

(2) Одобрението од членот 185 став (1) од оваа уредба се издава под услов со тоа да не се загрозува правилното спроведување на постапката.

(3) Таквото одобрение по правило не се издава, кога:

- не се дадени соодветни гаранции за правилно спроведување на постапката,
- странката само повремено става стока во постапка,
- странката сторила сериозна повреда или повторува повреда на царинските прописи.

(4) Одобрението може да се укине кога се појавуваат случаите од став (3) од овој член. Одредбите од овој став не ја исклучуваат примената на член 7 од Царинскиот закон.

Член 187

Со одобрението од член 185 став (1) од оваа Уредба се пропишуваат посебните правила за спроведување на постапката и во него посебно треба да се наведе:

- царинскиот орган или царинските органи каде стоката се става во постапката,
- форма и содржина на поедноставените декларации.

Дополнителна декларација не мора да се поднесе.

В. Постапка на локално царинење

Член 188

(1) Централната управа на Царинската управа дава одобрение за употреба на постапка на локално царинење согласно условите и на начин пропишани во член 189 став (2) и член 190 од оваа уредба.

(2) Постапката на локалното царинење не се применува на складовите од типот Б и Ф.

(3) Членот 186 од оваа уредба соодветно се применува.

Член 189

(1) Со цел да му се овозможи на царинскиот орган да се увери во правилното спроведување на операциите, имателот на одобрението, по пристигнување на стоката на местото определено за таа цел:

а) го известува надзорниот царински орган за секое пристигнување во форма и на начин определен од тој орган;

- б) внесува записи во евиденцијата за стоката;
- в) му ги става на располагање на надзорниот царински орган сите документи кои се однесуваат на ставањето на стоката во постапката.

Записот во евиденцијата за стоката од точка б) од овој став треба да ги содржи најмалку податоците кои се потребни за идентификација на стоката во комерцијална смисла, како и нејзината количина.

(2) Членот 182 став (2) од оваа уредба соодветно се применува.

Член 190

Со одобрението од член 188 став (1) од оваа уредба се пропишуваат посебните правила за спроведување на постапката и во него посебно треба да се наведе:

- податоци за стоката на која се однесува,
 - формата на задолженијата од член 189 од оваа уредба,
 - времето на пуштање на стоката.
- Дополнителна декларација не мора да се поднесе.

Пододдел 2

Ставање на стока во постапка на увоз за облагородување, постапка за преработка под царинска контрола или постапка на привремен увоз

А. Непотполна декларација

Член 191

(1) Декларацијата за ставање на стока во постапка со економски ефект, освен постапка за извоз за облагородување или царинско складирање, која надлежниот царински орган може да ја прифати, на барање на декларантот, без истата да содржи некои од пропишаните податоци од прописот од член 72 став (3) од Царинскиот Закон или кон која не се приложени некои документи од член 127 од оваа уредба, треба да ги содржи најмалку податоците од рубриците 14, 21, 31, 37, 40 и 54 од Единствениот царински документ, а во рубрика 44, бројот на одобрението или бројот на барањето кога се применува член 319 став (1) од оваа уредба.

(2) Членовите 171, 172 и 175 од оваа уредба соодветно се применуваат.

(3) Во случаите на ставање на стока во постапка на увоз за облагородување во системот на враќање на увозни давачки, членовите 173 и 174 од оваа уредба исто така соодветно се применуваат.

Б. Поедноставена постапка за декларирање и постапка на локално царинење

Член 192

Одредбите од членовите од 176 до 183 и на членот 186 од оваа уредба соодветно се применуваат за стока декларирана за царинска постапка со економски ефект опфатена со овој пододдел.

Пододдел 3

Стока декларирана за постапка на извоз за облагородување

Член 193

Одредбите на членовите од 196 до 204 од оваа Уредба кои се однесуваат на стока декларирана за извоз, соодветно се применуваат и на стока декларирана за извоз во постапката на извоз за облагородување.

Пододдел 4

Заеднички одредби

Член 194

Кога две или повеќе одобренија кои се однесуваат на царински постапки со економски ефект се даваат на исто лице, а една постапка се завршува со ставање на стоката во друга постапка употребувајќи постапка на локално царинење, дополнителна декларација за завршената постапка не мора да се поднесе.

Оддел 2

Завршување на царинска постапка со економски ефект

Член 195

(1) Во случаи на завршување на царинска постапка со економски ефект, освен постапката за извоз за облагородување и постапката за царинско складирање, може да се применат поедноставени постапки за пуштање во слободен промет, извоз и повторен извоз. Во случај на повторен извоз, одредбите од членовите од 196 до 204 од оваа уредба соодветно се применуваат.

(2) Поедноставените постапки од членовите од 170 до 183 од оваа уредба може да се применат за пуштање во слободен промет на стока која е во рамките на постапката на извоз за облагородување.

(3) Во случаите на завршување на постапка на царинско складирање, може да се применат поедноставени постапки за пуштање во слободен промет, извоз или повторен извоз.

За стока ставена во постапка за царинско складирање во склад од типот Ф не се одобрува поедноставена постапка.

За стоката ставена во постапка за царинско складирање во склад од типот Б се применува само постапка со непотполна декларација и поедноставена постапка за декларирање.

Давање на одобрение за царински склад од типот Д значи и примена на постапка на локално царинење за пуштање во слободен промет. Оваа постапка не смее да се примени во случаи кога странката сака да користи елементи за утврдување на увозни давачки кои што не може да се проверат без физички преглед на стоката пред нејзиното пуштање. Во овој случај, може да се употребат други постапки кои вклучуваат ставање на увид на стока на царински орган.

ГЛАВА 4

Извозни декларации

Член 196

Формалностите кои треба да се извршат кај извозниот царински орган како што е пропишано во членот 407 од оваа уредба може да се поедностават во согласност со одредбите на оваа глава.

Одредбите на членовите 408 и 409 на оваа уредба се применуваат на оваа Глава.

Оддел 1

Непотполни декларации

Член 197

(1) Извозна царинска декларација која царинскиот орган може да ја прифати, на барање на декларантот, без истата да содржи некои од пропишаните податоците од прописот од член 72 став (3) од Царинскиот Закон, треба да ги содржи најмалку податоците од рубриците 1 (прва подрубрика), 2, 14, 17, 31, 33, 38, 44 и 54 од Единствениот царински документ и:

- сите податоци потребни за правилна примена на извозни давачки или мерки, кога стоката подлежи на вакви давачки или мерки,

- сите други податоци кои се сметаат за потребни заради идентификација на стоката, примена на прописите со кои се регулира извозот или определување на износот на било која гаранција која е потребна пред да може стоката да се извезе.

(2) Царинскиот орган може да му дозволи на декларантот да не ги пополнува рубриците 17 и 33 од Единствениот царински документ под услов тој да изјави дека извозот на предметната стока не е предмет на забрани или ограничувања, а царинскиот орган да нема причина да се сомнева во тоа и описот на стоката да дозволува брзо и недвосмислено распоредување според Царинската тарифа.

(3) Во листот број 3 од Единствениот царински документ во рубрика 44 треба да се наведе забелешката: “Поедноставен извоз”.

(4) Членовите од 171 до 175 од оваа Уредба соодветно се применуваат за извозните декларации.

Оддел 2

Поедноставена постапка за декларирање

Член 198

(1) Врз основа на писмено барање кое ги содржи сите податоци потребни за давање на одобрение, на декларантот му се издава одобрение, под условите и на начинот пропишани во членовите 177 и 178 од оваа уредба кои соодветно се применуваат, да изготви извозна декларација во поедноставена форма доколку стоката е ставена на увид на царинскиот орган.

(2) Поедноставената декларација има форма на непотполн Единствен царински документ кој ги содржи најмалку податоците неопходни за идентификација на стоката. Одредбите од член 197 став (3) и став (4) од оваа уредба соодветно се применуваат. Одредбите од овој став не ја исклучуваат примената на член 204 од оваа уредба.

Оддел 3

Постапка на локално царинење

Член 199

Врз основа на писмено барање, Централната управа на Царинската управа дава одобрение за употреба на постапка на локално царинење под условите и на начинот пропишани во членот 200 од оваа Уредба, на секое лице, во понатамошниот текст “одобрен извозник”, кое сака да извршува извозни постапки во свои простории или на други места определени или одобрени од царинските органи.

Член 200

Членовите 180 и 181 од оваа уредба соодветно се применуваат.

Член 201

(1) За да му се овозможи на царинскиот орган да се увери во правилното спроведување на операциите, одобрениот извозник, пред преместувањето на стоката од местата од член 199 од оваа уредба:

а) го известува царинскиот орган за таквото преместување во форма и на начин определени од него со цел да се дозволи пуштање на стоката,

б) ја запишува стоката во својата евиденција. Ваквиот запис може да биде заменет со било која друга формалност која нуди слични гаранции одредени од царинскиот орган. Записот треба да го содржи детумот на кој е изготвен и податоците потребни за идентификација на стоката,

в) ги става на располагање на царинскиот орган сите документи потребни за примена на прописите со кои се регулира извозот на стока.

(2) Во определени посебни околности оправдани заради видот на предметната стока или заради зачестеност на извозните операции, царинскиот орган може да го из земе одобрениот извозник од обврската за известување на надлежниот царински орган за секое преместување на стока, под услов на надлежниот царински орган да му ги достави сите информации кои тој ги смета за потребни за да се овозможи преглед на стоката, доколку за тоа се јави потреба.

Во овој случај, запишувањето на стоката во евиденција на одобрениот извозник се смета како пуштање.

Член 202

(1) Како доказ за изнесување, за да се провери дека стоката стварно го напуштила царинското подрачје, се употребува листот број 3 од Единствениот царински документ.

Во одобрението се пропишува дека листот број 3 од Единствениот царински документ треба да биде однапред заверен.

(2) Заверката од ставот (1) на овој член може да се направи на еден од следните начини:

а) рубрика А може да биде однапред заверена со печат на надлежниот царински орган и потпишана од овластено лице од тој орган,

б) одобрениот извозник може да ја завери декларацијата употребувајќи посебен печат кој е даден во Прилог 26 од оваа уредба како нејзин составен дел.

Отисокот на овој печат може да биде однапред отпечатен на обрасците кога печатењето е доверено на печатар кој е одобрен за таа цел.

(3) Пред поаѓање на стоката одобрениот извозник:

- ги спроведува постапките од член 201 од оваа уредба;

- на листот број 3 од Единствениот царински документ го запишува бројот и датумот на запишување во својата евиденција.

(4) Рубриката 44 на листот број 3 од Единствениот царински документ пополнета согласно став (2) од овој член треба да содржи:

- број на одобрението и називот на царинскиот орган кој го издал,

- забелешката: “Поедноставен извоз”.

Член 203

(1) Со одобрението од член 199 од оваа уредба се пропишуваат посебните правила за спроведување на постапката и во него посебно треба да се наведе:

- податоци за стоката на која се однесува,

- формата на задолженијата од член 201 од оваа уредба,

- моментот на пуштање на стоката,

- содржината на листот број 3 од Единствениот царински документ и начинот на негова заверка,

- постапката за доставување на дополнителна декларација и рокот во кој треба да биде поднесена.

(2) Во одобрението се наведува обврската одобрениот извозник да ги преземе сите потребни мерки за безбедно чување на посебниот печат или на обрасците кои содржат отисок од печатот на извозниот царински орган или отпечатен отисок на посебниот печат.

Оддел 4

Заднички одредби за одделите 2 и 3 од оваа Глава

Член 204

(1) Наместо Единствениот царински документ, може да се одобри употреба на комерцијален или административен документ или на друг носител на податоци.

(2) Документот или носителот на податоци од став (1) на овој член треба да ги содржи најмалку податоците потребни за идентификација на стоката дополнети со забелешката “Поедноставен извоз” и треба да биде придружен со барање за извоз.

Централната управа на Царинската управа може да дозволи наведеното барање да биде заменето со општо барање кое опфаќа извозни операции кои се спроведуваат во определен период, доколку тоа околностите го дозволуваат. На предметниот документ или носител на податоци се наведува бројот на одобрението.

(3) Комерцијалниот или административниот документ служи како доказ за изнесување од царинското подрачје на ист начин како и листот број 3 од Единствениот царински документ. Кога се употребуваат други носители на податоци начинот на ставање на забелешка за изнесување го определува царинскиот орган.

ДЕЛ 2

ЦАРИНСКИ ДОЗВОЛЕНО ПОСТАПУВАЊЕ
ИЛИ УПОТРЕБА

ПОГЛАВЈЕ 1

ПУШТАЊЕ ВО СЛОБОДЕН ПРОМЕТ

ГЛАВА 1

Општи одредби

Член 205

(1) Кога домашна стока била извзена со АТА картата согласно член 410 од оваа Уредба, стоката може да се пушти во слободен промет врз основа на АТА картата.

(2) Во случајот од став 1 на овој член, царинскиот орган каде што стоката се пушта во слободен промет ги извршува следниве формалности:

а) проверка на податоците дадени во рубриците А до Г на листот за повторен увоз;

б) пополнување на талонот и рубриката Х на листот за повторен увоз,

в) задржување на листот за повторен увоз.

(3) Кога формалностите за завршување на операцијата за привремен извоз за домашна стока со АТА картата се извршуваат кај царински орган различен од органот каде што стоката се внесува во царинското подрачје, за пренесувањето на стоката од тој орган до царинскиот орган каде што се извршува завршувањето не е потребна никаква формалност.

ГЛАВА 2

Единствена увозна давачка

Член 206

(1) Единствена увозна давачка согласно член 94 од Царинскиот закон може да се примени за стока од некомерцијална природа чија вредност не надминува 800 ЕВРА во денарска противвредност.

(2) Единствена увозна давачка не може да се примени за тутун, преработки од тутун, алкохол, алкохолни пијалоци и погонско гориво.

(3) Кога патникот или примачот на пратката бара стоката да се оцарини по царинската стапка и износот на давачки според Царинската тарифа, пропишаните царински стапки и износи на давачки се применуваат за сета стока, односно за целата пратка.

ГЛАВА 3

Крајна употреба

Член 207

(1) Оваа глава се применува кога е пропишано стоката пуштена во слободен промет со повластен тарифен третман или со примена на намалени или увозни давачки нула во зависност од крајната употреба да е предмет на царински надзор на крајната употреба.

(2) Поимите употребени во оваа глава го имаат следново значење:

а) “книговодство” е комерцијален, даночен или друг сметководствен материјал на имателот на одобрението или други податоци кои се чуваат за негова сметка;

б) “евиденција” се податоците кои ги содржат сите потребни информации и технички податоци на каков било носител на податоци кои на царинскиот орган му овозможуваат вршење на надзор и контрола на дејствијата.

Член 208

(1) Кога е пропишано стоката да подлежи на царински надзор на крајната употреба, одобрение за повластен тарифен третман согласно член 20 од Царинскиот закон се дава во писмена форма.

Кога стоката е пуштена во слободен промет со примена на намалени или увозни давачки нула во зависност од нејзината крајна употреба, а со важечките прописи е пропишано стоката да остане под царински надзор согласно член 95 од Царинскиот закон, за царински надзор на крајната употреба потребно е одобрение во писмена форма.

(2) Барањето се изготвува во писмена форма на образец даден во Прилог 27 од оваа Уредба. Царинскиот орган може да дозволи барањето за обновување или измена да се поднесе во слободна писмена форма.

(3) Во посебни околности царинскиот орган може да одобри самата царинската декларација во писмена форма за пуштање во слободен промет или царинската декларација изготвена со техника на електронска обработка на податоци во редовна постапка да претставува барање за одобрение под услов:

- барателот да ја бара пропишаната крајна употреба за целата стока од царинската декларација, и

- да е обезбедено правилно спроведување на дејствијата.

(4) Кога царинскиот орган смета дека некои од податоците дадени во барањето се несоодветни, од барателот може да бара дополнителни податоци.

Во случаите кога барањето може да се поднесе во облик на царинска декларација, царинскиот орган бара кон барањето да се приложи документ изготвен од декларантот кој ги содржи најмалку следниве податоците, освен доколку тие податоците се сметаат за непотребни или се веќе запишани во царинската декларација:

а) име и презиме или назив и адреса на барателот, декларантот и операторот;

б) видот на крајната употреба;

в) технички опис на стоката, производите кои што се резултат на нејзината крајна употреба и начинот и средствата за нивна идентификација;

г) предвиден норматив или методот по кој се утврдува тој норматив;

д) предвиден рок за кој на стоката и се одредува нејзината крајна употреба;

е) местото каде што стоката се става за нејзината крајна употреба.

Член 209

(1) Одобрение, на образец даден во Прилог 27 од оваа уредба, се дава на лица регистрирани во царинското подрачје доколку се исполнат следниве услови:

а) предвидените дејствија да се во согласност со пропишаната крајна употреба и со одредбите од член 212 од оваа уредба, како и да е обезбедено правилно спроведување на дејствијата;

б) подносителот на барањето да ги нуди сите потребни гаранции за правилно спроведување на дејствијата кои се извршуваат и да ги превзема следните обврски:

- за целата или за дел од стоката да ја одреди нејзината пропишана крајна употреба или да ја пренесе стоката и да обезбеди доказ дека одредувањето или пренесувањето се во согласност со важечките прописи,

- да не превзема дејствија кои се некомпатибилни со одредената цел на пропишаната крајна употреба,

- да го известат надлежниот царински орган за сите фактори кои може да влијаат на одобрението;

в) да е обезбеден ефикасен царински надзор и административните активности кои што ги превзема царинскиот орган да се пропорционални со економската корист;

г) да се води и чува соодветна евиденција;

д) да е поднесена гаранција, кога царинскиот орган смета дека тоа е потребно.

(2) За барањето од член 208 став (3) од оваа Уредба на лицата регистрирани во царинското подрачје им се дава одобрение со прифаќање на царинската декларација под условите дадени во став (1) од овој член.

(3) Одобрението ги содржи следниве податоци, освен доколку таквиот вид на информација се смета за непотребна:

- а) податоци за имателот на одобрение;
- б) кога тоа е потребно, тарифна ознака, вид и опис на стоката и на дејствијата за крајна употреба и одредбите кои се однесуваат на нормативот;
- в) средства и методи за идентификација и за царински надзор, вклучувајќи дејствија за:
 - заедничко чување, за кое член 343 став (2) и (3) од оваа уредба соодветно се применува,
 - мешано чување на производи кои се предмет на надзор на крајната употреба, а кои се распоредуваат во Глава 27 и 29 од Царинската Номенклатура;
- г) рокот во кој на стоката треба да и се одреди нејзината пропишана крајна употреба;
- д) царинските органи каде стоката се декларира за пуштање во слободен промет и царинскиот орган кој што врши надзор над дејствијата;
- ѓ) местата каде што на стоката треба да и се одреди нејзината пропишана крајна употреба;
- е) гаранција која се поднесува, кога тоа е потребно;
- ж) рокот на важност на одобрението;
- з) кога тоа е потребно, можноста да се пренесе стоката согласно член 212 став (1) од оваа Уредба;
- с) кога тоа е потребно, поедноставените постапки одобрени согласно член 88 од Царинскиот закон;
- и) начините на комуникација меѓу имателот на одобрение и царинските органи.

Кога стоката од точка в) втора алинеја од овој став не се распоредува во иста тарифна ознака, нема ист комерцијален квалитет и исти технички и физички карактеристики, мешано чување може да се одобри само кога целата мешавина се подложува на едно од постапувањата од Дополнителната Забелешка 4 од Глава 27 на Царинската Номенклатура.

(4) Одобрението има важност од денот на издавање или од некој подоцнежн датум кој е наведен во него. Рокот на важност не смее да надмине три години од денот кога одобрението почнало да важи, освен кога постојат посебно оправдани и образложени причини за тоа. Одредбите од овој став не ја исклучуваат примената на член 210 од оваа уредба.

Член 210

(1) Царинскиот орган може да издаде ретроактивно одобрение. Ретроактивното одобрение почнува да важи од денот на поднесување на барањето. Одредбите од овој став не ја исклучуваат примената на став (2) и (3) од овој член.

(2) Доколку барањето се однесува на продолжување на одобрение за ист вид на дејствие и на стока, одобрението може да се даде со ретроактивно важање од денот на престанување на важноста на првобитното одобрение.

(3) Во исклучителни околности, ретроактивното важање на одобрението може да се продолжи на назад, но не повеќе од една година пред денот кога барањето било поднесено, под услов за тоа да постои оправдана економска потреба и:

- а) барањето да не е поврзано со обид за измама или очигледна небрежност;
- б) книговодството на барателот да потврдува дека сите услови за дејствијата може да се сметаат за исполнети, и кога тоа е потребно, а за да се избегне замена, стоката да може да се идентификува за време на дадениот период и таквото книговодство да овозможува проверка на дејствијата;

в) да може да се извршат сите формалности потребни за регулирање на состојбата со стоката, вклучувајќи и понишување на царинската декларација, кога тоа е потребно.

Член 211

Престанувањето на важноста на одобрението нема влијание врз стоката која била ставена во слободен промет врз основа на тоа одобрение пред престанокот на неговата важност.

Член 212

(1) Пренесување на стока помеѓу различни места одредени во едно исто одобрение или помеѓу два имателя на одобрение може да се врши без какви било царински формалности.

(2) Со приемот на стоката, примачот станува одговорен за обврските од ова Глава кои се однесуваат на пренесената стока.

(3) Првиот имател на одобрение се ослободува од неговите обврски под услов примачот да ја примил стоката и да е известен дека стоката за која се пренесуваат обврските е предмет на царински надзор на крајната употреба.

Член 213

(1) Царинскиот орган може, според условите кои тој ги пропишува, да одобри извоз на стоката или уништување на стоката.

(2) Кога стоката се извезува таа се смета за странска стока од моментот на прифаќање на извозната декларација.

(3) За уништување на стока се применува член 191 став (5) од Царинскиот закон.

Член 214

Кога царинскиот орган смета дека употреба на стоката на поинаков начин од пропишаниот во одобрението е оправдана, таквата употреба, освен извоз или уништување, предизвикува настанување на царински долг. Член 223 од Царинскиот закон соодветно се применува.

Член 215

(1) Стоката од член 207 став (1) од оваа уредба останува под царински надзор и подлежи на увозни давачки се додека:

- а) за прв пат не и се одреди пропишаната крајна употреба;
- б) не се извезе, уништи или употреби на друг начин согласно членовите 213 и 214 од оваа уредба.

Меѓутоа, царинскиот надзор се продолжува за период кој што не надминува две години од денот на првото одредување на крајната употреба кога стоката може да се употребува повеќе пати и кога царинскиот орган смета дека тоа е потребно за да се избегне злоупотреба.

(2) Отпадок и остаток кои се резултат на обработка или преработка на стока или загуби кои се должат на природно трошење се сметаат за стока на која и е одредена пропишана крајна употреба.

(3) За отпадок и остаток кои се резултат на уништување на стока, царинскиот надзор престанува кога им е одредено прифатливо царински дозволено постапување или употреба.

ГЛАВА 4

Распределба на тарифни мерки

Член 216

(1) Доколку не е поинаку пропишано, кога со важечките прописи се предвидени тарифни квоти тие се распределуваат согласно хронолошкиот ред на датумите на прифаќање на декларациите за пуштање во слободен промет.

(2) Кога е прифатена декларација за пуштање во слободен промет која содржи валидно барање од декларантот за користење на тарифна квота, од тарифната квота се отпишува соодветната количина од барањето.

(3) Барање за распределување се поднесува кај надлежните царински органи определени од министерот за финансии ако се исполнети условите пропишани со член 172 ставови (2) и (3) од оваа Уредба.

(4) Распределбата се одобрува од Централната управа на Царинската управа врз основа на датумот на прифаќање на предметната царинска декларација за пуштање во слободен промет, и тоа во мерка која ја допушта количината којашто е на располагање. Приоритет се утврдува во согласност со хронолошкиот ред на овие датуми.

(5) Царинските органи без одложување ги испраќаат до Централната управа на Царинската управа сите валидни барања за распределување. Барањето треба да го содржи датумот од став (4) на овој член и точната количина која се бара со предметната царинска декларација.

(6) Ако количините кои се бараат за распределба од тарифната квота се поголеми од количината која што е на располагање, распределбата се врши пропорционално на количините кои се барани на истиот датум.

(7) За примена на овој член, прифаќањето на декларација од страна на царинскиот орган на 1, 2 или 3 јануари се смета како прифаќање направено на 3 јануари. Меѓутоа, ако еден од тие денови е сабота или недела тоа прифаќање се смета дека било направено на 4 Јануари.

(8) Кога царинскиот орган поништува царинска декларација за пуштање во слободен промет за стока за која е извршена распределба на тарифна квота, се поништува и барањето за распределување. За поништувањето царинскиот орган веднаш ја известува Централната управа на Царинската управа која веднаш ја враќа секоја количина отпишана од тарифната квота за таа стока.

Член 217

(1) Централната управа на Царинската управа врши распределба секој работен ден.

(2) При секоја распределба се земаат предвид сите неодговорени барања кои се однесуваат на царински декларации за пуштање во слободен промет прифатени до 14 часот истиот ден за кои Централната управа на Царинската управа била известена.

Член 218

(1) Тарифна квота се смета за критична веднаш штом се искористи 75% од почетната количина или според самостојна одлука на Централната управа на Царинската управа.

(2) По исклучок на став (1) од овој член тарифната квота се смета за критична уште од денот кога таа може да се распределува, во следниве случаи:

а) кога распределбата е пропишана за помалку од три месеци;

б) кога тарифните квоти кои опфаќаат исти производи и потекло и истоветен период за распределување како и предметната тарифна квота (истоветни тарифни квоти) не се распределувале во изминатите две години;

в) кога истоветна тарифна квота која се распределувала во изминатите две години била исцрпена на или пред последниот ден од третиот месец од периодот за распределување или кога таа имала поголема почетна количина од предметната квота.

(3) Тарифна квота чија единствена цел е примена, согласно правилата на Светската трговска организација, или на заштитна мерка или на компензаторна мерка, се смета за критична веднаш штом се искористи 75% од почетната количина без оглед на тоа дали истоветни тарифни квоти биле или не биле распределувани во изминатите две години.

ПОГЛАВЈЕ 2

ТРАНЗИТ

ГЛАВА 1

Транзитна постапка

Оддел 1

Општи одредби

Член 219

Поимите употребени во оваа Глава го имаат следново значење:

1) *"појдовен царински орган"* е царински орган каде се прифаќаат декларациите за ставање на стоката во постапка на транзит;

2) *"одредишен царински орган"* е царински орган каде стоката ставена во постапка на транзит треба да се стави на увид за да се заврши постапката;

3) *"гарантен царински орган"* е царинскиот орган определен за поднесување на гаранциите кои ги дава гарантот.

Член 220

При извоз или повторен извоз во редовна постапка, царинскиот орган може да одреди стоката да се превезува во транзитна постапка согласно член 105 став (1) точка б) од Царинскиот закон.

Член 221

Стоката за која постои поголем ризик од измама е дадена во Прилог 28 од оваа Уредба. Кога во оваа Уредба има повикување на овој прилог, секоја мерка која се однесува на стоката од тој прилог се применува само кога количината на таа стока го надминува соодветниот минимум од прилогот.

Член 222

Транзитната постапка е задолжителна за стока која се превезува по воздушен пат, само ако таа се натовара или претова на некој од аеродромите во Република Македонија.

Член 223

Одредбите од Глава 1 и 2 на Поглавје 7 на Царинскиот закон и одредбите на ова Поглавје се применуваат соодветно и на други давачки во смисла на член 105 став (1) точка а) од Царинскиот закон.

Член 224

Гаранцијата дадена од главниот обврзник важи на целото царинско подрачје.

Член 225

Карактеристиките на другите обрасци различни од Единствениот царински документ кои се користат во транзитната постапка, се дадени во Прилог 29 од оваа уредба.

Оддел 2

Постапка

Пододдел 1

Поединечна гаранција

Член 226

(1) Поединечната гаранција го покрива целокупниот износ на царинскиот долг кој може да настане, пресметан врз основа на највисоките увозни давачки кои се применуваат за стока од ист вид во Република Македонија, како и други давачки и даноци за кои царинските органи се овластени да ги наплаќаат во согласност со прописите со кои се регулирани овие видови на давачки и даноци.

Меѓутоа, износот којшто треба да се земе предвид при пресметување на износот на поединечната гаранција не може да бидат помал од минималниот износ, кога тој е даден во петата колона во Прилог 28 од оваа уредба.

(2) Поединечните гаранции во облик на готовински депозит се поднесуваат кај појдовниот царински орган. Тие се враќаат кога постапката е завршена.

(3) Кога се употребува поединечна гаранција во облик на банкарска гаранција, банката гарант може да издаде ваучери за поединечната гаранција на износ од 7.000 ЕВРА во денарска противвредност. Банката гарант ги издава овие ваучери на лица кои имаат намера да дејствуваат како главен обврзник.

Банката гарант превзема одговорност за износ до 7.000 ЕВРА во денарска противвредност за секој ваучер.

Член 227

Поединечната гаранција се дава во форма на образецот даден во Прилог 30 од оваа Уредба. Гарантниот царински орган потврдува со забелешка на овој документ дека поединечната банкарска гаранција е прифатена.

Кога појдовниот царински орган не е гарантен царински орган, гарантниот царински орган задржува копија од документот со кој се прифаќа преземањето на обврска од страна на банката гарант. Главниот обврзник го поднесува оригиналот во појдовниот царински орган, каде што истиот се задржува.

Меѓутоа, кога податоците од гаранцијата се разменуваат помеѓу гарантниот царински орган и појдовниот царински орган со употреба на информациска технологија и компјутерски мрежи, оригиналот на гарантниот инструмент се задржува во појдовниот царински орган.

Член 228

(1) Во случајот од член 226 став (3) на оваа уредба, поединечната гаранција треба да е во согласност со образецот даден во Прилог 31 од оваа уредба како нејзин составен дел. Гарантниот царински орган потврдува со забелешка на овој документ дека поединечната банкарска гаранција е прифатена.

(2) По прифаќањето на поединечната банкарската гаранција може да се издадат ваучери за поединечната гаранција на образецот даден во Прилог 32 од оваа уредба како нејзин составен дел. Банката гарант на ваучерот го наведува крајниот рок до кога тој може да се употребува, а истиот не може да биде подолг од 1 година од денот на издавање.

(3) Банката гарант може да издаде ваучери за поединечна гаранција кои не важат за транзитна постапка на стока наведена во Прилог 28 од оваа Уредба.

Во таков случај, банката гарант на секој ваучер за поединечна гаранција дијагонално треба да стави забелешка: "Ограничено важење".

(4) Кога гарантниот царински орган разменува податоци за гаранцијата со појдовниот царински орган со употреба на информациска технологија и компјутерски мрежи, гарантот треба на овој царински орган да му ги даде сите потребни податоци за ваучерите за поединечна гаранција кои тој ги издал на начин определен од царинскиот орган.

(5) Главниот обврзник до појдовниот царински орган доставува толкав број на ваучери за поединечна гаранција кој помножен со износ од 7.000 ЕВРА во денарска противвредност дава износ кој е потребен за покривање на целиот износ од член 226 став (1) од оваа Уредба. Ваучерите ги задржува појдовниот царински орган.

Член 229

(1) Гарантниот царинскиот орган ја укинува својата одлука за прифаќање на преземањето на обврската на банката гарант доколку условите пропишани во моментот на издавање повеќе не се исполнуваат.

Исто така, банката гарант може да ја откаже својата обврска во секое време. Укинувањето или откажувањето важи од 16-тиот ден од денот на кој гарантниот царински орган бил известен.

(2) Од денот кога почнува да важи укинувањето или откажувањето, ваучерите за поединечна гаранција издадени претходно не може да се употребуваат за ставање на стока во транзитна постапка.

(3) Гарантниот царински орган веднаш ги известува сите релевантни царински органи за секое укинување или откажување на гаранцијата и за датумот кога тоа почнува да важи.

Пододдел 2

Транспортни средства и декларации

Член 230

(1) Секоја транзитна декларација ја опфаќа само онаа стока која е натоварена или ќе се натовари на едно транспортно средство за превоз од еден појдовен до еден одредишен царински орган.

За целите на овој член, под услов стоката што се превезува да се испраќа заедно, како едно транспортно средство се смета:

а) патно возило со својата приколка/приколки или полу-приколка/полу-приколки;

б) композиција на поврзани железнички патнички или товарни вагони;

в) контејнери натоварени на едно транспортно средство во смисла на овој член.

(2) Едно транспортно средство може да се употребува за товарење на стока во повеќе од еден појдовен царински орган и за истоварање во повеќе од еден одредишен царински орган.

Член 231

Товарници составени согласно Прилог 33 од оваа уредба, а кои одговараат на форма на образецот даден во Прилог 34 од оваа уредба може да се употребуваат наместо дополнителени образци ЕЦД-БИС како описен дел на транзитна декларација и претставуваат нејзин составен дел.

Пододдел 3

Формалности во појдовниот царински орган

Член 232

(1) Стоката ставена во транзитна постапка се превезува до одредишниот царински орган по економски оправдан пат.

(2) За стока која што се наоѓа на списокот во прилогот 28 од оваа уредба, или кога царинскиот орган или главниот обврзник смета дека тоа е потребно, појдовниот царински орган го пропишува правецот на движење наведувајќи ги потребните податоци во рубрика 44 од транзитната декларација земајќи ги предвид сите податоци доставени од главниот обврзник. Одредбите од овој став не ја исклучуваат примената на член 264 од оваа уредба.

Член 233

(1) Појдовниот царински орган одредува рок во кој стоката треба да се стави на увид кај одредишниот царински орган, притоа земајќи ги предвид правецот на движење, сите важечки транспортни или други законски прописи, и кога тоа е потребно, податоците доставени од главниот обврзник.

(2) Кога стоката се става на увид кај одредишниот царински орган по истекот на рокот пропишан од појдовниот царински орган и кога незапазувањето на рокот се должи на околности кои му се објаснети на царинскиот орган и кои се прифатени од него, а не може да му се припишат на превозникот или главниот обврзник, се смета дека главниот обврзник го запазил пропишаниот рок.

Член 234

(1) Стока која се става во транзитна постапка не се пушта доколку не е пломбирана. Одредбите од овој став не ја исклучуваат примената на член 235 од оваа уредба.

(2) Пломбирање се врши на:

а) просторот во кој се наоѓа стоката, кога транспортното средство било одобрено согласно други прописи, или било прифатено од појдовниот царински орган како погодно за пломбирање;

б) секој поединечен колет во останатите случаи.

Пломбите треба да ги имаат карактеристиките дадени во Прилог 35 од оваа уредба.

(3) Транспортните средства може да се прифатат како погодни за пломбирање под услов:

а) пломбите да може да се наместат на нив на едноставен и ефикасен начин;

б) да се така конструирани за стоката да не може да биде отстранета или внесена без да се остават видливи траги или без да се оштетат пломбите;

в) да не содржат скришни простори каде што може да се скрие стоката;

г) просторите наменети за товарот да се лесно пристапни за проверка од страна на царинскиот орган.

Секое патно возило, приколка, полу-приколка или контејнер одобрени за превоз на стока под царинска пломба согласно меѓународен договор, прифатен од страна на Република Македонија се смета за погодно за пломбирање.

Член 235

Појдовниот царински орган може да се откаже од пломбирање имајќи ги предвид другите можни мерки за идентификација доколку стоката може веднаш и лесно да се идентификува според нејзиниот опис даден во транзитната декларација или во придружните документи.

Се смета дека со описот на стока може да се идентификува стоката кога тој е доволно прецизен за да обезбеди лесно да се идентификува количината и видот на стоката.

Кога појдовниот царински орган се откажува од пломбирање во транзитната декларација спроти насловот "ставени пломби" од рубрика "Г. Контрола од појдовниот царински орган" ја запишува забелешката: "Непломбирано".

Член 236

(1) Кога транзитната декларација се обработува со компјутерски систем во појдовниот царински орган, листовите број 4 и број 5 од декларацијата, доколку тоа го овозможува компјутерскиот систем, може да се заменат со транзитен придружен документ.

(2) Во случаите од став (1) на овој член, појдовниот царински орган ја задржува декларацијата и одобрува пуштање на стоката со издавање на транзитен придружен документ на главниот обврзник.

(3) Централната управа на Царинската управа може да одобри транзитниот придружен документ да се отпечати од компјутерскиот систем на главниот обврзник.

(4) Кога одредбите на ова Поглавје се однесуваат на листовите на декларацијата, кои ја пратат пратката, овие одредби соодветно се применува на транзитниот придружен документ.

Пододдел 4

Формалности при превозот

Член 237

Стоката ставена во транзитна постапка ја придружуваат листовите број 4 и број 5 од транзитната декларација, кои на главниот обврзник му ги дал појдовниот царински орган.

Член 238

(1) Превозникот треба да ги внесе потребните податоци во листовите број 4 и број 5 од транзитната декларација, и да ги стави на увид заедно со пратката на царинскиот орган кој е најблиску до местото каде се наоѓа транспортното средство:

а) доколку се смени пропишаниот правец на движење и доколку се применуваат одредбите од член 232 став (2) од оваа уредба;

б) доколку пломбите се оштетат во текот на транспортната операција од причини кои се надвор од контрола на превозникот;

в) доколку стоката се претовара на друго транспортно средство. Секое такво претоварање треба да се направи под надзор на царинскиот орган, кој може сепак да одобри претовар без негов надзор;

г) во случај на директна опасност, која бара итно делумно или целосно истоварање на транспортното средство;

д) кога заради било каков инцидент или незгода главниот обврзник или превозникот не е во состојба да ги исполни обврските.

(2) Кога царинскиот орган смета дека предметната транзитна операција може да продолжи по редовен пат, тој ги превзема сите потребни мерки, а потоа листот број 4 и број 5 од транзитната декларација ги оверува.

Пододдел 5

Формалности во одредишниот царински орган

Член 239

(1) Стоката и листовите број 4 и број 5 од транзитната декларација се ставаат на увид во одредишниот царински орган.

(2) Одредишниот царински орган ги регистрира листот број 4 и број 5 од транзитната декларација, и на нив го забележува датумот на пристигнување и ги внесува податоците за сите извршени контроли.

(3) На барање на главниот обврзник, а за да се обезбеди доказ дека постапката е завршена согласно член 242 став (2) од оваа уредба, одредишниот царински орган на дополнителен лист број 5, или на копија на листот број 5 на транзитната декларација ја става забелешката "Алтернативен доказ".

(4) Транзитната операција може да се заврши и во царински орган различен од оној кој е наведен во транзитната декларација. Тој царински орган тогаш станува одредишен царински орган.

Кога новиот одредишен царински орган е различен од оној кој првобитно бил одреден, новиот одредишен царински орган, покрај вообичаените забелешки кои е должен да ги стави, во рубриката "З - Контрола на одредишниот царински орган" на листот број 5 на транзитната декларација ја внесува забелешката: "Разлики: Царински орган каде стоката е ставана на увид (назив и шифра)".

Член 240

(1) Одредишниот царински орган на барање на лицето кое ги поднесува листот број 4 и број 5 од транзитната декларација му издава потврда.

(2) Образецот на потврдата е даден во Прилог 36 од оваа уредба. Потврда може да се изготви и на позадината од листот број 5 од транзитната декларација.

(3) Странката однапред ја пополнува потврдата.

Таа може да содржи и други податоци во врска со пратката, освен во просторот кој е резервиран за одредениот царински орган. Потврдата не се употребува како доказ дека постапката е завршена во смисла на член 242 став (2) од оваа уредба.

Член 241

Одредишниот царински орган го враќа листот број 5 од транзитната декларација на појдовниот царински орган без одлагање, а најдоцна во рок од еден ден од денот на завршување на постапката.

Пододдел 6

Проверка на завршување на постапката

Член 242

(1) Доколку листот број 5 од транзитната декларација не се врати на појдовниот царински орган во рок од еден месец од денот на прифаќање на декларацијата, тој орган го известува главниот обврзник и бара од него да достави доказ дека постапката е завршена.

(2) Кога се применуваат одредбите од Оддел 2 пододдел 7 од ова Поглавје, а појдовниот царински орган не ја примил пораката “Известување за пристигнување” во рок во кој стоката треба да се стави на увид на одредениот царински орган, тој орган го известува главниот обврзник и бара од него да достави доказ дека постапката е завршена.

(3) Доказот од став (1) на овој член може да се достави во облик на документ, заверен од страна на одредениот царински орган, со кој појдовниот царински орган може да ја идентификува стоката и да утврди дека таа била ставена на увид на одредениот царински орган или, кога се применува член 272 од оваа Уредба, на овластениот примач на стоката.

(4) Транзитната постапка може исто така да се смета дека е завршена кога главниот обврзник поднесува царински документ издаден во друга земја со кој на стоката и се одредува царински дозволено постапување или употреба или примерок или копија од истиот кој е прифатлив за појдовниот царински орган и со кој може да се идентификува стоката.

Примероците или копиите треба да бидат заверени како веродостојни од страна на царинскиот орган кој ги заверил оригиналните документи или од страна на друг надлежен царински орган од таа земја.

Член 243

(1) Доколку појдовниот царински орган во рок од два месеца од денот на прифаќање на транзитната декларација не добил доказ дека постапката е завршена, тој без одлагање започнува испитна постапка за добивање на потребните информации за завршување на постапката или, кога ова не е можно да се докаже, за да утврди дали настанал царински долг и за да го идентификува должникот.

Доколку царинскиот орган пред истекот на рокот од став (1) од овој член добие информација дека постапката не е завршена или доколку има основани сомневања дека таа не е завршена, тој веднаш започнува испитна постапка.

Кога се применуваат одредбите од Оддел 2 Пододдел 7 од ова Поглавје, царинскиот орган исто така без одлагање започнува испитна постапка секогаш кога не ја добил пораката “Известување за пристигнување” во пропишаниот рок во кој стоката треба да биде ставена на увид на одредениот царински орган или пораката “Резултати од контрола” во рок од шест дена по примањето на пораката “Известување за пристигнување”.

(2) Испитна постапка започнува и кога дополнително ќе се утврди дека доказот за завршување на постапката е фалсификуван, а истата е потребна и за остварување на целите од став (1) на овој член.

(3) Испитна постапка започнува кога појдовниот царински орган испраќа на одредениот царински орган барање заедно со сите потребни податоци.

(4) Одредишниот царински орган одговара без одлагање.

(5) Кога со испитната постапка ќе се утврди дека транзитната постапката е завршена правилно, појдовниот царински орган, без одлагање го информира главниот обврзник, а кога тоа е потребно, секој царински орган кој можеби започнал постапка за пресметка и наплата во согласност со членовите 232 до 245 од Царинскиот закон.

Пододдел 7

Дополнителни одредби кои се применуваат кога транзитните податоци се разменуваат помеѓу царинските органи употребувајќи информациска технологија и компјутерски мрежи

Член 244

(1) Царинските органи употребуваат информациска технологија и компјутерски мрежи за видот на размена на информации опишани во овој Пододдел. Одредбите од овој став не ги исклучуваат посебните околности и одредбите за транзитната постапка кои, по потреба, соодветно се применуваат.

(2) Одредбите од овој Пододдел не се применуваат на поедноставените постапки кои се карактеристични за начините на транспорт од член 249 став (1) точка (е) од оваа уредба.

Член 245

(1) Покрај безбедносните мерки од член 4 став (2) од оваа уредба, царинскиот орган треба да определи и да применува соодветни безбедносни постапки за ефикасно, сигурно и безбедно функционирање на целиот транзитен систем.

(2) За да се обезбеди горе споменатото ниво на безбедност, секое внесување, промена и бришење на податоците се евидентира заедно со информација за причината и точното време кога тоа е извршено, како и информација за идентитетот на лицето кое го извршило дејството. Исто така и оригиналните податоци или било кои податоци обработени на тој начин се чуваат најмалку пет календарски години од крајот на годината на која дадените податоци се однесуваат, или подолго доколку е тоа потребно или пропишано на друго место.

(3) Царинските органи редовно го следат нивото на безбедност.

(4) Царинските органи се информираат меѓусебно за сите повреди на безбедноста за кои се сомневаат дека се настанати.

Член 246

По пуштањето на стоката, појдовниот царински орган испраќа податоци за транзитната операција до одредениот царински орган, со пораката “Најава за пристигнување”. Оваа порака е изготвена врз основа на податоците преземени од транзитната декларација, коишто, по потреба, може да бидат изменети и соодветно дополнети. Оваа порака треба да е во согласност со структурата и податоците одредени од страна на царинските органи.

Член 247

(1) Одредишниот царински орган го задржува транзитниот придружен документ, и со пораката “Известување за пристигнување”, го известува појдовниот царински орган за пристигнувањето на стоката на денот кога

таа е ставена на увид во одредишниот царински орган. Пораката не може да се користи како доказ за завршување на постапка за целите на член 242 став (2) од оваа уредба.

(2) Одредишниот царински орган ја препраќа пораката “Резултати од контрола” на појдовниот царински орган, најдоцна првиот работен ден по денот кога стоката е ставена на увид во одредишниот царински орган. Во оправдани околности наведениот рок може да се продолжи.

(3) Овие пораки треба да се во согласност со структурата и податоците одредени од страна на царинските органи.

Член 248

Пораката “Најава за пристигнување”, добиена од појдовниот царински орган, е основа за извршување на преглед на стоката.

Оддел 3

Поедноставувања

Пододдел 1

Општи одредби кои се однесуваат на поедноставувања

Член 249

На барање на главниот обврзник или на примачот, Централната управа на Царинската управа може да ги одобри следните поедноставувања:

- а) употреба на општа гаранција или изземање од обврската за поднесување на општа гаранција;
- б) употреба на посебни товарници;
- в) употреба на пломби од посебен вид;
- г) изземање од обврската за употреба на пропишан правец на движење;
- д) статус на овластен испраќач;
- е) статус на овластен примач;
- е) примена на поедноставени постапки карактеристични за стока:
 - (и) која се превезува со железница;
 - (ии) која се превезува по воздушен пат;
 - (иии) која се превезува по воден пат;
 - (ив) која се пренесува по цевовод или електрични водови.

Член 250

(1) Одобрението од член 249 од оваа Уредба, се дава само на лица кои:

- а) се регистрирани во Република Македонија,
- б) редовно користат транзитни постапки, или за кои царинскиот орган знае дека можат да ги исполнат обврските за тие постапки или, во врска со поедноставувањето од член 249 точка г) од оваа Уредба, редовно примаат стока декларирана за транзитна постапка, и
- в) немаат извршено никакви тешки или повеќекратни прекршувања на царинските или даночните прописи.

(2) За да се обезбеди правилно спроведување на поедноставувањата, одобренијата се даваат само кога:

- а) царинскиот орган е во можност да врши надзор над постапката и да извршува контроли без административни оптоварувања непропорционални со барањата на странката, и
- б) странката да води евиденција која му овозможува на царинскиот орган да извршува ефикасни контроли.

Член 251

(1) Барање за одобрување за употреба на поедноставувања, во натамошниот текст “барање”, се поднесува во писмена форма кај Централната управа на Царинската управа. Тоа треба да содржи датум и да биде потпишано.

(2) Барањето треба да ги содржи сите податоци со кои царинскиот орган може да провери дали се исполнети условите за добивање на поедноставувањата.

Член 252

Централната управа на Царинската управа го издава одобрението или барањето го одбива во рок од најмногу три месеци од денот на поднесување на барањето.

Член 253

(1) Оригиналот на одобрението со потпис и датум и една или повеќе копии од одобрението се даваат на имателот.

(2) Во одобрението треба да бидат наведени условите за употреба на поедноставувањата и да се пропишат начинот на водење на поедноставувањата и контролните методи. Одобрението важи од денот на издавање.

(3) Во случај на поедноставувања од член 249 точки в), г) и е) од оваа уредба, одобрението се става на увид кога појдовниот царински орган тоа го бара.

Член 254

(1) Имателот на одобрение го известува царинскиот орган за сите околности кои настануваат по издавањето на одобрението, а кои можат да влијаат на продолжување на неговата важност или на неговата содржина.

(2) Во решението со кое даденото одобрение се укинува или менува се наведува датумот кога решението започнува да важи.

Член 255

(1) Централната управа на Царинската управа го чува барањето и придружните документи, заедно со примерок од издаденото одобрение.

(2) Кога барањето е одбиено или одобрението е поништено или укинато барањето и решението за одбивање или укинување или поништување, во зависност од случајот, се чуваат најмалку пет години од крајот на календарската година во која барањето било одбиено или одобрението било поништено или укинато.

Пододдел 2

Општа гаранција и изземање од обврската за поднесување на општа гаранција

Член 256

(1) Главниот обврзник може да употребува општа гаранција, односно изземање од обврската за поднесување на општа гаранција, во натамошниот текст “изземање на гаранција”, до висина на одредениот износ. За таа цел се прави пресметка на износот на царинскиот долг кој може да настане за секоја транзитна операција, како и на долгот кој настанал за други давачки и даноци за кои царинските органи се овластени да ги наплаќаат во согласност со прописите со кои се регулирани овие видови на давачки и даноци. Кога не се достапни потребните податоци, се претпоставува дека станува збор за износ од 7.000 ЕВРА во денарска противвредност, освен доколку други информации кои му се на располагање на царинскиот орган не доведат до друг износ.

(2) Одредениот износ треба да биде идентичен со износот на царинскиот долг и друг долг кој може да настане за стоката која главниот обврзник ја става во транзитна постапка во текот на најмалку една недела.

Гарантниот царински орган го утврдува тој износ врз основа на податоците, добиени од странката, за стоката која претходно е превезувана и за претпоставениот обем на планираните транзитни операции наведени, меѓу другото, во неговата комерцијална документација и евиденција.

При утврдување на одредениот износ, се зема предвид највисоките увозни давачки и другите давачки кои може да се применат на стоката.

(3) Гарантниот царински орган го преиспитува одредениот износ еднаш годишно, посебно според податоците добиени од појдовните царински органи, и по потреба истиот го прилагодува.

(4) Главниот обврзник презема обврска износот за кој станува збор да не го надмине одредениот износ, земајќи ги предвид сите транзитни операции за кои постапката сè уште не е завршена.

Главниот обврзник го известува гарантниот царински орган кога одредениот износ е помал од износот доволен за покривање на неговите транзитни операции.

Член 257

(1) Износот кој се покрива со општата гаранција е ист на одредениот износ од член 256 од оваа уредба.

(2) Износот кој се покрива со општата гаранција од став (1) на овој член може да се намали за да изнесува:

а) 50% од одредениот износ, кога главниот обврзник ќе докаже дека неговата финансиска состојба е добра и дека има доволно искуство со транзитната постапка;

б) 30% од одредениот износ, кога главниот обврзник ќе докаже дека неговата финансиска состојба е добра, дека има доволно искуство со транзитната постапка и дека остварува висок степен на соработка со царинските органи.

(3) Изземање на гаранција може да се одобри кога главниот обврзник ќе докаже дека ги исполнува стандардите на доверливост од став (2) точка б) од овој член, е во состојба да ги води транспортните операции и има доволно финансиски средства за исполнување на своите обврски.

(4) За целите на ставовите (2) и (3) од овој член царинскиот орган ги зема предвид критериумите од Прилог 37 од оваа уредба.

Член 258

(1) За да се одобри поднесување на општа гаранција за видовите на стока од Прилог 28 од оваа уредба, главниот обврзник треба да докаже дека ги исполнува не само условите од член 250 од оваа уредба, туку и дека неговата финансиска состојба е добра, дека има доволно искуство со транзитната постапка и дека или остварува висок степен на соработка со царинските органи или е во состојба да ги води транспортните операции.

(2) Износот кој се покрива со општата гаранција од став (1) на овој член може да се намали за да изнесува:

а) 50% од одредениот износ, кога главниот обврзник ќе докаже дека остварува висок степен на соработка со царинските органи и е во состојба да ги води транспортните операции;

б) 30% од одредениот износ кога главниот обврзник ќе докаже дека остварува висок степен на соработка со царинските органи, е во состојба да ги води транспортните операции и дека има доволно финансиски средства за исполнување на своите обврски.

(3) За примена на ставовите (1) и (2) од овој член царинскиот орган ги зема предвид критериумите од Прилог 37 од оваа Уредба.

(4) Ставовите (1), (2) и (3) од овој член исто така се применуваат кога барањето исклучиво се однесува на употреба на општа гаранција како за видовите стока од Прилог 28 од оваа Уредба така и за тие кои не се дадени во тој прилог со иста потврда за општа гаранција.

Член 259

Општа гаранција дава банката-гарант. Таа се издава во форма на образец даден во Прилог 38 од оваа Уредба.

Член 260

(1) Врз основа на одобрението, царинскиот орган на главниот обврзник му издава една или повеќе потврди за општа гаранција или потврди за изземање на гаранција, изготвени во форма на образец даден во Прилог 39 или Прилог 40 од оваа уредба, во зависност од случајот, и пополнети во согласност со Прилогот 41 од оваа уредба, со што главниот обврзник ќе може да поднесе доказ за општа гаранција или изземање на гаранција.

(2) Потврдата се поднесува кај појдовниот царински орган. Податоците од потврдата се внесуваат во транзитната декларација.

Меѓутоа, кога податоците за гаранцијата се разминуваат помеѓу гарантниот царински орган и појдовниот царински орган со употреба на информациска технологија и компјутерски мрежи, кај појдовниот царински орган не се поднесува потврда.

(3) Рокот на важност на потврдата не смее да надмине две години. Гарантниот царински орган рокот може да го продолжи за уште еден дополнителен период кој не смее да надмине две години.

Член 261

(1) Член 229 ставови (1) и (2) од оваа уредба, соодветно се применуваат за укинување и поништување на општата гаранција.

(2) Претходно издадените потврди не може да се употребат за ставање на стоката во транзитна постапка од денот на стапување во сила на:

- укинувањето на одобрението за употреба на општа гаранција или изземање на гаранција кое го врши царинскиот орган,

- укинувањето на прифаќањето на преземената обврска од страна на гарантот кое го врши гарантниот царински орган, или

- поништувањето на преземената обврска од страна на гарантот.

Ваквите потврди главниот обврзник ги враќа кај гарантниот царински орган без одлагање.

(3) Гарантниот царински орган на соодветен начин ги известува царинските органи кои потврди не може да се употребат за ставање на стока во транзитна постапка, а коишто сè уште не се вратени и чиј рок на важност сè уште не е истечен.

(4) Став (3) од овој член исто така се однесува на потврди кои се пријавени како украдени, изгубени или фалсификувани.

Пододдел 3

Товарници

Член 262

(1) Централната управа на Царинската управа може да му одобри на главниот обврзник да употребува како товарница листови кои не ги исполнуваат сите услови од Прилог 33 и Прилог 34 од оваа уредба.

Употребата на таквите листови се одобрува само кога:

а) ги изготвуваат друштва кои употребуваат интегрирани електронски или автоматски системи за обработка на податоци за водење на евиденцијата;

б) се изготвени и пополнети на начин кој ги прави едноставни за употреба од страна на царинскиот орган;

в) ги содржат податоците кои се бараат во согласност со Прилогот 33 од оваа уредба.

(2) Описните листови изготвени за извршување на формалностите за испраќање/извоз исто така може бит одобрени за употреба како товарници согласно став (1) од овој член дури и кога таквите листови се изготвени од друштва кои не употребуваат интегрирани електронски или автоматски системи за обработка на податоци за водење на евиденцијата.

(3) На друштвата кои употребуваат интегрирани електронски или автоматски системи за обработка на податоци за водење на евиденцијата, а на кои согласно ставовите (1) и (2) од овој член веќе им е одобрена употреба на товарници, може да им се одобри и употреба на истите листови-списоци за транзитни операции кои вклучуваат само еден вид на стока доколку компјутерските програми на засегнатите друштва го налагаат ова олеснување.

Пододдел 4

Употреба на пломби од посебен вид

Член 263

(1) Централната управа на Царинската управа може да му одобри на главниот обврзник да употребува пломби од посебен вид на транспортните средства или колетите, под услов одобрените пломби да се соодветни со карактеристиките пропишани во Прилог 35 од оваа Уредба.

(2) Главниот обврзник, во транзитната декларација, во рубриката “Г. Контрола на појдовен царински орган” а во врска со “ставени пломби” ги запишува обликот, видот и бројот на употребените пломби.

Главниот обврзник ги стават пломбите најдоцна до моментот на пуштање на стоката.

Пододдел 5

Изземања кои се однесуваат на пропишаниот правец на движење

Член 264

(1) Царинскиот орган може да му одобри изземање од барањето за следење на пропишаниот правец на движење, на главниот обврзник кој може да обезбеди царинскиот орган да биде сигурен за локацијата на предметните пратки во секој момент.

(2) Импелот на такво изземање ја внесува во рубрика 44 од транзитната декларација, забелешката: “Изземање од пропишан правец на движење”.

Пододдел 6

Статус на овластен испраќач

Член 265

На лицата кои сакаат да извршуваат транзитни операции без ставање на увид на стоката и на соодветната транзитна декларација кај појдовниот царински орган може да им се одобри статус на овластен испраќач.

Ова поедноставување се одобрува само на лица на кои им е одобрена употреба на општа гаранција или им е одобрено изземање од гаранција.

Член 266

Во одобрението посебно се наведува:

а) појдовниот царински орган одговорен за претстојните транзитни операции;

б) на кој начин и до кога овластениот испраќач треба да го извести појдовниот царински орган за претстојните транзитни операции, за да може тој орган да ги изврши сите потребни контроли пред поаѓање на стоката;

в) мерките за идентификација кои треба да се преземат, за што царинскиот орган може да пропише транспортните средства или колетот или колетите да имаат посебни пломби, одобрени од страна на царинскиот орган и кои се во согласност со карактеристиките дадени во Прилог 35 од оваа уредба и ставени од страна на овластениот испраќач;

г) кои категории или движења на стока се исклучени.

Член 267

(1) Во одобрението се пропишува дека рубриката “В. Појдовен царински орган”, од образецот на транзитна декларација треба:

а) да биде однапред заверена со печат на појдовниот царински орган и потпишана од страна на царински службеник од тој орган; или

б) да биде заверена од страна на овластениот испраќач со посебен метален печат одобрен од страна на Централната управа на Царинската управа, кој одговара на примерокот даден во Прилог 26 од оваа уредба. Печатот може и претходно да се отпечати на обрасците, кога печатењето и е доверено на печатница која е овластена за таа цел.

Овластениот испраќач во оваа рубрика го запишува датумот на испраќање на стоката, а на транзитната декларација и доделува број во согласност со правилата пропишани во одобрението.

(2) Централната управа на Царинската управа може да одобри употреба на обрасци со препознатлив знак како средство за нивна идентификација.

Член 268

(1) Овластениот испраќач ги презема сите потребни мерки за да обезбеди чување на посебните печати или обрасците кои имаат печат на појдовниот царински орган или посебен печат.

Тој го известува царинскиот орган за мерките на безбедност преземени во согласност со овој став.

(2) Во случај на злоупотреба од било кое лице, на однапред заверените обрасци со печат на појдовниот царински орган или со посебен печат, овластениот испраќач е одговорен за плаќање на увозните или извозните давачки и другите давачки кои се плаќаат за стоката која се превезувала со таквите обрасци, освен ако може да ја увери Централната управа на Царинската управа која го овластила, дека ги презел мерките кои се бараат од него согласно став (1) од овој член. Одредбите од овој став не исклучуваат покренување на кривична постапка.

Член 269

(1) Пред испраќање на стоката, овластениот испраќач ја пополнува транзитната декларација и, кога тоа е потребно, во рубриката 44 го запишува пропишаниот правец на движење во согласност со член 232 став (2) од оваа Уредба, а во рубрика “Г. Контрола на појдовен царински орган”, ги запишува рокот пропишан во согласност со член 233 од оваа Уредба во кој стоката треба да се стави на увид на одредишниот царински орган, преземени мерки за идентификација, како и следната забелешка: “Овластен испраќач”.

(2) Кога појдовниот царински орган врши проверка на пратката пред нејзиното поаѓање, тој факт го запишува во рубриката “Г. Контрола на појдовен царински орган” на транзитната декларација.

(3) По испраќањето, листот број 1 од транзитната декларација без одлагање се испраќа на појдовниот царински орган. Централната управа на Царинската управа во одобрението може да пропише листот број 1 да се испрати на појдовниот царински орган веднаш по пополнувањето на транзитната декларација, а пред испраќање на стоката. Останатите листови ја пратат стоката.

Член 270

(1) Централната управа на Царинската управа може на овластениот испраќач да му одобри да не ги потпишува транзитните декларации кои имаат посебен печат даден во Прилог 26 од оваа уредба, а кои се изготвени со интегрирани електронски или автоматски системи за обработка на податоци. Ова изземање се дава под услов овластениот испраќач претходно да и дал на Централната управа на Царинската управа писмена изјава за преземени обврски со која тој потврдува дека е

главен обврзник за сите транзитни операции кои се извршуваат со транзитни декларации, на кои го има посебниот печат.

(2) Транзитната декларација, изготвена во согласност со став (1) од овој член, во рубриката определена за потпис на главниот обврзник ја содржи забелешката: “Изземање од потпис”.

Член 271

(1) Кога транзитната декларација се поднесува кај појдовниот царински орган кој ги применува одредбите од Дел 2, Пододдел 7 од оваа уредба, може да им одобри статус на овластен испраќач на лица кои покрај тоа што ги исполнуваат условите од членовите 250 и 265 од оваа уредба, своите транзитни декларации ги поднесуваат и комуницираат со царинскиот орган употребувајќи техники на електронска обработка на податоци.

(2) Овластениот испраќач поднесува транзитна декларација кај појдовниот царински орган пред пуштање на стоката.

(3) Во одобрението, меѓу другото, се наведува рокот до кога овластениот испраќач треба да ја поднесе транзитната декларација, за да може царинскиот орган, доколку е тоа потребно, да изврши проверка пред пуштање на стоката.

Пододдел 7

Статус на овластен примач

Член 272

(1) Централната управа на Царинската управа може да одобри статус на овластен примач, на лицата кои сакаат да примаат, во своите простории или на некое друго определено место, стока ставена во транзитна постапка без ставање на увид на таа стока и на листот број 4 и број 5 од транзитната декларација на одредишниот царински орган.

(2) Се смета дека главниот обврзник ги исполнил своите обврски од член 109 став (1) точка а) од Царинскиот закон, и дека транзитната постапка е завршена кога листовите број 4 и број 5 од транзитната декларација, кои ја пратат пратката, заедно со стоката во непроменета состојба, се доставени во пропишаниот рок до овластениот примач во неговите простории или местото определено во одобрението, при што мерките за идентификација биле доследно применети.

(3) На барање на превозникот, овластениот примач ја издава потврдата од член 240 од оваа уредба, која се применува соодветно за секоја пратка доставена во согласност со став (2) од овој член.

Член 273

(1) Во одобрението посебно се наведува:

а) одредишниот царински орган одговорен за стоката која ја прима овластениот примач;

б) на кој начин и до кога овластениот примач треба да го извести одредишниот царински орган за пристигнување на стоката, за да може тој орган да ги изврши сите потребни контроли по пристигнување на стоката;

в) кои категории или движења на стока се исклучени.

(2) Централната управа на Царинската управа во одобрението наведува дали е потребно преземање на некое дејствие од страна на одредишниот царински орган пред овластениот примач да биде во можност слободно да располага со примената стока.

Член 274

(1) Кога стоката ќе пристигне во неговите простории или на местото определено во одобрението, овластениот примач:

а) веднаш го известува одредишниот царински орган, во согласност со постапката пропишана во одобрението, за секоја разлика во количината (поголема или

помала) на стоката, за секое несоваѓање на видот на стоката, или за други неправилности, како што се оштетени пломби;

б) без одлагање ги испраќа до одредишниот царински орган листовите број 4 и број 5 од транзитната декларација кои ја пратат стоката наведувајќи го датумот на пристигнување и состојбата во која се наоѓаат поставените пломби, освен кога за тоа се употребува техника за електронска обработка на податоци.

(2) Одредишниот царински орган на листот број 4 и број 5 од транзитната декларација ги запишува податоците од член 239 од оваа уредба.

Член 275

(1) Кога одредишниот царински орган ги применува одредбите од Дел 2, Пододдел 7 од оваа уредба, може да им се одобри статус на овластен примач на лица кои покрај тоа што ги исполнуваат условите од член 250 од оваа уредба, комуницираат со царинскиот орган употребувајќи техники на електронска обработка на податоци.

(2) Овластениот примач пред истоварот го известува одредишниот царински орган за пристигнување на стоката.

(3) Во одобрението посебно се наведува, на кој начин и до кога овластениот примач ќе ја добие пораката “Најва за пристигнување” од одредишниот царински орган, за соодветна примена на членот 248 од оваа уредба.

Пододдел 8

Поедноставени постапки за стока која се превезува со железница или во големи контејнери

А. Општи одредби кои се однесуваат на превоз со железница

Член 276

Членот 237 од оваа уредба не се применува за превоз на стока со железница.

Член 277

Кога се применува транзитна постапка, формалностите за таа постапка се поедноставуваат согласно членовите 278 до 288, 302 и 303 од оваа уредба, за превоз на стока од страна на изведувачот на железничките транспортни операции со “товарен лист - ЦИМ и експресни пратки” (во понатамошниот текст: “товарен лист - ЦИМ”).

Член 278

Товарниот лист - ЦИМ има иста важност како транзитна декларација.

Член 279

Изведувачот на железничките транспортни операции ја става на располагање на царинскиот орган евиденцијата која ја чува во своите книговодствени простории заради вршење на контрола.

Член 280

(1) Изведувачот на железничките транспортни операции, кој ја прима стоката за превоз со товарен лист - ЦИМ, кој се користи како транзитна декларација, е главен обврзник за таа транзитна операција.

(2) Изведувачот на железничките транспортни операции е главен обврзник за транзитните операции во царинското подрачје за стоката примена за превоз со железница од друга земја.

Член 281

(1) Изведувачот на железничките транспортни операции обезбедува пратките кои се превезуваат во транзитна постапка да бидат означени со налепница која одговара на примерокот даден во Прилог 42 од оваа уредба.

(2) Налепниците се ставаат на товарниот лист - ЦИМ и на соодветниот железнички вагон во случај една пратка да го пополнува целиот вагон во кој е товарот, а во останатите случаи на пакетот или пакетите.

(3) Налепницата од став (1) на овој член може да се замени со печат чиј отисок, во зелено мастило одговара на примерокот даден во Прилог 42 од оваа уредба.

Член 282

Кога се врши измена на договорот за превоз на начин што:

- транспортната операција која требало да заврши надвор од царинското подрачје, завршува во него,
- транспортната операција која требало да заврши во царинското подрачје, завршува надвор од него,
- изведувачот на железничките транспортни операции нема да постапува по изменетиот договор без претходна согласност од појдовниот царински орган.

Во сите останати случаи, изведувачот на железничките транспортни операции може да постапува по изменетиот договор и за тоа без одлагање го известува појдовниот царински орган за извршената измена.

Член 283

(1) Доколку мерките за идентификација кои ги применува изведувачот на железничките транспортни операции се доволни за обезбедување на царински надзор, појдовниот царински орган може да не ги пломбира транспортните средства или пакетите.

(2) За спроведување на контрола од член 279 од оваа Уредба изведувачот на железничките транспортни операции ги става на располагање сите товарни листови ЦИМ.

Член 284

(1) Товарниот лист - ЦИМ се поднесува кај појдовниот царински орган во случај на транспортна операција во рамките на транзитна постапка која започнува и завршува во царинското подрачје.

(2) Со одобрението од член 252 од ова Уредба може да се пропише обврска изведувачот на железничките транспортни операции да поднесува две копии од листот број 1 од товарниот лист - ЦИМ.

(3) Сите примероци од товарниот лист - ЦИМ се враќаат на подносителот. Доколку се применува став (2) од овој член, појдовниот царински орган задржува една копија од листот број 1, а една заверена копија од листот број 1 од товарниот лист - ЦИМ му враќа на подносителот.

Член 285

(1) Во случајот од член 284 од оваа уредба, изведувачот на железничките транспортни операции на одредениот царински орган му ги доставува листовите број 2 и број 3 од товарниот лист - ЦИМ.

(2) Одредишниот царински орган, без одлагање го заверува и го враќа листот број 2 од товарниот лист - ЦИМ на изведувачот на железничките транспортни операции, листот број 3 од товарниот лист - ЦИМ го задржува.

(3) Доколку се применува став (2) од член 284 од оваа уредба, одредениот царински орган заверената копија од листот број 1 му ја враќа на појдовниот царински орган.

Член 286

(1) Членовите 283 и 284 од оваа уредба се применуваат за транспортна операција која започнува во царинското подрачје, а треба да заврши надвор од него.

(2) Во одредениот царински орган по правило не се вршат никакви формалности.

(3) По исклучок од став 2 на овој член, со одобрението од член 252 од ова уредба може да се пропише обврска изведувачот на железничките транспортни операции да поднесува три копии од листот број 1 од товарниот лист - ЦИМ.

(4) Сите примероци од товарниот лист - ЦИМ се враќаат на подносителот. Доколку се применува став (3) од овој член, појдовниот царински орган задржува една копија од листот број 1, а две заверени копии од листот број 1 му враќа на подносителот.

(5) Царинскиот орган на граничната станица преку која стоката во транзит го напушта царинското подрачје, дејствува како одреден царински орган.

(6) Доколку се применува став (3) од овој член, одредениот царински орган задржува една копија од листот број 1, а една заверена копија од листот број 1 му враќа на појдовниот царински орган.

Член 287

(1) Кога транспортната операција започнува надвор од царинското подрачје, а треба да заврши во него, царинскиот орган на граничната станица преку која стоката влегува во царинското подрачје, дејствува како појдовен царински орган.

Во појдовниот царински орган не се вршат никакви дополнителни формалности.

(2) По исклучок од вториот подстав од став (1) на овој член, со одобрението од член 252 од ова Уредба може да се пропише обврска изведувачот на железничките транспортни операции да поднесува три копии од листот број 1 од товарниот лист - ЦИМ.

(3) Сите примероци од товарниот лист - ЦИМ се враќаат на подносителот. Доколку се применува став (2) од овој член, појдовниот царински орган задржува една копија од листот број 1, а две заверени копии од листот број 1 му враќа на подносителот.

(4) Царинскиот орган во одредената станица дејствува како одреден царински орган. Доколку се применува став (2) од овој член одредениот царински орган задржува една копија од листот број 1, а една дополнително заверена копија од листот број 1 му ја враќа на појдовниот царински орган.

(5) Кога стоката се пушта во слободен промет или се става во друга царинска постапка во некоја попатна станица, царинскиот орган во таа станица дејствува како одреден царински орган. Овој царински орган ги заверува листовите број 2 и број 3 и дополнителните копии од листот број 1 доставени од изведувачот на железничките транспортни операции и на нив ја става забелешка: "Оцаринето".

Тој орган без одлагање ги враќа листот број 2 и број 3 на изведувачот на железничките транспортни операции откако ќе ги завери, задржувајќи една дополнителната копија од листот број 1, а една враќа на појдовниот царински орган.

(6) Постапката од став 5 од овој член не се применува на производи кои подлежат на плаќање на акциза.

(7) За случајот од став 5 од овој член царинскиот орган надлежен за одредената станица може да бара дополнителна проверка на заверката која ја направил царинскиот орган надлежен за попатната станицата на листовите број 2 и број 3.

Член 288

(1) Кога транспортната операција започнува и завршува надвор од царинското подрачје, царинскиот орган кој треба да дејствува како појдовен и одреден царински орган е оној од член 287 став (1) и 286 став (5) од оваа уредба.

(2) Во појдовниот и одредениот царински орган не се вршат никакви формалности.

(3) По исклучок од став (2) од овој член, со одобрението од член 252 од ова уредба може да се пропише обврска изведувачот на железничките транспортни операции да поднесува три копии од листот број 1 од товарниот лист - ЦИМ.

(4) Сите примероци од товарниот лист - ЦИМ се враќаат на подносителот. Доколку се применува став (3) од овој член, појдовниот царински орган задржува една копија од листот број 1, а две заверени копии од листот број 1 му враќа на подносителот.

(5) Доколку се применува став (3) од овој член одредишниот царински орган задржува една копија од листот број 1, а една дополнително заверена копија од листот број 1 му ја враќа на појдовниот царински орган.

Член 289

Во случаите од член 287 и 288 од оваа уредба предметната стока се смета за странска.

Б. Одредби кои се однесуваат на стока превезувана во големи контејнери

Член 290

Кога се применува транзитната постапка, формалностите од таа постапка може да бидат поедноставени во согласност со членовите 291 до 303 од оваа Уредба за стока која ја превезуваат изведувачи на железнички транспортни операции во големи контејнери употребувајќи транспортни друштва како посредници, со лист за предавање означен како "Предавен лист ТР". Таквите операции можат да вклучуваат доставување на пратки од страна на транспортни друштва кои употребуваат други видови на транспорт различни од железнички транспорт, до најблиската соодветна железничка станица до местото на натоварање и од најблиската соодветна железничка станица до местото на истоварање.

Член 291

Поимите употребени во членовите 290 до 303 го имаат следното значење:

1) "транспортно друштво" е друштво кое го основаат изведувачи на железнички транспортни операции, како негови членови, за превезување на стока со големи контејнери со предавни листови ТР.

2) "голем контејнер" е контејнер којшто е:

- дизајниран на начин кој овозможува правилно пломбирање кога примената на член 298 од оваа Уредба тоа го пропишува,
- со димензии според кои површината опфатена со четирите долни надворешни агли не е помала од 7м².

3) "предавен лист ТР" е документ кој го сочинува договорот за пренос по кој транспортното друштво го организира превозот на еден или повеќе контејнери од испраќач до примач во меѓународниот транспорт. На предавниот лист ТР има сериски број во горниот десен агол кој служи за идентификација. Овој број треба да содржи осум цифри кои следат по буквите ТР.

Предавниот лист ТР се состои од следните листови, по следниот редослед и броеви:

- 1: лист за дирекцијата на транспортното друштво,
- 2: лист за застапникот на транспортното друштво во одредишната станица,
- 3А: лист за царинскиот орган,
- 3Б: лист за примачот,
- 4: лист за дирекцијата на транспортното друштво,
- 5: лист за застапникот на транспортното друштво во одредишната станица,
- 6: лист за испраќачот.

Секој лист од предавниот лист ТР, со исклучок на листот 3А, има зелена лента, со широчина од околу 4 см, долж десниот раб.

4) "список на големи контејнери", во понатамошниот текст "список" е документот приложен кон предавниот лист ТР, како негов составен дел, со кој е опфатена пратката на повеќе големи контејнери од една појдовна станица до една одредишна станица во кои се извршуваат царинските формалности.

Списокот се изготвува во ист број на примероци како и предавниот лист ТР на кој тој се однесува.

Бројот на списоците се наведува во рубриката во горниот десен агол на предавниот лист ТР којшто е наменет за таа цел.

Серискиот број на соодветниот предавен лист ТР исто така се наведува во горниот десен агол на секој список.

5) "најблиската соодветна железничка станица" е железничка станица или терминал кој е најблиску до местото на натоварање или растоварање, кој е опремен за ракување со големите контејнери дефинирани во точка 2) од овај член.

Член 292

Предавните листови ТР кои транспортните друштва ги употребуваат имаат иста правна сила како и транзитните декларации.

Член 293

(1) Транспортното друштво треба евиденцијата која ја води во централната сметководствена служба или која ја водат неговите застапници во нивните сметководствени служби, да ја даде на увид на царинскиот орган поради контрола.

(2) На барање на царинскиот орган, транспортното друштво или неговите застапници му ги предаваат без одлагање сите документи, сметководствени евиденции или информации кои се однесуваат на завршените или тековните превозни операции кои тој орган смета дека треба да ги види.

(3) Кога, согласно член 292 од оваа уредба, предавните листови ТР се сметаат за еднакви на транзитните декларации, транспортното друштво или неговите застапници го информираат:

а) одредишниот царински орган за секој предавен лист ТР, чиј лист 1 му бил испратен без царинска забелешка;

б) појдовниот царински орган за секој предавен лист ТР, чиј лист 1 не му бил вратен и во однос на кој не можело да се утврди дали пратката била правилно ставена на увид кај одредишниот царински орган или била извезена од царинското подрачје до друга земја согласно член 299 од оваа уредба.

Член 294

(1) Во случај на транспортни операции од член 290 од оваа уредба, изведувачот на железничките транспортни операции е главен обврзник во сите такви транспортни операции кои ги прифатил.

(2) Во случај на транспортни операции од член 290 од оваа уредба кои ги прифаќа транспортно друштво од друга земја, изведувачот на железничките транспортни операции е главен обврзник за стоката од моментот кога таа ќе влезе во царинското подрачје.

Член 295

Доколку царинските формалности треба да се извршат за време на превоз кој не е железнички до појдовната станица или од одредишната станица со еден предавен лист ТР може да се опфати само еден голем контејнер.

Член 296

Транспортното друштво обезбедува транспортните операции коишто се извршуваат во транзитна постапка да се обележани со налепници чиј примерок е даден во Прилог 42 од оваа Уредба. Налепниците се ставаат на предавниот лист ТР и на соодветниот голем контејнер или соодветните големи контејнери.

Наместо налепницата од првиот став на овој член може да се стави печат со зелено мастило чиј отисок одговара на примерокот даден во Прилог 42 од оваа уредба.

Член 297

Кога се врши измена на договорот за превоз на начин што:

- транспортна операција која требало да заврши надвор од царинското подрачје, завршува во него,
- транспортна операција која требало да заврши во царинското подрачје, завршува надвор од него,
- транспортното друштво нема да постапува по изменетиот договор без претходна согласност од појдовниот царински орган.

Во сите останати случаи, транспортното друштво може да постапува по изменетиот договор. Транспортното друштво без одлагање го известува појдовниот царински орган за извршената измена.

Член 298

Идентификацијата на стока се обезбедува согласно член 234 и 235 од оваа Уредба. Меѓутоа појдовниот царински орган во редовна постапка не пломбира големи контејнери за кои мерки за идентификација се превземени од изведувачот на железничките транспортни операции. Доколку се ставени пломби, ова треба да се наведе во просторот резервиран за царинскиот орган на листовите 3А и 3Б од предавниот лист ТР.

Член 299

(1) Кога транспортната операција започнува во царинското подрачје, а треба да заврши надвор од него, предавниот лист ТР се става на увид на појдовниот царински орган. Членот 298 од оваа Уредба соодветно се применува.

(2) Царинскиот орган којшто е одговорен за пограничната станица преку која стоката го напушта царинското подрачје има улога на одреден царински орган.

(3) Во одредениот царински орган не се извршуваат никакви формалности.

Член 300

(1) Кога транспортната операција започнува надвор од царинското подрачје, а треба да заврши во него, царинскиот орган којшто е одговорен за пограничната станица преку која стоката влегува во царинското подрачје има улога на појдовен царински орган. Во појдовниот царински орган не се извршуваат никакви формалности.

(2) Царинскиот орган кај кого стоката се става на увид има улога на одреден царински орган.

Во случаите од став (1) на овој член изведувачот на железничките транспортни операции листовите 1, 2 и 3А од предавниот лист ТР ги доставува до одредениот царински орган. Одредениот царински орган без одлагање става забелешка на листовите 1 и 2 и ги враќа кај транспортното друштво а го задржува листот 3А.

Член 301

(1) Кога транспортна операција започнува и треба да заврши надвор од царинското подрачје, царинскиот орган кој треба да има улога на појдовен царински орган и одреден царински орган е оној од член 300 став (1) и член 299 став (2) од оваа уредба, во зависност од случајот.

(2) Во појдовниот или одредениот царински орган не се извршуваат никакви формалности.

В. Други одредби**Член 302**

(1) Членовите 231 и 262 од оваа уредба се применуваат на сите товарници кои го придружуваат товарниот лист ЦИМ или предавниот лист ТР. Бројот на таквите листови се прикажува во рубриката резервирана за податоци за придружните документи на товарниот лист ЦИМ или предавниот лист ТР, во зависност од случајот.

Товарницата исто така го вклучува и бројот на вагонот на кој што се однесува товарниот лист ЦИМ или, во зависност од случајот, контејнерскиот број на контејнерот кој ја содржи стоката.

(2) Во случаите од став (1) од овој член, а за постапките пропишани со членовите 277 до 303 од оваа Уредба, товарниците кои го придружуваат товарниот лист ЦИМ или предавниот лист ТР претставуваат нивен составен дел и имаат иста правна сила.

Станицата на испорака става печат на оригиналниот примерок на тие товарници.

Г. Обем на редовните и поедноставените постапки**Член 303**

(1) Кога примената на транзитната постапка е можна, одредбите од членовите 276 до 302 не ја исклучуваат употребата на постапките пропишани со членовите 225 до 240, 244 до 248 и 262 од оваа уредба, а одредбите од членовите 279 и 281 или 293 и 296 од оваа уредба се применуваат без исклучок.

(2) Во случаите од став (1) од овој член повикувањата на употребените транзитни документи јасно се наведуваат во рубриката резервирана за податоци за придружните документи во моментот на подготвување на товарниот лист ЦИМ или предавниот лист ТР. Повикувањата ги вклучуваат видот на документот, органот на издавање, датумот и регистарскиот број на секој употребен документ.

Листот 2 од товарниот лист ЦИМ или листовите 1 и 2 од предавниот лист ТР исто така се заверуваат од страна на изведувачот на железничките транспортни операции одговорен за последната железничка станица вклучена во транзитната операција. Изведувачот на железничките транспортни операции го заведува документот откако ќе утврди дека транспортот на стоката е опфатен со транзитниот документ или документите на кои се повикува.

(3) Кога транзитната операција се извршува со предавен лист ТР согласно членовите 290 до 301 од оваа уредба, товарниот лист ЦИМ употребен за операцијата ја исклучува примената на одредбите на ставовите (1) и (2) од овој член и од членовите 277 до 288 од оваа уредба. На товарниот лист ЦИМ треба да стои јасно повикување на предавниот лист ТР во рубриката резервирана за податоци за придружни документи. Повикувањето треба да ги соржи зборовите "Предавен лист ТР", а по нив следи серискиот број.

Член 304

(1) Кога не е потребно поднесување на транзитна декларација кај појдовниот царински орган за стока која ќе се испорачува со ЦИМ товарен лист или предавен лист ТР, согласно членовите 277 до 303 од оваа уредба, царинскиот орган ги превзема потребните мерки за да обезбеди дека копиите број 1, број 2 и број 3 од товарниот лист ЦИМ или копиите број 1, број 2 број 3А и број 3Б од предавниот лист ТР го содржат симболот "ТМК".

(2) Кога стоката која се превезува согласно членовите 277 до 303 од оваа уредба е наменета за овластен примач, царинскиот орган може да одобри, по исклучок од член 272 став (2) и член 274 став (1) точка б) од оваа уредба, примероците број 2 и број 3 од товарниот лист ЦИМ или број 1, број 2 и број 3А од Предавниот лист ТР да бидат испорачани директно од страна на изведувачот на железничките транспортни операции или од страна на транспортното друштво до одредениот царински орган.

Пододдел 9

Поедноставени постапки за стоката која се превезува по воздушен пат**Член 305**

(1) На авиокомпанија може да и се одобри да го употребува манифестот за стока како транзитна декларација кога тој суштински одговара на примерокот од Додаток 3 од Прилог 9 од Конвенцијата за меѓународно цивилно воздухопловство (поедноставена постапканиво 1).

За транзитни операции, во одобрението треба да биде наведен обликот на манифестот и појдовниот и одредишниот аеродром. Авиокомпанијата на царинскиот орган му испраќа заверена копија од одобрението.

(2) Секој манифест содржи забелешка со датум и потпис од страна на авиокомпанијата.

(3) Манифестот исто така треба да ги содржи следните информации:

а) име на авиокомпанијата која ја превезува стоката;

б) број на летот;

в) датум на летот;

г) име на аеродром на утовар (појдовен аеродром) и аеродром на истовар (одредишен аеродром).

Во него исто така за секоја пратка се наведува:

а) број на авионски товарен лист (air waybill);

б) број на колетти;

в) вообичаениот трговски опис на стоката вклучувајќи ги и сите податоци потребни за нејзина идентификација;

г) бруто маса.

Кога стоката се групира, наместо нејзиниот опис, кога е тоа потребно, се става забелешката: “Збирна стока”, која што може да се стави и во облик на кратенка. Во такви случаи авионските товарни листови (air waybills) за пратките од манифестот ги опфаќаат вообичаениот трговски опис на стоката, како и сите податоци потребни за нејзина идентификација.

(4) Кај царинскиот орган на појдовниот аеродром се поднесуваат најмалку два примерока од манифестот, од кои еден задржува тој царински орган.

(5) Кај царинскиот орган на одредишниот аеродром се поднесува еден примерок од манифестот.

(6) Еднаш месечно царинскиот орган на одредишниот аеродром до царинскиот орган на појдовниот аеродром му испраќа претходно заверен список на манифестите подготвен од авиокомпаниите кој им бил доставен во текот на претходниот месец.

Описот на секој манифест во тој список треба да ги содржи следните податоци:

а) повикувачкиот број на манифестотот;

б) забелешката со која манифестот се означува како транзитна декларација согласно став (2) од овој член;

в) името (или кратенка од името) на авиокомпанијата која што ја превезувала стоката;

г) бројот на летот; и

д) датумот на летот.

Со одобрението може да се предвиди авиокомпаниите самите да ги пренесуваат податоците од овој став.

Доколку царинскиот орган на одредишниот аеродром утврди неправилности во врска со податоците во манифестите кои се наведени во списокот, тој го информира царинскиот орган на појдовниот аеродром и органот кој што го издал одобрението. Ова особено се однесува на авионските товарни листови (air waybills) за предметната стока.

Пододдел 10

Поедноставена постапка за транспорт по цевовод или електрични водови**Член 306**

(1) Кога се применува транзитната постапка, формалностите кои што се однесуваат на постапката се прилагодуваат во согласност со ставовите од (2) до (6) од овој член за стока која се транспортира или по цевовод или по електрични водови.

(2) Стоката транспортирана по цевовод се смета за ставена во транзитна постапка:

- при влез во царинското подрачје, за стоката која на царинското подрачје влегува по цевовод,

- при ставање во цевоводниот систем, за стока која што веќе се наоѓа во царинското подрачје.

(3) За стоката од став (2) од овој член лицето кое управува со цевовод е главен обврзник.

(4) За целите на член 109 став (2) од Царинскиот Закон, лицето кое управува со цевовод кое е регистрирано во Република Македонија се смета за превозник.

(5) Транзитната операција се смета за завршена кога стоката транспортирана по цевовод ќе пристигне до постројката на примачот или кога ќе биде прифатена во дистрибутивната мрежа на примачот, и ќе се внесе во неговата евиденција.

(6) Лицата вклучени во превоз на стоката водат евиденција и ја ставаат на располагање на царинскиот орган за сите контроли кои се сметаат за неопходни во врска со транзитните операции од став (2) до (4) од овој член.

Оддел 4

Долг и постапка на пресметка и наплата**Член 307**

(1) Кога постапката не е завршена, царинскиот орган во рок од 12 месеци од денот на прифаќање на транзитната декларација, ја известува банката-гарант дека постапката не е завршена.

(2) Кога постапката не е завршена, царински орган во рок од пет години од денот на прифаќање на транзитната декларација, ја известува банката-гарант дека се бара или би можело да се бара да се плати царинскиот долг за кој е обврзана во врска со предметната транзитна постапка. Во известувањето се наведува број и датум на декларацијата, име на појдовниот царински орган, име на главниот обврзник и износот за кој се однесува.

(3) Банката - гарант се ослободува од своите обврски доколку не примила ниту едно од известувањата предвидени во ставовите (1) и (2) од овој член пред истекот на рокот.

(4) Кога кое било од известувањата е пратено, банката-гарант се известува за пресметка и наплата на долгот или за завршувањето на постапката.

ГЛАВА 2

Транспорт во постапка со ТИР или АТА карнет**Член 308**

(1) Карнетот ТИР и карнетот АТА можат да се употребуваат како транзитна декларација за превоз на странска стока преку царинското подрачје или од едно до друго место во царинското подрачје во согласност со важечките меѓународни Конвенции.

(2) За стока која се превезува со употреба на ТИР карнет и АТА карнет не се употребуваат гаранциите од Поглавје 2 на оваа уредба.

ГЛАВА 3

Транспорт по постапка со образец 302

Член 309

(1) Во согласност со член 105 став (2) точка г) од Царинскиот закон стоката може да се транспортира од едно до друго место во царинското подрачје со образецот 302 согласно Конвенцијата помеѓу членките на Северноатланската алијанса за статусот на нивните сили потпишана во Лондон на 19 јуни 1951 година.

(2) Кога за време на транспортната операција од став (1) на овој член стоката поминува низ царинско подрачје на друга земја, контролите и формалностите кои што се однесуваат на образецот 302 се извршуваат на местата каде што стоката привремено го напушта и каде што повторно влегува во царинското подрачје.

(3) Кога ќе се утврди дека, во текот на транзитната операција, или во врска со неа, извршена со образецот 302, е сторен прекршок или неправилност, пресметката и наплатата на увозните и другите давачки кои би можеле да настанатат се вршат во согласност со важечките прописи. Одредбите од овој став не исклучуваат покренување на кривична постапка.

ГЛАВА 4

Постапка за поштенски пратки

Член 310

Кога согласно член 105 став (2) точка д) од Царинскиот закон, странска стока се превезува од едно до друго место во царинското подрачје по пошта (вклучувајќи и поштенски пратки), појдовниот царински орган е должен на амбалажата и пратечките документи да стави или да бара да се стави налепница дадена во Прилог 43 од оваа уредба.

ПОГЛАВЈЕ 3

Царински постапки со економски ефект

ГЛАВА 1

Општи одредби заеднички за повеќе од една постапка

Оддел 1

Дефиниции

Член 311

Поимите употребени во овој дел го имаат следново значење:

а) “постапки” се царински постапки со економски ефект;

б) “одобрение” е дозвола од страна на царинскиот орган за употреба на постапките;

в) “имател” е имател на одобрение;

г) “надзорен царински орган” е царински орган кој е назначен во одобрението како овластен за надзор на постапките;

д) “царински орган за ставање во постапка” е царинскиот орган или органите наведени во одобрението како овластени за прифаќање на декларации со кои стоката се става во постапка;

ѓ) “царински орган за завршување” е царинскиот орган или органите наведени во одобрението како овластени за прифаќање на декларации со кои на стоката, по ставање во постапка, и се одредува ново царински дозволено постапување или употреба, или, во случај на извоз за облагородување, декларација за пуштање во слободен промет;

е) “книговодство” е комерцијален, даночен или друг сметководствен материјал на имателот или други податоци кои се чуваат за негова сметка;

ж) “евиденција” се податоците кои ги содржат сите потребни информации и технички податоци на каков било медиум кои на царинскиот орган му овозможуваат вршење на надзор и контрола на постапките, особено во однос на протоколот и променливиот статус на стоката; во постапката за царинско складирање евиденцијата за постапката се нарекува евиденција за стоката;

з) “главни добиени производи” се добиени производи за чие производство се одобрени постапките;

с) “споредни добиени производи” се добиени производи кои што се нужен нуспроизвод на операциите на облагородување кои што се различни од главните добиени производи наведени во одобрението;

и) “рок за завршување” е моментот до кога на стоката или производите треба да им биде одредено ново царински дозволено постапување или употреба со цел, во зависност од случајот, да биде поднесено барање за враќање на увозните давачки по увозот за облагородување (систем на враќање на увозни давачки), или да биде добиено целосно или делумно ослободување од увозни давачки при пуштањето во слободен промет по извозот за облагородување.

Оддел 2

Барање за одобрение

Член 312

(1) Барањето за одобрение се изготвува во писмена форма на образец даден во Прилог 27 од оваа уредба.

(2) Царинскиот орган може да дозволи барањето за обновување или измена да се поднесе во слободна писмена форма.

(3) Во следните случаи барањето за одобрение може да се поднесе преку поднесување на царинска декларација во писмена форма или со техника на електронска обработка на податоци во редовна постапка:

а) за увоз за облагородување, кога во согласност со член 348 од оваа уредба се смета дека економските услови се исполнети, со исклучок на барања кои се однесуваат на истоветна стока;

б) за преработка под царинска контрола, кога во согласност со член 364 став (1) прв подстав од оваа уредба, се смета дека економските услови се исполнети;

в) за привремен увоз, вклучувајќи употреба на АТА или ЦПД карнет;

г) - за извоз за облагородување: кога операциите на облагородување се однесуваат на поправка вклучувајќи и стандарден систем на замена без претходен увоз,

- за пуштање во слободен промет по извоз за облагородување со употреба на стандарден систем на замена со претходен увоз,

- за пуштање во слободен промет по извоз за облагородување со употреба на стандарден систем на замена без претходен увоз кога постоечкото одобрение не го опфаќа таквиот систем, а царинскиот орган дозволува негова измена,

- за пуштање во слободен промет по извоз за облагородување доколку операцијата за облагородување се однесува на стока од некомерцијална природа.

Барањето за одобрение може да биде и усна царинска декларација за привремен увоз во согласност со член 136 од оваа уредба, при што се става на увид и документ изготвен во согласност со член 314 подстав 3 од оваа уредба.

Барањето за одобрение може да биде и царинска декларација за привремен увоз со било кое друго дејствие согласно член 139 став (1) од оваа уредба.

(4) Царинскиот орган може да побара барањата за привремен увоз со целосно ослободување од увозни давачки согласно член 389 од оваа уредба да се изготват во согласност со став (1) на овој член.

Член 313

(1) Барањето за одобрение од член 312 од оваа уредба се поднесува:

а) за царинско складирање: на царинскиот орган кој е надлежен за местото кое треба да се одобри како царински склад или за местото каде што се води главното книговодство на барателот;

б) за увоз за облагородување и преработка под царинска контрола: на царинскиот орган кој е надлежен за местото каде што операцијата на облагородување треба да се врши;

в) за привремен увоз: на царинскиот орган кој е надлежен за местото каде стоката ќе се употребува. Одредбите на оваа точка не ја исклучуваат примената на член 391 став (2) втор подстав од оваа уредба;

г) за извоз за облагородување: кој е надлежен за местото каде се наоѓа стоката која треба да се декларира за привремен извоз.

(2) Царинскиот орган од став (1) на овој член, освен за случаите од став (1) точка в) од овој член, го доставува барањето до Централната управа на Царинската управа која одлучува за истото.

Член 314

Кога царинскиот орган смета дека било кој податок даден во барањето е непотполен или несоодветен, тој може да бара дополнителни податоци од подносителот.

Особено кога барањето може да се поднесе преку поднесување на царинска декларација, царинскиот орган може да побара, барањето да биде придружено со документ изготвен од декларантот кој ги содржи најмалку следните податоци, освен ако таквите податоци се сметаат за непотребни или можат да се внесат во образецот на кој е изготвена декларацијата во писмена форма:

а) име и презиме или назив и адреса на барателот, декларантот и операторот;

б) вид на облагородување или употреба на стока;

в) технички опис на стоката и добиени или преработени производи и начин на нивна идентификација;

г) шифри на економските услови согласно Прилог 44 од оваа уредба;

д) предвиден норматив или методот по кој се утврдува тој норматив;

ѓ) предвиден рок за завршување;

е) предложен царински орган за завршување;

ж) место на облагородување или употреба;

з) предложени формалности за пренесување;

с) во случај на усна царинска декларација, вредност и количина на стоката.

Одредбите од овој подстав не ја исклучуваат примената на член 127 од оваа уредба.

Кога документот наведен во вториот подстав од овој член е поднесен со усна декларација за привремен увоз, се сочинуваат два примероци од кои на еден примерок царинскиот орган става забелешка и го дава на декларантот.

Оддел 3

Економски услови

Член 315

(1) Одобрението се дава со проверка на економски услови од страна на царинскиот орган освен доколку економските услови се смета дека се исполнети согласно Главите 3, 4 или 6 од ова Поглавје.

(2) За постапките за увоз за облагородување (Глава 3 од ова Поглавје), со проверката се утврдува економската неоправданост за употреба на домашните извори земајќи ги предвид посебно следниве критериуми, чии поблиски податоци се пропишани во Дел Б од Прилог 44 од оваа уредба:

а) непостоење на стока произведена во Република Македонија со ист квалитет и технички карактеристики како и стоката наменета за увоз за предвидените операции на облагородување;

б) разлики во цена помеѓу стока произведена во Република Македонија и стоката наменета за увоз;

в) обврски од договорот.

(3) За постапките за преработка под царинска контрола (Глава 4 од ова Поглавје) со проверката се утврдува дали употребата на странски извори овозможува започнување или одржување на преработувачки дејности во Република Македонија.

(4) За постапките за извоз за облагородување (Глава 6 од ова Поглавје) со проверката се утврдува дали:

а) облагородувањето надвор од Република Македонија може да предизвика сериозни негативни последици за производителите во Република Македонија; или

б) облагородувањето во Република Македонија е економски неоправдано или е неизводливо од технички причини или заради договорни обврски.

Оддел 4

Одлучување за одобрение

Член 316

Царинскиот орган надлежен за одлучување дава одобрение:

а) на образецот од Прилог 27 од оваа уредба, во случај на барање согласно член 312 став (1) од оваа уредба;

б) со прифаќање на царинската декларација, во случај на барање согласно член 312 став (3) од оваа уредба;

в) со било кој соодветен акт, во случај на барање за обновување или за измена.

Член 317

Подносителот на барањето се известува за одлуката за давање на одобрение, или за причините заради кои барањето е одбиено, во рок од 30 дена или 60 дена во случај на царински склад, од денот на поднесување на барањето или од денот кога царинскиот орган ги примил бараните недоставени или дополнителни податоци.

Член 318

(1) Одобрението важи од денот на неговото издавање или од било кој подоцнеж датум наведен во одобрението. Одредбите од овој став не ја исклучуваат примената на член 319 од оваа уредба. Во случај на приватен склад, царинскиот орган може својата согласност за употреба на постапката, во исклучителни случаи, да му ја соопшти пред стварното давање на одобрението.

(2) Нема ограничувања во поглед на роковите на важење на одобрението за постапка на царинско складирање.

(3) За увоз за облагородување, преработка под царинска контрола и извоз за облагородување, рокот на важење нема да биде подолг од 3 години од денот кога одобрението започнало да важи, освен кога за тоа постојат посебно оправдани и образложени причини.

(4) Во случај на млеко и млечни производи кои се распоредуваат во тарифен број 0401 до 0406 од Царинската тарифа рокот на важење нема да биде подолг од три месеци.

Член 319

(1) Освен за царински складови, царинскиот орган може да даде ретроактивно одобрение. Одредбите од овој став не ја исклучуваат примената на ставовите (2) и (3) од овој член. Ретроактивното одобрение започнува да важи најрано на денот на поднесување на барањето.

(2) Ако барањето се однесува на обновување на одобрението за ист вид на постапка и стока, одобрението може да се даде со ретроактивно важење од денот на престанување на важноста на првобитното одобрение.

(3) Во исклучителни околности, ретроактивното важење на одобрието може да се продолжи назазад, но не повеќе од една година пред денот кога барањето било поднесено, под услов за тоа да постои оправдана економска потреба и :

а) барањето да не е поврзано со обид за измама или очигледна небрежност;

б) рокот на важност кој би бил одобрен согласно член 318 од оваа уредба да не е надминат;

в) книговодството на барателот да потврдува дека сите услови за дејствијата може да се сметаат за исполнети, и кога тоа е потребно, стоката да може да се идентификува за време на дадениот период и таквото книговодство да овозможува надзор и проверка на постапката;

г) да може да се извршат сите формалности потребни за регулирање на состојбата со стоката, вклучувајќи и понишување на царинската декларација, кога тоа е потребно.

Оддел 5

Други одредби кои се однесуваат на спроведување на постапките

Пододдел 1

Општи одредби

Член 320

(1) Мерките на трговска политика пропишани со важечките прописи се применуваат за ставање во постапка на странска стока само доколку овие мерки се однесуваат на внесување на стока во царинското подрачје.

(2) Кога добиени производи, различни од оние наведени во Прилог 45 од оваа уредба добиени во постапка на увоз за облагородување се пуштени во слободен промет, се применуваат мерките на трговска политика коишто се применуваат при пуштање во слободен промет на увозната стока.

(3) Кога преработените производи, добиени во постапките на преработка под царинска контрола, се пуштени во слободен промет, мерките на трговска политика коишто се применуваат за овие производи ќе се применат само кога увозната стока подлежи на такви мерки.

(4) Кога со важечките прописи се пропишани мерки на трговска политика за пуштање во слободен промет, таквите мерки не се применуваат на добиените производи пуштени во слободен промет по извршениот извоз за облагородување:

- кога тие го задржале македонското потекло во смисла на членовите 22 и 23 од Царинскиот закон;

- кои се поправени, вклучувајќи го и стандардниот систем на замена;

- кои биле привремено извезени за понатамошни операции на облагородување во согласност со член 137 од Царинскиот закон.

Член 321

Надзорниот царински орган може да дозволи царинската декларација да се поднесе кај друг царински орган различен од оној наведен во одобрието. Надзорниот орган го определува начинот на кој тој ќе биде известен. Одредбите од овој член, не ја исклучуваат примената на член 174 став 4 од Царинскиот закон.

Пододдел 2

Пренесување

Член 322

Во одобрието се одлучува дали и под кои услови движењето на стока или производи ставени во одложувачки постапки помеѓу различни места или во просто-

рии на друг имател може да се изврши без завршување на постапките (пренесување), што е предмет на водење на евиденција, освен во случаи на привремен увоз.

Пренесување не е можно кога местото на заминување или пристигнување на стоката е царински склад од типот Б.

Член 323

(1) Пренесување помеѓу различни места определени во исто одобрение може да се изврши без било какви царински формалности.

(2) Пренесување од царинскиот орган за ставање во постапка до објектите на имателот или операторот или до местото на употреба, може да се изврши со истата декларација со која стоката е ставена во постапка.

(3) Пренесување до царинскиот орган на излез со предвиден повторен извоз може да се изврши во рамките на таа постапка. Во овој случај, постапката нема да се заврши сè додека стоката или производите декларирани за повторен извоз стварно не го напуштат царинското подрачје.

Член 324

Пренесување од еден имател до друг може единствено да се изврши кога другиот имател ја става пренесената стока или производи во постапка за која е издадено одобрение со употреба на постапка на локално царинење. Известување до царинскиот орган и запишување во евиденција на стока или производи од член 182 од оваа уредба се извршува по нивното пристигнување во просториите на другиот имател. Дополнителна декларација не е потребна.

Во случај на привремен увоз, пренесувањето од еден имател до друг може исто така да се изврши, кога другиот имател ја става стоката во постапка со царинска декларација во писмена форма и со употреба на редовна постапка.

Формалностите кои се извршуваат се пропишани во Прилог 46 од оваа уредба. По приемот на стоката или производите, другиот имател се обврзува истите да ги стави во постапка.

Член 325

Пренесувањето на стока со поголем ризик од измама пропишана во Прилог 28 од оваа Уредба се обезбедува со гаранција под услови исти со оние предвидени за транзитна постапка.

Пододдел 3

Евиденција

Член 326

(1) Царинскиот орган бара од имателот на одобрието, операторот или одредениот држател на склад да води евиденција, освен за привремен увоз или кога царинскиот орган смета дека тоа не е потребно.

(2) Царинскиот орган може како евиденција да го одобри постоечкото книговодство кое ги содржи потребните податоци.

(3) Надзорниот царински орган може да бара да се изврши попис на сета или на дел од стоката ставена во постапка. Во случај на увоз за облагородување со системот на одложено плаќање во одобрието може да се пропише пописот да се дава во форма на образец даден во Прилог 47 од оваа уредба и да се поднесува заедно со листот за пресметка од ставот (4) од овој член.

(4) Во случај на увоз за облагородување во одобрието може да се пропише поднесување на лист за пресметка за период од еден или три месеци, кој е во форма на образец даден во Прилог 48 од оваа уредба.

(5) Царинскиот орган може да одобри поднесување на пописот од ставот (3) на овој член и/или листот за пресметка од ставот (4) од овој член во форма различна од онаа дадена во Прилозите 47 и 48 од оваа уредба, доколку тие ги содржат потребните податоци.

Член 327

Евиденцијата од член 326 од оваа уредба и, кога таа се бара, согласно член 392 став (2) од оваа уредба за привремен увоз треба да ги содржи следниве податоци:

- а) податоците од рубриците од минимум листата пропишани со прописот од член 72 став (3) од Царинскиот Закон за декларацијата за ставање во постапка;
- б) податоци од декларациите со кои за стоката се одредува царински дозволено постапување или употреба со кои се завршува постапката;
- в) датумот и податоците за повикување на други царински документи и било кои други документи кои се однесуваат на ставање во постапка и завршување;
- г) видот на операции на облагородување, видови на ракување или привремена употреба;
- д) нормативот или методот по кој се пресметува, во зависност случајот;

ѓ) податоци кои овозможуваат следење на стоката, вклучувајќи и нејзино лоцирање и податоци за било кое пренесување;

е) комерцијални или технички описи потребни за идентификација на стоката;

ж) податоци кои овозможуваат следење на движењето во постапката на увоз за облагородување која се спроведува за истоветна стока.

Меѓутоа, царинскиот орган може да не бара некои од овие податоци да бидат поднесени кога тоа не влијае негативно на ефектот на контролата или надзорот на постапката за стока која ќе се складира, преработува или употребува.

Пододдел 4

Норматив и формула за пресметување

Член 328

(1) Кога за постапките од Главите 3, 4 и 6 од оваа уредба е потребно утврдување на норматив или метод за утврдување на нормативот, вклучувајќи и просечни нормативи, тие се утврдуваат во одобрението или во моментот кога стоката е ставена во постапка. Таквиот норматив се утврдува, кога е можно, врз основа на производните или техничките податоци или, кога тие не се достапни, врз основа на податоци кои се однесуваат на истовидни операции.

(2) Во посебни околности царинскиот орган може да утврди норматив откако стоката е ставена во постапка, но најдоцна до одредување на ново царински дозволено постапување или употреба.

Член 329

(1) Делот на увозна стока, во случај на увоз за облагородување и преработка под царинска контрола, или делот на стока за привремен извоз, во случај на извоз за облагородување, кој е вграден во добиените производи се пресметува со цел:

- да се утврдат увозните давачки кои се наплаќаат;
- да се утврди износот кој се одзема кога настанал царинскиот долг; или
- да се применат мерки на трговска политика.

Овие пресметки се прават во согласност со количинскиот метод или со вредносниот метод, во зависност од случајот, или некој друг метод кој дава слични резултати.

За целите на пресметките, како добиени производи се сметаат и преработените производи или меѓупроизводите.

(2) Количинскиот метод се применува кога:

а) од операциите на облагородување се добива само еден вид на добиен производ; Во овој случај количината на увозна стока, во случај на увоз за облагородување и преработка под царинска контрола, или количината на стока за привремен извоз, во случај на извоз за облагородување, која се смета дека е присутна во количина-

та на добиените производи за кои настанал царински долг, е пропорционална на процентот на количината на добиените производи за кои настанал царински долг во однос на целата количина на добиените производи;

б) од операциите на облагородување се добиват повеќе видови на добиени производи и сите елементи од увозната стока, во случај на увоз за облагородување и преработка под царинска контрола, или сите елементи од стоката за привремен извоз, во случај на извоз за облагородување, се наоѓаат во секој од овие добиени производи; Во овој случај количината на увозна стока, во случај на увоз за облагородување и преработка под царинска контрола, или количината на стока за привремен извоз, во случај на извоз за облагородување, која се смета дека е присутна во количината на одреден добиен производ за кои настанал царински долг, е пропорционална на:

и) односот помеѓу овој конкретен вид на добиен производ, независно од тоа дали настанал царински долг, и вкупната количина на сите добиени производи, и

ии) односот помеѓу количината на добиените производи за кои настанал царински долг и вкупната количина на добиени производи од истиот вид.

При одлучувањето дали условите за примена на методите од точките а) или б) од овој став се исполнети, загубата не се зема превид. Загуба е делот на увозната стока, во случај на увоз за облагородување и преработка под царинска контрола, или на стоката за привремен извоз, во случај на извоз за облагородување уништен и изгубен во текот на операциите на облагородување, а посебно со испарување, сушење, изветрување како гас или истекување. Во постапката на извоз за облагородување споредните добиени производи кои се отпадок, остаток, талог, струготини и други остатоци се сметаат за загуба. Одредбите на овој потстав не ја исклучуваат примената на одредбите од член 458 од оваа уредба.

(3) Вредносниот метод се применува кога количинскиот метод не е применлив.

Количината на увозна стока, во случај на увоз за облагородување и преработка под царинска контрола, или количината на стока за привремен извоз, во случај на извоз за облагородување, која се смета дека е присутна во количината на одреден добиен производ за кој настанал царински долг, е пропорционална на:

а) вредноста на овој конкретен вид на добиен производ, независно од тоа дали настанал царински долг, како процент од вкупната вредност на сите добиени производи; и

б) вредноста на добиените производи за кои настанал царински долг, како процент од вкупната вредност на добиените производи од тој вид.

Вредноста на секој од различните добиени производи која се употребуваат за примена на вредносниот метод е последната цена франко фабрика (ex-works) во Република Македонија, или последната продажна цена во Република Македонија на идентични или слични производи, под услов односот меѓу купувачот и продавачот да не влијае на нив.

(4) Кога вредноста не може со сигурност да се утврди согласно ставот (3) од овој член истата се утврдува со било кој прифатлив метод.

Пододдел 5

Компензаторна камата

Член 330

(1) Кога настанува царински долг за добиени производи или за увозна стока во постапката на увоз за облагородување или привремен увоз, се пресметува компензаторна камата за износот на увозни давачки за предметниот период.

(2) Компензаторната камата се пресметува во висина на просечната пондерирана каматна стапка на пазарот на пари објавена во месечниот билтен на Народната Банка на Република Македонија или на Министерството за финансии.

Стапката што се применува е онаа што се применувала два месеца пред месецот во кој настанал царински долг.

(3) Каматата се применува месечно, почнувајќи од првиот ден од месецот по месецот во кој увозната стока, за која настанал царински долг, за прв пат била ставена во постапка. Овој период завршува последниот ден од месецот во кој настанал царинскиот долг.

За увозот за облагородување (систем на враќање на увозни давачки) и кога се бара пуштање во слободен промет согласно член 142 став (4) од Царинскиот закон, периодот започнува од првиот ден од месецот по месецот во кој увозните давачки биле вратени или простени.

(4) Ставовите (1), (2) и (3) од овој член не се применуваат во следните случаи:

а) кога периодот кој треба да се земе предвид е помал од еден месец;

б) кога износот на компензаторната камата која треба да се примени не надминува износ од 20 ЕВРА во денарска противвредност по настанат царински долг;

в) кога царинскиот долг настанал со цел да се овозможи примена на преференцијален тарифен третман при увоз во друга земја, во согласност со договор меѓу Република Македонија и таа земја;

г) кога се пушта во слободен промет отпад и остаток од уништување;

д) кога се пуштаат во слободен промет споредните добиени производи под услов тие да се пропорционални на изведените количини на главни добиени производи;

ѓ) кога настанал царински долг како резултат на барање за пуштање во слободен промет согласно член 142 став (4) од Царинскиот закон се додека увозните давачки кои се плаќаат за предметните производи сепак не се стварно вратени или простени;

е) кога имателот бара пуштање во слободен промет и поднесува доказ дека заради посебни околности, кои не настанале од било каква небрежност или обид за измама од негова страна, е невозможно или економски неоправдано извршувањето на постапката на повторен извоз под условите кои тој ги предвидел и соодветно ги докажал при поднесување на барањето за одобрение;

ж) кога настанал царински долг и доколку за износот е поднесена гаранција во облик на готовински депозит во врска со тој долг;

з) кога настанал царински долг во согласност со член 216 став (1) точка б) од Царинскиот закон или кога настанувањето на царинскиот долг се должи на пуштање во слободен промет на стока која била ставена во постапка на привремен увоз согласно член 368 до 373, 375, 376, 379, 384 точка б) и 387 од оваа уредба.

Пододдел 6

Завршување

Член 331

(1) Кога увозната или привремено изведената стока, врз основа на едно одобрение, е ставена во предметната постапка со две или повеќе декларации:

- во случај на одложувачка постапка, одредувањето на ново царински дозволено постапување или употреба на стоката или производите се смета дека ја завршува постапката за предметната увозна стока ставена во постапката, редоследно, со декларацијата која е најрано прифатена од сите прифатени декларации;

- во случај на увоз за облагородување (систем на враќање на увозни давачки) или извоз за облагородување, се смета дека добиените производи се добиени од предметната увозна стока или предметната стока за привремен извоз, во зависност од случајот, ставена во постапката, редоследно, со декларацијата која е најрано прифатена од сите прифатени декларации.

Примената на првиот подстав не смее да доведе до неоправдано намалување на царинскиот долг.

Имателот може да бара завршувањето да се изврши за конкретната увозна или конкретната стока за привремен извоз.

(2) Кога стоката е ставена во постапката заедно со друга стока и дојде до целосно уништување или неповратна загуба, царинскиот орган може да прифати докази приложени од имателот кои укажуваат на стварната количина на стока која се наоѓала во постапка, која била уништена или неповратно загубена. Кога имателот не е во можност да приложи таков доказ, количината на стоката која е уништена или неповратно загубена се утврдува според пропорционалниот дел на стоката од тој вид која се наоѓала во постапката во моментот кога настанало уништувањето или неповратната загуба.

Член 332

(1) Најдоцна по истекот на рокот за завршување, независно дали заокружувањето на рокот согласно член 132 став (2) од Царинскиот закон е употребено или не:

- за увоз за облагородување (систем на одложено плаќање) или преработка под царинска контрола, извештај за раздолжување се поднесува на надзорниот царински орган во рок од 30 дена;

- за увоз за облагородување (систем на враќање на увозни давачки) барањето за враќање или простување на увозните давачки треба да се поднесе до надзорниот царински орган во рок од 6 месеци.

Во зависност од посебни околности, царинскиот орган може да го продолжи рокот иако тој истекол.

(2) Извештајот за раздолжување или барањето за враќање или простување ги содржи следниве податоци, освен ако не е поинаку одредено од надзорниот царински орган:

а) податоци за повикување на одобрението;

б) количината од секој вид на увозна стока за која се бара раздолжување, враќање или простување на увозни давачки;

в) тарифна ознака на увозната стока;

г) стапката на увозни давачки на кои подлежи увозната стока, и во зависност од случајот, нивната царинска вредност;

д) декларациите со кои увозната стока се става во постапка;

ѓ) видот и количината на добиените или преработени производи или стока во непроменета состојба и царински дозволеното постапување или употреба кое им било одредено, вклучувајќи податоци од соодветните декларации, други царински документи или било кој друг документ во врска со завршувањето и роковите за завршување;

е) вредноста на добиените или преработените производи, доколку се употребува вредносниот метод;

ж) норматив;

з) износот на увозните давачки кои треба да се платат, вратат или простат, а во зависност од случајот, и секоја компензаторна камата која треба да се плати. Кога овој износ се однесува на примената на член 357 од оваа уредба, тоа треба посебно да се назначи;

с) за преработка под царинска контрола, тарифната ознака на преработените производи и елементите потребни за утврдување на царинската вредност.

(3) Извештајот за раздолжување е даден во Прилог 49 од оваа уредба, а барањето за враќање на увозни давачки е дадено во Прилог 50 од оваа уредба.

(4) Царинскиот орган може да одобри поднесување на извештај за раздолжување или барање за враќање на увозни давачки во форма различна од онаа дадена во прилозите 49 и 50 од оваа уредба, доколку тие ги содржат потребните податоци.

Оддел 6

Административна соработка

Член 333

За да може поважните податоци да им бидат достапни и на другите царински органи вклучени во примената на постапките, следниве информативни листови дадени во Прилог 51 од оваа уредба може да бидат издадени на барање на странката или на иницијатива на царинскиот орган освен доколку царинскиот орган одреди други начини на размена на информации:

а) за царинско складирање, информативниот лист ИНФ 8 за доставување на елементите за утврдување на царинскиот долг кои се применуваат за стоката пред да се започне со вообичаените форми на ракување;

б) за увоз за облагородување;

и) информативниот лист ИНФ 1, за доставување на податоци за износи на давачки, компензаторна камата, гаранции и мерки на трговска политика,

ии) информативниот лист ИНФ 7, за доставување на податоци потребни за враќање или простување на давачки во системот за враќање на увозни давачки;

в) за привремен увоз, информативниот лист ИНФ 6 за доставување на елементите за утврдување на царинскиот долг или на износите на давачките коишто се веќе наплатени за преместената стока.

ГЛАВА 2

Царинско складирање

Оддел 1

Општи одредби

Член 334

(1) Кога царинскиот склад е јавен, се применува следнава поделба:

а) тип А, доколку одговорноста е на држателот на складот;

б) тип Б, доколку одговорноста е на корисникот на складот;

в) тип Ф, доколку царинскиот орган работи со царинскиот склад.

(2) Кога царинскиот склад е приватен и одговорноста е на држателот на складот, а тој воедно е и корисник на складот, но не е неопходно да биде и сопственик на стоката, се применува следната поделба:

а) тип Д, кога пуштањето во слободен промет се врши со постапка на локално царинење и може да се одобри врз основа на видот, царинската вредност и количината на стоката кој се зема предвид во моментот на нејзино ставање во постапката;

б) тип Е, кога може да се применува постапката иако стоката не мора да се чува на место одобрено како царински склад;

в) тип Ц, кога ниедна од конкретните ситуации од точките а) и б) од овој став не се применуваат.

(3) Со одобрение за царински склад од тип Е може да се примени постапка пропишана за царински склад од тип Д.

Оддел 2

Дополнителни услови кои се однесуваат на давање одобрение

Член 335

(1) Во одобрението царинскиот орган ги одредува просториите или било која друга локација одобрени како царински склад од типот А, Б, Ц или Д. Царинскиот

орган исто така може да ги одобри просториите за привремено чување на стока како царински склад од типот А, Б, Ц или Д или со нив да работи како со царински склад од тип Ф.

(2) Една иста локација не може во исто време да се одобри за повеќе од еден царински склад.

(3) Кога стоката претставува опасност или е можно да расипе друга стока или бара посебни простории од други причини, во одобрението може да се наведе дека таа може да се чува единствено во простории посебно опремени за нејзин прием.

Член 336

(1) Одобрение може да се даде само доколку чувањето на стоката преовладува над сите други вообичаени форми на ракување со стоката, увоз за облагородување или преработка под царинска контрола.

(2) Одобрение не се дава доколку просториите на царинските склади или просториите за чување се употребуваат за малопродажба.

Меѓутоа, одобрение може да се даде кога стоката е наменета за малопродажба со ослободување од увозни давачки:

а) на патници кои патуваат за други земји;

б) според дипломатски или конзуларни договори;

в) на членови на меѓународни организации или на НАТО силите.

(3) За примена на втората алинеја од член 99 од Царински закон, кога се испитува дали административните трошоци за постапка на царинско складирање се непропорционални во однос на нивната економска оправданост, царинскиот орган води сметка меѓу другото за типот на склад и постапката која може да се примени во него.

(4) Одобрение за јавен царински склад може да се даде само доколку наплаќањето на надоместоците од страна на држателот на складот не доведува до злоупотреба или до значајно нарушување на конкуренцијата.

Оддел 3

Евиденција на стока

Член 337

(1) Во царински склад од тип А, Ц, Д и Е, држателот на складот води евиденција на стока.

(2) Во царински склад од тип Ф, царинскиот орган кој работи со складот наместо евиденција на стока води царинска евиденција.

(3) Во царински склад од тип Б, наместо евиденција на стока надзорниот царински орган чува декларации за ставање во постапка.

Член 338

(1) Евиденцијата на стока во секое време треба да ја прикажува моменталната залиха на стоката која се уште се наоѓа во постапка на царинско складирање. Во роковите пропишани од страна на царинскиот орган, држателот на складот му поднесува на надзорниот царински орган попис на гореспоменатите стоки.

(2) Кога може да се примени членот 124 став (2) од Царинскиот закон, во евиденцијата на стока се наведува царинската вредност на стоката пред извршувањето на вообичаените форми на ракување.

(3) Во евиденцијата на стока се наведуваат податоците за привременото изнесување на стоката и податоците за стоката којашто заеднички се чува во согласност со член 343 став (2) од оваа уредба.

Член 339

(1) Кога стоката е ставена во постапка за царинско складирање во царински склад од типот Е, записот во евиденцијата на стока се врши кога таа ќе пристигне во просториите за чување на држателот.

(2) Кога царинскиот склад служи и како просторија за привремено чување, записот во евиденцијата на стока се врши во моментот на прифаќање на декларација за постапката.

(3) Записот во евиденција на стока во врска со завршување на постапката се врши најдоцна кога стоката го напушта царинскиот склад или ги напушта просториите за чување на држателот.

Оддел 4

Други одредби за спроведување на постапката

Член 340

Странска стока може да биде предмет на вообичаените форми на ракување дадени во Прилог 52 од оваа уредба.

Член 341

Стоката може привремено да се изнесе на период не подолг од три месеци. Во зависност од околностите, периодот може да се продолжи најмногу за уште девет месеци.

Член 342

Барање за одобрение за вршење на вообичаени форми на ракување или за привремено изнесување на стока од царинскиот склад се поднесува на надзорниот царински орган во писмена форма, за секој случај поединечно. Тоа треба да ги содржи сите податоци коишто се потребни за примена на постапката.

Вакво одобрение може да се даде како дел од одобрение за спроведување на постапката за царинско складирање. Во ваков случај надзорниот царински орган го определува начинот на кој треба однапред да биде известен за вршење на такво ракување или привремено изнесување, за секој случај поединечно.

Член 343

(1) Кога домашна стока се чува во простории на царински склад или во простории кои се употребуваат за чување на стока во постапка на царинско складирање, може да се пропишат посебни методи за идентификација на таквата стока, особено заради разликување на таа стока од стоката ставена во постапка на царинско складирање.

(2) Царинскиот орган може да дозволи заедничко чување кога не е можно во секој момент да се идентификува царинскиот статус на секој вид стока.

Заеднички чуваната стока треба да има иста десетозифрена тарифна ознака, ист комерцијален квалитет и исти технички карактеристики.

(3) Заеднички чуваната домашна стока, а во посебни околности, и домашната стока којашто може да се идентификува и ги исполнува условите од вториот потстав од став (2) од овој член, може да се смета за странска стока со цел да се декларира за царински дозволено постапување или употреба.

Кога се применува првиот потстав од овој став, соодветната количина на странска стока се смета за домашна стока.

Меѓутоа, кога се изнесува стоката декларирана за царински дозволено постапување или употреба, со примената на првиот потстав од овој став, дадениот царински статус не смее да се одреди за количина на стока која е поголема од количината која стварно има такво статус и која се чува во царински склад или во простории кои се употребуваат за чување на стока.

Член 344

(1) Кога операциите на увоз за облагородување или преработка под царинска контрола се извршуваат во просториите на царински склад или во простории кои се употребуваат за чување на стока, одредбите од член 343 од оваа уредба соодветно се применуваат за стоката во овие постапки.

Меѓутоа, кога овие операции се однесуваат на увоз за облагородување без употреба на истоветна стока или се однесуваат на преработка под царинска контрола, одредбите за заедничко чување од член 343 од оваа Уредба не се применуваат за домашната стока.

(2) Записите во евиденцијата треба да му овозможуваат на царинскиот орган во секое време да може да ја следи фактичката состојба на сета стока или на производите ставени во постапка.

ГЛАВА 3

Увоз за облагородување

Оддел 1

Општи одредби

Член 345

Поимите употребени во оваа Глава го имаат следново значење:

а) “претходен извоз” е систем со кој добиените производи добиени од истоветна стока се извезуваат пред ставање на увозната стока во постапка со употреба на системот на одложено плаќање;

б) “лон работа” е секое облагородување на увозна стока директно или индиректно ставена на располагање на имателот на одобрение кое се извршува по налог и за сметка на нарачателот со седиште во друга земја, по правило само со плаќање на трошоците за облагородување.

Оддел 2

Дополнителни услови за добивање на одобрение

Член 346

Одобрение се дава единствено кога барателот има намера главните добиени производи повторно да ги извезе или извезе.

Член 347

Одобрение исто така може да се даде за стоката од член 128 став (2) точка в) алинеја 5 од Царинскиот закон, со исклучок на :

- а) горива или други извори на енергија;
- б) мазива;
- в) опрема и алати.

Член 348

Се смета дека економските услови се исполнети под услов:

- а) барањето да се однесува на:
 - операции кои се однесуваат на стока од некомерцијална природа,
 - договор за лон работа,
 - преработката на добиените производи кои се добиени од преработка од претходно одобрение кое е дадено по проверка на економските услови,
 - вообичаени форми на ракување од член 340 од оваа уредба,
 - поправка, или
 - б) вкупната вредност на увозна стока по барател и по календарска година за секоја десетозифрена тарифна ознака да не надминува износ од 10.000 ЕВРА во денарска противвредност.

Член 349

(1) Подносителот на барањето може да докаже исто така дека се исполнети други економски услови, освен оние кои се наведени во член 348. Во тој случај во барањето треба да се наведат и образложат причините поради кои се смета дека економските услови се исполнети.

(2) Кога во случајот од став (1) на овај член Централната управа на Царинската управа смета дека економските услови се исполнети, може да издаде одобрение за постапка на увоз за облагородување, со рок на важење не подолг од девет (9) месеци.

(3) За давање на одобрение од став (2) на овај член, Централната управа на Царинската управа, писмено го известува Министерството за економија или Министерството за земјоделие, шумарство и водостопанство, доколку се работи за увоз на земјоделски производи и стока.

(4) На основа известувањето од став (3) на овој член Министерството за економија или Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство, доколку се работи за увоз на земјоделски производи и стока, оценува дали економските услови наведени во одобрението може да се сметаат за исполнети и по истекот на рокот од став (2) на овој член. Кога се смета дека условите се исполнети, Централната управа на Царинската управа може да ја продолжи важноста на одобрението од став (2) на овој член.

(5) Кога Централната управа на Царинската управа смета дека економските услови за одобрување на постапка на увоз за облагородување не се исполнети, должна е за тоа да го извести подносителот на барањето и Министерството за економија или Министерството за земјоделие, шумарство и водостопанство, доколку се работи за увоз на земјоделски производи и стока.

Член 350

(1) Кога околностите на случајот укажуваат дека примената на постапка на увоз за облагородување би можела негативно да влијае на интересите на домашните производи иако е исполнет еден од условите од членот 348 се постапува согласно овој член.

(2) Загрозениот домашен производител може во случајот од став (1) од овој член, да поднесе барање до Централната управа на Царинската управа да се забрани спроведувањето на постапката на увоз за облагородување.

Барањето треба да ги содржи сите податоци кои овозможуваат одлучување за тоа дали се загрозени основните интереси на домашните производители врз основа на оспорениот економски услов.

(3) Централната управа на Царинската управа одлучува по барањето од став (2) од овој член откако ќе добие мислење од Министерството за економија или Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство во случај на увоз на земјоделски производи или стока. Доколку го прифати, Централната управа на Царинската управа треба во решението точно да ги определи околностите поради кои се смета дека не е исполнет одреден економски услов.

(4) Царинскиот орган нема да дозволи постапката на увоз за облагородување да започне врз основа на оспорени економски услови, сметајќи од денот на донесување на решение со кое е усвоено барањето од став (2) на овој член.

(5) Одобренијата за постапка на увоз за облагородување кои биле донесени врз основа на оспорените економски услови пред донесувањето на решение од став (4) на овој член ќе се укинат во согласност со член 7 од Царинскиот закон.

Член 351

Во одобрението се наведуваат средствата и методите за идентификација на увозната стока во добиените производи и се пропишуваат условите за правилно спроведување на операциите со употреба на истоветна стока.

Тие методи на идентификација или услови може да вклучат и проверка на евиденцијата.

Оддел 3

Одредби кои се однесуваат на спроведување на постапката

Член 352

(1) Во одобрението се наведува кога и под кои услови истоветната стока од член 128 став (2) точка д) од Царинскиот закон која има иста десетоцифрена тарифна ознака од Царинската тарифа, ист комерцијален квалитет и исти технички карактеристики како и увозната стока, може да се употребува за операции на облагородување.

(2) Може да се одобри истоветната стока да биде со повисок степен на производство од увозната стока доколку суштинскиот дел на облагородувањето на таа истоветна стока се врши во објекти на имателот или во објекти каде се вршат операциите за негова сметка.

Член 353

(1) Рокот за завршување на постапката е даден во одобрението. Во зависност од околностите, овој рок може да се продолжи иако првобитниот рок истекол.

(2) Кога рокот за завршување на постапката истекува на определена датум за сета стока којашто е ставена во постапка во даден период, во одобрението може да се предвиди можност за автоматско продолжување на рокот за завршување на постапката за сета стока која сè уште е во дадената постапка на тој ден. Меѓутоа, царинскиот орган може да бара за таа стока да се одреди ново царински дозволено постапување или употреба во рокот кој тој ќе го одреди.

(3) Независно од тоа дали дали се употребува заокружување или дали се применува став (2) од овој член, рокот за завршување за следниве добиени производи или стока во непроменета состојба не смее да надмине:

а) четири месеци, за млеко и млечни производи кои се распоредуваат во тарифен број од 0401 до 0406 од Царинската Тарифа;

б) два месеца, за колење без гоење на животни од Глава 1 од Царинската Тарифа;

в) три месеци, за гоење (како и колење, во зависност од случајот) на животни кои се распоредуваат во тарифен број 0104 и 0105 од Царинската Тарифа;

г) шест месеци, за гоење (како и колење, во зависност од случајот) на други животни од Глава 1 од Царинската Тарифа; и

д) шест месеци, за преработка на месо.

За повеќекратни операции на облагородување или во зависност од посебни околности, по барање на имателот на одобрението роковите може да се продолжат, но вкупниот рок не смее да надмине дванаесет месеци.

Член 354

(1) За претходен извоз во одобрението се дава рокот во кој странската стока треба да се декларира за постапката. При определување на тој рок се зема предвид времето потребно за набавка и транспорт до Република Македонија.

(2) Рокот од став (1) од овој член не смее да биде подолг од:

а) три месеци за стока којашто подлежи на мерки на трговска политика;

б) шест месеци за сета стока.

Меѓутоа, рокот од шест месеци може да се продолжи кога имателот поднесува образложено барање, под услов вкупниот рок да не надминува 12 месеци. Кога тоа е можно во зависност од околностите, продолжување може да се дозволи и по истекот на првобитниот рок.

Член 355

За завршување на постапката или за барање за враќање на увозни давачки, следново ќе се смета за повторен извоз или извоз:

а) испорака на добиени производи на лица кои имаат право на ослободување од плаќање на увозни давачки согласно Виенската конвенција за дипломатски односи од 18 април 1961, или согласно Виенската конвенција за конзуларни односи од 24 април 1963 година или други конзуларни конвенции, или согласно Њујоршката конвенција за специјални мисии од 16 декември 1969 година;

б) испорака на добиени производи на вооружените сили на други земји стационарани на територија на Република Македонија, кога Република Македонија дозволува посебно ослободување од плаќање на увозни давачки во согласност со важечките прописи;

в) испорака на цивилни воздухоплови; Надзорниот царински орган дозволува завршување на постапката откако увозната стока била употребена за прв пат за производство, поправка, модифицирање или преуредување на цивилни воздухоплови или нивни делови, под услов евиденцијата на имателот на одобрението да дозволува проверка на правилната примена и спроведување на постапката;

г) располагање во согласност со релевантните одредби за споредни добиени производи чие уништување под царински надзор е забрането од еколошки причини; за таа цел имателот на одобрение треба да докаже дека завршувањето на постапката согласно важечките прописи е невозможно или неекономично.

Оддел 4**Одредби за спроведување на системот на одложено плаќање****Член 356**

(1) Употребата на истоветна стока за операции на облагодување во согласност со член 129 од Царинскиот закон не подлежи на формалностите за ставање на стока во постапка.

(2) Во моментот на прифаќање на декларацијата со која се завршува постапката, истоветната стока и добиените производи добиени од неа стануваат странска стока, а увозната стока станува домашна стока.

Меѓутоа, кога увозната стока се пушта во пазарен промет пред завршување на постапката, таа го менува статусот во моментот на нејзиното пуштање во пазарен промет. Во исклучителни случаи, кога се очекува истоветната стока да не биде достапна во тој момент, царинскиот орган може да одобри, на барање на имателот, истоветната стока да се донесе во подоцнежен момент, кој во разумен рок го определува самиот царински орган.

(3) Во случај на претходен извоз:

- добиените производи стануваат странска стока со прифаќање на извозната декларација под услов стоката којшто се увезува да е ставена во постапка;

- увозната стока станува домашна стока во моментот на нејзиното ставање во постапка.

Член 357

Во одобрението се определува дали добиените производи или стоката во непроменета состојба може да се пушти во слободен промет без царинска декларација, без исклучување на мерките за забрани и ограничување. Во овој случај, доколку за нив не било одредено царински дозволено постапување или употреба до истекот на рокот за завршување, се смета дека тие се пуштени во слободен промет.

За целите на член 233 став (1) од Царинскиот закон, декларацијата за пуштање во слободен промет се смета дека е поднесена и прифатена, а одобрение за пуштање во слободен промет дадено, во моментот на поднесување на извештај за раздолжување.

Производите или стоката стануваат домашна стока кога се пуштаат во пазарен промет.

Член 358

За пуштање во слободен промет на добиени производи, рубриците 15, 16, 34, 41 и 42 од Единствениот царински документ се однесуваат на увозната стока. Соодветни податоци исто така може да се добијат со информативниот лист ИНФ 1 или некој друг документ приложен кон декларацијата.

Член 359

Увозните давачки кои се наплаќаат во согласност со член 135 став (1) од Царинскиот закон, за увозна стока која во моментот на прифаќање на декларацијата за ставање во постапка ги исполнува условите за добивање на повластен тарифен третман заради нејзината крајна употреба се пресметуваат по царинската стапка и износот на давачки според Царинската тарифа соодветни на крајната употреба. Ова се дозволува единствено доколку одобрението за крајната употреба би било дадено и доколку условите за давање на повластен тарифен третман би биле исполнети.

Член 360

(1) Списокот на споредни добиени производи кои се предмет на увозни давачки соодветни за нив согласно член 136 точка а) од Царинскиот закон е даден во Прилог 45 од оваа уредба.

(2) Кога добиените производи, различни од оние наведени во Прилог 45 од оваа Уредба се уништени тие се третираат како повторно извезни.

Член 361

(1) Кога добиените производи или стоката во непроменета состојба се става во една од одложувачките постапки или се внесува во слободна зона од контролен тип И во согласност со член 412 од оваа уредба или во слободен склад или кога се става во слободна зона од контролен тип ИИ согласно член 412 со што се овозможува завршување на постапката, на документите или евиденцијата кои се употребуваат за предметното царински дозволено постапување или употреба, или документите кои ги заменуваат нив, се става следнава забелешка: "УО/О стока".

(2) Кога увозната стока ставена во постапката е предмет на посебни мерки на трговска политика, а тие се применуваат во моментот кога стоката, или во непроменета состојба или во форма на добиени производи, се става во една од одложувачките постапки или се внесува во слободна зона од контролен тип I во согласност со член 412 од оваа Уредба или во слободен склад или кога се става во слободна зона од контролен тип II согласно член 412, забелешката од став (1) на овој член се дополнува со следново: "Трговска политика".

Оддел 5**Одредби за спроведување на системот на враќање на увозни давачки****Член 362**

Кога за стоката во системот на враќање на увозни давачки е одредено царински дозволено постапување или употреба од член 361 став (1) од оваа уредба, се става следнава забелешка: "УО/В стока".

ГЛАВА 4

Преработка под царинска контрола

Член 363

(1) Постапката за преработка под царинска контрола се применува за стока со чија преработка се добиваат производи кои се предмет на понизок износ на увозни давачки од оној кој се применува за увозната стока.

Постапката исто така се применува и за стока која треба да се подложи на операции за обезбедување на нејзина усогласеност со техничките барања за нејзино пуштање во слободен промет.

(2) Членот 353 став (1) и став (2) од оваа уредба соодветно се применуваат.

(3) За утврдување на царинската вредност на преработените производи декларирани за слободен промет, декларантот може да избере било кој метод наведен во член 29 став (1) точки а) и б) од Царинскиот закон или на царинската вредност на увозната стока да се додадат трошоците на преработка. Трошоците на преработка ги опфаќаат сите трошоци настанати во изработката на преработените производи, вклучувајќи и општи трошоци и вредноста на било која употребена домашна стока.

Член 364

За видовите стока и постапките наведени во Прилог 53 од оваа уредба, се смета дека економските услови се исполнети.

За другите видови стока и постапки исполнувањето на економските услови се проверува.

ГЛАВА 5

Привремен увоз

Оддел 1

Општи одредби

Член 365

(1) Животни, родени од животни ставени во постапка за привремен увоз, освен оние со занемарлива комерцијална вредност, се сметаат за странска стока и истите се ставаат во таа постапка.

(2) Царинскиот орган е должен да се осигура дека вкупниот рок, за кој стоката останува во постапката за иста цел и под одговорност на истиот имател, не надминува 24 месеци, дури и кога постапката била завршена со ставање во друга одложувачка постапка и повторно ставање во постапка на привремен увоз.

Меѓутоа, на барање на имателот, царинскиот орган може да го продолжи овој рок за времето за кое стоката не се употребувала, во согласност со пропишаните услови.

(3) За целите на член 153 став (3) од Царинскиот закон, исклучителни околности значат било кој настан поради кој стоката треба да се користи за подолг рок со цел да се исполнат целите на постапката на привремен увоз.

(4) Стоката ставена во постапка треба да остане во непроменета состојба.

Дозволени се поправка и одржување, вклучувајќи ремонт и прилагодување или мерки за зачувување на стоката или обезбедување нејзина усогласеност со техничките барања за нејзина употреба во постапката.

Член 366

(1) Привремен увоз со целосно ослободување од плаќање на увозни давачки (во понатамошниот текст: целосно ослободување од увозни давачки) се одобрува единствено во согласност со членовите 367 до 389 до од оваа уредба.

(2) Привремениот увоз со делумно ослободување од увозни давачки не се одобрува за:

- потрошна стока и
- стока што се употребува за консумирање, вклучувајќи и прехрамбени производи,

(3) Привремен увоз не се одобрува за стока чија употреба предизвикува негативни ефекти врз човековата животна и работна средина.

Оддел 2

Услови за целосно ослободување од увозни давачки

Пододдел 1

Транспортни средства

Член 367

(1) Поимите употребени во овој пододдел го имаат следново значење:

а) “комерцијална употреба” е употреба на транспортни средства за транспорт на лица или стока за надована или во рамките на економската активност на лицето;

б) “приватна употреба” е употреба на транспортните средства различна од комерцијалната;

в) “внатрешен промет” е превоз на лица или стока земени или натоварени во царинското подрачје за истоварање или растоварање на место во истото подрачје.

(2) Вообичаените резервни делови, прибор и опрема кои се придружен дел на транспортните средства, се сметаат за составен дел од нив.

Член 368

Целосно ослободување од увозни давачки се одобрува за палети.

Постапката исто така завршува кога палетите од ист вид и со приближно иста вредност се извезени или повторно извезени.

Член 369

(1) Целосно ослободување од увозни давачки се дава за контејнери кога тие се трајно обележани на соодветно и лесно видливо место со следниве податоци:

а) идентитетот на сопственикот или операторот, прикажан или преку неговото полно име или преку утврдена идентификација, со изземање на симболите како што се амблеми и знамиња;

б) со исклучок на изменливи сандачи кои се употребуваат за комбиниран железничко - патен транспорт, со идентификациони ознаки и броеви на контејнерот дадени од сопственикот или операторот; негова тара тежина, вклучувајќи ја целата негова трајно вградена опрема;

в) со исклучок на контејнери кои се употребуваат за транспорт со авион, називот на земјата на која е припаѓа контејнерот прикажан во целост или со помош на шифрирани ознаки за земји ИСО алфа - 2 предвидени во Меѓународните стандарди ИСО 3166 или 6346 или со карактеристични иницијали употребени за означување на земјата на регистрација на моторното возило во меѓународниот патен промет, или со броеви, во случај на изменливи сандачи кои се употребуваат за комбиниран железничко - патен транспорт.

Кога барањето за одобрение е поднесено со декларација во писмена форма согласно член 312 став (3) првиот подстав точка в) од оваа Уредба, контејнерите се надгледуваат од застапник во царинското подрачје кој е спремен во секој момент да ја соопшти нивната локација и податоци за ставање во постапка или за нејзино завршување.

(2) Контејнерите може да се употребуваат во внатрешниот промет пред да бидат повторно извезени. Меѓутоа, тие може да се употребат само еднаш во текот на својот престој на царинското подрачје и тоа за транспорт на стока натоварена и наменета за истовар на царинското подрачје, во случај кога во истото подрачје тие контејнери инаку би патувале празни.

(3) Согласно условите од Женевската Конвенција од 21 јануари 1994 година за Царинско Постапување со Збир на Контејнери употребувани во Меѓународен Транспорт, царинскиот орган дозволува постапката да се заврши кога контејнери од ист вид или иста вредност се извезуваат или повторно извезуваат.

Член 370

(1) Целосно ослободување од увозни давачки се дава за средства за патен, железнички, воздушен и воден транспорт кога тие:

а) се регистрирани надвор од царинското подрачје на име на лице со седиште или живеалиште надвор од царинското подрачје; Меѓутоа, доколку транспортните средства не се регистрирани, горенаведениот услов може да се смета за исполнет кога тие се сопственост на лице со седиште или живеалиште надвор од царинското подрачје,

б) се употребуваат од лице со седиште или живеалиште надвор од царинското подрачје; Оваа точка не ја исклучува примената на членовите 371, 372 и 373 од оваа уредба и

в) во случај на комерцијална употреба и со исклучок на средствата за железнички транспорт, се употребуваат исклучиво за транспорт кој започнува или завршува надвор од царинското подрачје; Меѓутоа, тие може да се употребуваат во внатрешен промет кога тоа е пропишано со важечките прописи кои се однесуваат на транспорт, особено оние кои се однесуваат на право на транспорт и извезување на транспортните операции.

(2) Кога транспортните средства од став (1) на овој член повторно се изнајмуваат од друштво за изнајмување со седиште во царинското подрачје, на лице со седиште или живеалиште надвор од тоа подрачје, тие треба повторно да се извезат во рок од осум дена од стапување во сила на договорот.

Член 371

Лица со седиште во царинското подрачје целосно се ослободуваат од плаќање на увозни давачки кога:

а) средствата за железнички транспорт се ставени на располагање на тие лица врз основа на договор со кој секоја мрежа може да ги користи шинските возила на друга мрежа како сопствени;

б) транспортните средства се употребени во итен случај и не се употребуваат подолго од пет дена; или

в) транспортните средства се употребени од друштво за изнајмување за повторен извоз во рок кој не е подолг од пет дена.

Член 372

(1) Физички лица со живеалиште или одобрен престој во царинското подрачје целосно се ослободуваат од увозни давачки кога приватно повремено употребуваат транспортни средства, по упатства на носителот на регистрацијата кога тој во моментот на употреба се наоѓа во царинското подрачје.

Овие лица исто така целосно се ослободуваат од увозни давачки за приватна употреба на транспортните средства изнајмени врз основа на писмен договор, доколку тоа го прават само повремено со цел да:

а) се вратат во нивното место на живеење во Република Македонија; и

б) ја напуштат територијата на Република Македонија.

(2) Транспортните средства повторно се извезуваат или враќаат на друштвото за изнајмување со седиште во царинското подрачје во рок од 5 дена од стапување во сила на договорот во случајот од став (1) точка а) од овој член.

Транспортните средства повторно се извезуваат во рок од два дена од стапувањето во сила на договорот во случајот од став (1) точка б) од овој член.

Член 373

(1) Целосно ослободување од увозни давачки се дава кога транспортните средства треба привремено да се регистрираат во царинското подрачје за повторен извоз во име на едно од следниве лица:

а) на име на лице со седиште надвор од царинското подрачје;

б) на име на физичко лице со живеалиште или одобрен престој во царинско подрачје кога странката се подготвува да го смени живеалиштето во место надвор од царинското подрачје.

Во случајот од точката б) од овој став, транспортното средство треба да биде извезено во рок од три месеци од датумот на регистрацијата.

(2) Целосно ослободување од увозни давачки се дава кога транспортните средства комерцијално или приватно ги употребува физичко лице со живеалиште или одобрен престој на царинското подрачје и вработено од сопственикот на транспортните средства со седиште надвор од царинско подрачје или на друг начин овластен од сопственикот.

Приватната употреба треба да биде предвидена со договорот за вработување.

Царинскиот орган може да го ограничи привремениот увоз на транспортни средства согласно оваа одредба во случај на повеќекратна (систематска) употреба.

(3) Целосно ослободување од увозни давачки може во исклучителни случаи да се даде кога транспортните средства комерцијално се употребуваат за ограничен период од лице со седиште на царинското подрачје.

Член 374

Роковите за завршување се следните:

а) за средства за железнички транспорт: 12 месеци;

б) за транспортни средства кои комерцијално се употребуваат освен за железнички транспорт: времето потребно за извршување на превозните операции;

в) за средства за патен транспорт кои приватно се употребуваат:

- од студенти: периодот во кој студентот останува на царинското подрачје единствено за студирање;
- од лица кои извршуваат задачи кои имаат определено траење: периодот во кој ова лице останува во царинското подрачје единствено за извршување на својата задача;
- во други случаи, вклучувајќи животни за јавање или влечење и возила влечени од нив: шест месеци;

г) за средства за воздушен транспорт кои приватно се употребуваат: шест месеци;

д) за средства за воден транспорт кои приватно се употребуваат: 18 месеци.

Примената на одредбите од овој член не ја исклучува примената на други посебни прописи.

Пододдел 2

Лични предмети и стока за спортски цели увезени од патници

Член 375

Целосно ослободување од увозни давачки се одобрува кога личните предмети реално потребни за патувањето и стоката за спортски цели се увезени од патник согласно член 143 под А. точка 1) од оваа Уредба.

Пододдел 3

Материјал за помош при непогоди; медицинска, хируршка и лабораториска опрема; животни; стока за употреба во погранични зони

Член 376

Целосно ослободување од увозни давачки се одобрува за материјал за помош при непогоди кога тој се употребува за мерките кои се превземаат за справување со последиците од непогоди или слични ситуации кои го погодуваат царинското подрачје и се наменети за државните органи или други лица овластени од државните органи.

Член 377

Целосно ослободување од увозни давачки се одобрува кога медицинска, хируршка и лабораториска опрема е испратена на заем по барање на болница или друга медицинска установа која има итна потреба од таква опрема за надополнување на неадекватноста на сопствените капацитети и кога истата е наменета за дијагностички и терапевтски цели.

Член 378

Целосно ослободување од увозни давачки се одобрува за животни, сопственост на лице со седиште или живеалиште надвор од царинското подрачје.

Целосно ослободување од увозни давачки се дава за следната стока, наменета за активности специфични за пограничната зона како што е дефинирана со важечките прописи:

а) опрема сопственост на лице со седиште или живеалиште во соседна погранична зона до пограничната зона каде што опремата е привремено увезена и се употребува од лицето со седиште или живеалиште во таа соседна погранична зона;

б) стока која се употребува за изградба, поправка или одржување на инфраструктурата во таа погранична зона под надлежност на јавните органи.

Пододдел 4

Медиуми - носачи на звук, слика или податоци, рекламен материјал; професионална опрема; педагошки материјал и научна опрема

Член 379

Целосно ослободување од увозни давачки се дава за стока:

а) која носи податоци за звук, слика или податоци за електронска обработка за презентација пред комерцијализација, или е испорачана бесплатно, или овозможува запис на звук, синхронизација или копирање; или

б) која исклучиво се употребува за рекламни цели.

Член 380

(1) Целосно ослободување од увозни давачки се одобрува кога професионалната опрема:

а) е сопственост на лице со седиште или живеалиште надвор од царинското подрачје,

б) е увезена од лице со седиште или живеалиште надвор од царинското подрачје или од вработен кај сопственикот, кој може да има живеалиште или одобрен престој во царинското подрачје, и

в) се употребува од увозникот или под негов надзор, освен во случаи на аудиовизуелна копродукција.

(2) Целосно ослободување од увозни давачки не се дава кога опремата се употребува за индустриско производство или пакување на стока или, освен во случај на рачен алат, за експлоатација на природни ресурси, за изградба, поправка или одржување на згради, земјани работи или за слични проекти.

Член 381

Целосно ослободување од увозни давачки се дава кога педагошки материјал и научна опрема:

а) се сопственост на лице со седиште или живеалиште надвор од царинското подрачје,

б) се увезени од јавни или приватни научни установи, образовни установи или установи за стручна обука кои во суштина се непрофитни и се употребуваат исклучиво за образовни цели, стручно обучување или научно истражување под нивна одговорност,

в) се увезени во разумен број, имајќи ја предвид целта на увозот, и

г) не се употребуваат за чисто комерцијални цели.

Пододдел 5

Амбалажа; калапи, матрици, модели, нацрти, скици, инструменти за мерење, проверка и тестирање и други слични предмети; специјален алат и инструменти; стока за вршење на тестирање или која е предмет на тестирање; мостри; заменувачки производи

Член 382

Целосно ослободување од увозни давачки се одобрува кога амбалажата:

а) која е увезена полна, е наменета за повторен извоз или празна или полна;

б) која е увезена празна, е наменета за повторен извоз полна.

Амбалажата не се употребува во внатрешниот промет, освен за извоз на стока. Во случај кога амбалажата се увезува полна, ова се применува само од моментот кога таа ќе се испразни.

Член 383

(1) Целосно ослободување од увозни давачки се дава кога калапи, матрици, модели, нацрти, скици, инструменти за мерење, проверка и тестирање и други слични предмети:

а) се сопственост на лице со седиште или живеалиште надвор од царинското подрачје, и

б) се употребуваат во производството од лице со седиште, живеалиште или одобрен престој на царинското подрачје и најмалку 75 % од производството кое произлегува од нивната употреба се извезува.

(2) Целосно ослободување од увозни давачки се дава за специјален алат и инструменти кога стоката:

а) е сопственост на лице со седиште или живеалиште надвор од царинското подрачје, и

б) е ставена на бесплатно располагање на лице со седиште, живеалиште или одобрен престој во царинското подрачје за производство на стока која целосно се извезува.

Член 384

Целосно ослободување од увозни давачки се дава за следниве стоки:

а) стока подложена на тестирање, експерименти или демонстрација;

б) увозна стока на која треба да се извршат тестирања, согласно купопродажниот договор, кој содржи клаузула за пробен рок, и кои навистина и се извршуваат;

в) стока која се употребува за вршење на тестирање, експерименти или демонстрација без финансиска добивка.

За стоката од точка б) од овој член рокот за завршување е 6 месеци.

Член 385

Целосно ослободување од увозни давачки се дава за мостри увезени во разумни количини и кои единствено се употребуваат за прикажување или демонстрирање во царинското подрачје.

Член 386

Целосно ослободување од увозни давачки се дава кога добавувачот или лицето кое врши поправка на заменувачки производи привремено ги става на располагање на клиентот, до испораката или поправката на слична стока.

Рокот за завршување е шест месеци.

Пододдел 6**Стока за изложби, саеми, средби или слични настани или за продажба****Член 387**

(1) Целосно ослободување од увозни давачки се дава за стока која треба да се изложи или употреби на јавни изложби, саеми, средби или слични настани кои не се организирани само за комерцијална продажба на стока, или за стока добиена на такви настани од стока ставена во постапка.

Во исклучителни случаи, надлежниот царински орган може да одобри ваква постапка и за други настани.

(2) Целосно ослободување од увозни давачки се дава за стока за која е потребно одобрување од купувачот, кога таа не може да се увезе како мостра и испраќачот од своја страна сака да ја продаде стоката, а купувачот може да одлучи да ја купи по извршената проверка.

Рокот за завршување е два месеци.

(3) Целосно ослободување од увозни давачки се дава за следното:

а) уметнички дела, колекционерски предмети и антиквитети наведени во Прилог 54 од оваа Уредба, увезени поради изложување, а со цел за можна продажба;

б) стока, освен ново произведена, увезена со цел за нејзина продажба на аукција.

Пододдел 7**Резервни делови, прибор и опрема; друга стока****Член 388**

Целосно ослободување од увозни давачки се дава кога резервни делови, прибор и опрема се употребуваат за поправка и одржување, вклучувајќи ремонт, подесување и зачувување на стоката која е ставена во постапка.

Член 389

Целосно ослободување од увозни давачки може да се даде кога стока, различна од онаа од членовите 368 до 388 од оваа уредба или стока која не ги исполнува условите од овие членови, се увезува:

а) повремено и за рок не подолг од три месеци; или
б) во посебни случаи кои немаат економски ефект.

Оддел 3**Одредби за спроведување на постапката****Член 390**

Кога лични предмети, стока увезена за спортски цели или средства за транспорт се декларираат усно или со било кое друго дејствие за ставање во постапка, царинскиот орган може да побара царинска декларација во писмена форма кога е во прашање висок износ на увозни давачки или постои висок ризик за неисполнување на обврските од постапката.

Член 391

(1) Декларациите за ставање во постапка со употреба на АТА/ЦПД карнети се прифаќаат доколку тие се издадени во земја која е договорна страна и заверени и гарантирани од асоцијација која е дел од меѓународен гарантен ланец.

Ако не е поинаку предвидено со билатерални или мултилатерални договори, “земја договорна страна” значи договорна страна на АТА конвенцијата или на Истанбулската конвенција која ги прифатила препораките на Светската Царинска Организација од 25 јуни 1992 година кои се однесуваат на АТА и ЦПД карнет за постапката на привремен увоз.

(2) Ставот (1) од овој член се применува само ако АТА/ЦПД карнетите:

а) се однесуваат на стока и употреба опфатени со тие Конвенции или договори,

б) се заверени од царинскиот орган во соодветниот дел од насловната страна и

в) се важечки на целото царинско подрачје.

АТА/ЦПД карнетот се става на увид на влезниот царински орган во царинското подрачје, освен кога тој орган не е во можност да го провери исполнувањето на условите за постапката.

Член 392

(1) Ставањето во постапка со царинска декларација во писмена форма е предмет на поднесување на гаранција, освен во случаи од Прилог 55 од оваа Уредба. Одредбите од овој став не ја исклучуваат примената на посебните гарантни системи за АТА/ЦПД карнети.

(2) За да се олесни контрола на постапките, царинскиот орган може да побара водење на евиденција.

Член 393

(1) Кога стока ставена во постапка согласно член 387 од оваа уредба се пушта во слободен промет, износот на долгот се одредува врз основа на елементите за утврдување на увозни давачки кои одговараат на таа стока во моментот на прифаќање на декларацијата за пуштање во слободен промет.

Кога стока ставена во постапка согласно Член 387 од оваа Уредба е пуштена во продажба, се смета за ставена на увид на царинскиот орган кога таа е декларирана за пуштање во слободен промет пред истекот на рокот за завршување.

(2) За завршување на постапка за стока од Член 387 став (1) од оваа уредба, нејзиното трошење, уништување или бесплатно делење на посетителите на изложби, саеми, средби или слични настани се смета како повторен извоз, доколку нејзината количина одговара на карактерот на изложбата, саемот, средбата или сличниот настан, бројот на посетители и степенот на учество на имателот на одобрението во неа.

Првиот подстав од овој став не се применува за алкохолни пијалоци, тутунски производи или гориво.

Член 394

Кога стоката која е ставена во постапка се става во една од одложувачките постапки или е внесена во слободна зона од контролен тип И согласно член 412 од оваа Уредба или во слободен склад или е сместена во слободна зона од контролен тип ИИ во согласност со член 412 од оваа Уредба, со што е овозможено завршување на привремениот увоз, документите освен АТА/ЦПД карнет или евиденцијата употребена за наведеното царински дозволено постапување или употреба или било кој документ кој ги заменува нив, ја содржи забелешката “ПУ стока”.

Член 395

За железнички транспортни средства употребени заедно, согласно договор, постапката исто така се завршува кога средства за железнички транспорт од ист вид или иста вредност како оние кои биле ставени на располагање на лице со седиште во царинското подрачје се извезени или повторно извезени.

ГЛАВА 6

Извоз за облагородување

Оддел 1

Дополнителни услови за давање на одобрение

Член 396

Суштинските интереси на производителите од Република Македонија се смета дека не се сериозно повредени, освен кога постојат индикации за спротивното.

Член 397

(1) Во одобрението се определуваат средствата и методите за утврдување дека добиените производи се резултат на преработка на привремено извезена стока или за потврдување дека условите за употреба на стандардниот систем на замена се применети.

Овие средства и методи можат да вклучат употреба на информативни документи од Прилог 56 од оваа уредба и преглед на евиденцијата.

(2) Кога видот на операциите на облагородување не дозволува да се утврди дека добиените производи се резултат од стоката за привремен извоз, одобрението може и покрај тоа да се даде во добро оправдани случаи, под услов барателот да може да понуди доволно гаранции дека стоката употребена во операциите на облагородување има иста десетозифрена тарифна ознака, ист трговски квалитет и исти технички карактеристики како и стоката за привремен извоз. Во одобрението се пропишуваат условите за употреба на постапката.

Член 398

Кога постапката се бара за поправка, стоката за привремен извоз треба да биде погодна за поправка и постапката нема да се употребува за подобрување на техничките карактеристики на стоката.

Оддел 2

Одредби за спроведување на постапката

Член 399

(1) Во одобрението се одредува рокот за завршување. Во зависност од околностите, овој рок може да се продолжи дури и кога првобитно определените рок истекол.

(2) Член 170 став (2) од Царинскиот закон се применува, дури и по истекот на првобитниот рок.

Член 400

(1) Декларацијата за ставање на стоката во постапка на привремен извоз се изготвува во согласност со одредбите пропишани за извоз.

(2) Во случај на претходен увоз, документите кои ја придружуваат декларацијата за пуштање во слободен промет треба да содржат и копија од одобрението, освен доколку барањето за одобрение е поднесено согласно член 312 став (3) точка д) од оваа уредба. Членот 127 став (3) од оваа уредба соодветно се применува.

Оддел 3

Одредби кои се однесуваат за пресметка на увозни давачки при ослободување

Член 401

(1) За пресметување на износот кој се одзема, нема да се пресметуваат анти - дампинг и компензаторни давачки.

Секундарните добиени производи кои сочинуваат отпадок, остаток, талог, струготини и други остатоци се смета дека биле вклучени.

(2) При утврдување на вредноста на стоката за привремен извоз согласно една од методите од од член 164 став (2) вториот подстав од Царинскиот закон, трошоците за утовар, транспорт и осигурување за стоката за привремен извоз до местото каде операциите на облагородување или последната таква операција е извршена нема да бидат вклучени во:

а) вредноста на стока за привремен извоз која е земена предвид при утврдување на царинската вредноста на добиените производи согласно член 35 став (1) точка б) под 1. од Царинскиот закон; или

б) трошоците за облагородување, кога вредноста на стоката за привремен извоз не може да се определи во согласност со член 35 став (1) точка б) под 1. од Царинскиот закон.

Трошоците за утовар, транспорт и осигурување за добиените производи од местото каде операциите на облагородување или последната операција на облагородување се извршува до местото на нивниот влез во царинското подрачје се вклучуваат во трошоците на облагородување.

Трошоци за утовар, транспорт и осигурување вклучуваат:

а) провизии и посреднички провизии, освен провизии при купување;

б) трошоците за контејнери кои не чинат интегрална целина со стоката за привремен извоз;

в) трошоците за пакување, вклучувајќи и работна рака и материјали;

г) манипулативни трошоци настанати во врска со транспортот на стоката.

Член 402

Делумно ослободување од увозни давачки, со земање на трошоците за операциите за облагородување како основа за пресметка на царинската вредност се дава на барање.

Со исклучок на стока од некомерцијална природа, првиот подстав на овој член не се применува кога стоката за привремен извоз која не е со домашно потекло во смисол на Поглавје 2, Глава 2, Дел 1 од Царинскиот закон е пуштена во слободен промет со увозни давачки нула.

Членовите 27 до 45 од Царинскиот закон соодветно се применуваат за трошоците за облагородување кои не ја земаат предвид вредноста на стоката за привремен извоз.

Член 403

Во случај на друштво, кое често врши операции на облагородување согласно одобрение кое не опфаќа поправка, царинскиот орган може на барање на имателот, да определи просечна увозни давачки применливи на сите операции (заокружено завршување).

Стапката се определува за секој рок кој не надминува 12 месеци и се применува привремено за добиените производи пуштени во слободен промет за време на тој рок. На крајот на секој рок, царинскиот орган прави конечна пресметка и, кога е соодветно, ги применува одредбите од член 250 од Царинскиот закон.

ПОГЛАВЈЕ 4

ОДРЕДБИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ ЗА ИЗВОЗ

ГЛАВА 1

Редовен извоз

Член 404

(1) Извозник, согласно член 174 став (4) од Царинскиот закон се смета дека е лицето во чие име е поднесена извозна декларација и кој е сопственик на стоката или има слични права за располагање со неа во моментот на прифаќање на декларацијата.

(2) Кога сопственоста или слични права на располагање со стоката припаѓаат на лице со седиште надвор од Република Македонија согласно договорот на основа на кој е заснован извозот, извозникот се смета за договорна страна со седиште во Република Македонија.

Член 405

Кога, од административни причини, првата реченица од член 174 став (4) од Царинскиот закон не може да се примени, декларацијата може да се достави до било кој царински орган кој е одговорен за предметната операција.

Член 406

(1) Кога има посебно оправдани и образложени причини, извозната декларација може да се прифати:

- од царински орган различен од оној наведен во првата реченица од член 174 став (4) од Царинскиот закон, или

- од царински орган различен од оној наведен во член 405 од оваа уредба.

Во овој случај, контролите кои се однесуваат на примената на забрани и ограничувања се извршуваат земајќи ја предвид посебноста на ситуацијата.

(2) За спроведување на царински надзор за извозната стока, соодветно се применуваат членовите 230, 234 и 235 и 240 од оваа уредба.

Член 407

Кога извозна декларација се изготвува на Единствен царински документ се употребуваат листовите 1, 2 и 3. Царинскиот орган каде извозната декларација била поднесена (царински орган за извоз) става печат во рубрика А и, кога е соодветно, ја пополнува рубриката Г. При пуштање на стоката, тој ги задржува листот број 1 и 2, а листот број 3 го враќа на странката.

Член 408

(1) Листот број 3 од Единствениот царински документ и стоката пуштена за извоз се става на увид на царинскиот орган на излез.

(2) Царински орган на излез е:

а) за стока која се извезува со железница, по пошта, по воздушен или воден пат, царинскиот орган надлежен за местото каде што стоката е преземена, под еден транспортен договор, за транспорт до друга земја од страна на изведувач на желеничка компанија, поштенски служби, авио или езерски компании;

б) за стока извезена по цевоводи или за електрична енергија, царинскиот орган каде извозникот е регистриран;

в) за стока извезена со други средства или во околности кои не се опфатени со точките а) и б) од овој став, последниот царински орган пред стоката да го напушти царинското подрачје.

(3) Царинскиот орган на излез проверува дали стоката ставена на увид одговара на стоката декларирана за царинска постапка на извоз и врши надзор на нејзиното физичко изнесување. Царинскиот орган на излез го потврдува стварното изнесување од царинското подрачје на задната страна од листот број 3 на Единствениот царински документ со ставање на евидентен број на излез, датум и печат на царински орган на излез. Царинскиот орган на излез го враќа заверениот примерок од листот број 3 на лицето кое го поднело документот или на застапникот наведен во рубрика 50 со цел истиот да се врати на декларантот. Кога декларантот ја запишал забелешката "РЕТ-ЕЦП" во рубриката 44 или на друг начин ја изразил својата желба да му се врати листот со број 3, царинскиот орган може да го врати документот на декларантот по пошта или на друг соодветен начин.

(4) Излезот во согласност со став (3) од овој член не се потврдува за стока извезена по цевоводи и со електрични водови.

(5) Кога царинскиот орган на излез утврдил дека дел од стоката или целата стока недостасува, тоа го забележува на поднесената декларација и го известува извозниот царински орган.

Кога царинскиот орган на излез утврдил дека има вишок на стока, не дозволува изнесување на таа стока додека извозните формалности не се завршат за целата стока.

Кога царинскиот орган на излез утврдил разлика во поглед на видот на декларираната стока, не дозволува изнесување на таа стока сè додека извозните формалности не се завршат за вистинскиот вид на стока, и исто така ќе го информира извозниот царински орган.

(6) Кога стоката се испраќа во транзитна постапка до друга земја или до царински орган на излез, појдовниот царински орган става забелешка на листот број 3 согласно став (3) на овој член и листот го враќа на декларантот по ставањето на забелешката "Извоз" на сите примероци од транзитниот документ или било кој друг документ кој го заменува. Царинскиот орган на излез го контролира физичкото изнесување на стоката.

(7) Извозниот царински орган може да бара извозникот да поднесе доказ дека стоката го напуштила царинското подрачје.

Член 409

(1) Кога стоката пуштена за извоз не го напушта царинското подрачје, извозникот веднаш го информира извозниот царински орган. Листот број 3 од предметната декларација се враќа до тој царински орган.

(2) Кога, во случаите од член 408 став (6) од оваа уредба, промената во транспортниот договор резултира со завршување на транспортна операција во Република Македонија, а која требало да заврши надвор од Република Македонија, предметните компании или служби можат да го извршат изменетиот договор само со согласност на царинскиот орган наведен во член 408 став (2) точка а) од оваа уредба или, во случај на транзитна операција, појдовниот царински орган. Во овој случај листот број 3 од ЕЦД треба да се врати.

ГЛАВА 2

Привремен извоз со употреба на АТА карнет

Член 410

(1) АТА карнет може да се употребува за извоз ако се исполнети следните услови:

а) АТА карнетот да се издава во Република Македонија, да е заверен и гарнатиран од асоцијација регистрирана во Република Македонија која е дел од меѓународен гарантен ланец;

б) АТА карнетот да е применлив само за домашна стока која при извоз од царинското подрачје не била предмет на извозни царински формалности за враќање на средства;

в) документите од член 128 од оваа Уредба треба да се поднесени. Царинскиот орган може да бара доставување на превозни документи;

г) стоката треба да биде наменета за повторен увоз.

(2) Кога стоката опфатена со АТА карнет е ставена во постапка на привремен извоз, извозниот царински орган ги извршува следните формалности:

а) потврдува дали податоците дадени во рубриците А до Г од извозниот лист одговараат со стоката опфатена со карнетот;

б) ја пополнува, кога е потребно, рубриката на насловната страна на карнетот насловена како "Потврда од царинскиот орган";

в) го пополнува талонот и рубрика Х од извозниот лист;

г) го внесува својот назив во рубрика X точка б) од листот за повторен увоз;

д) го задржува листот за извоз.

(3) Ако извозниот царински орган не е царински орган на излез, извозниот царински орган ги извршува формалностите наведени во став (2) од овој член, но не ја пополнува рубриката 7 од извозниот талон, кој треба да биде пополнет од царинскиот орган на излез.

(4) Рокот за повторен увоз на стока пропишан од царинскиот орган во рубрика X точка б) од извозниот лист не смее да го надмине рокот на важност на карнетот.

Член 411

Кога стоката која го напуштила царинското подрачје со АТА карнетот не е веќе наменета за повторен увоз, извозна декларација се доставува на извозниот царински орган.

При доставувањето на предметниот карнет, извозниот царински орган го оверува листот број 3 од извозната декларација и го поништува листот за повторен увоз и талонот.

ПОГЛАВЈЕ 5

ДРУГИ ЦАРИНСКИ ДОЗВОЛЕНИ ПОСТАПУВАЊА ИЛИ УПОТРЕБИ

ГЛАВА 1

Слободни зони и слободни складови

Оддел 1

Заеднички одредби за Одделите 2 и 3

Пододдел 1

Дефиниции и општи одредби

Член 412

Поимите употребени во оваа глава го имаат следното значење:

а) “контролен тип И” е контрола во основа заснована на постоење на ограда;

б) “контролен тип ИИ” е контрола во основа заснована на формалности кои се извршуваат во согласност со барањата на постапката за царинско складирање;

в) “оператор” значи секое лице кое извршува активности кои вклучуваат чување, обработка, преработка, продажба или купување на стока во слободна зона или слободен склад.

Член 413

Секое лице може да побара дел од царинското подрачје да биде определено за воспоставување слободна зона или за слободен склад.

Член 414

(1) Барањето за одобрение за градење во слободна зона се поднесува во писмена форма до Централната управа на Царинската управа.

(2) Барањето наведено во став (1) од овој член ги определува активностите за кои градбите ќе се употребуваат и ги дава сите други податоци кои на Централната управа на Царинската управа и овозможуваат да ја оцени оправданоста за давање на одобрение.

(3) Централната управа на Царинската управа дава одобрение во случаи кога не постои опасност да биде попечена примената на царинските прописи.

(4) Ставовите (1), (2) и (3) од овој член исто така се применуваат кога се врши адаптација во однос на градбата, активност или непопречувањето на примената на царинските прописи на објектите во слободната зона или на објектот што претставува слободен склад.

Пододдел 2

Одобрување на евиденција за стока

Член 415

(1) Централната управа на Царинската управа ја одобрува евиденцијата на стока, која треба да ја води операторот заради извршување на активностите, наведена во:

- член 186 од Царинскиот закон за слободна зона од контролен тип И или за слободен склад;

- член 117 од Царинскиот закон за слободна зона од контролен тип ИИ.

(2) Одобрението се издава во писмена форма. Тоа се дава единствено на лицата кои ги даваат сите неопходни гаранции кои се однесуваат на примена на одредбите за слободни зони и слободни складови.

Член 416

(1) Барањето за одобрување на евиденција за стока се поднесува во писмена форма до Централната управа на Царинската управа.

(2) Во барањето од став (1) од овој член се определува кои активности се предвидени, а таа информација се смета за известување согласно член 183 став (1) од Царинскиот закон. Таа информација го содржи следното:

а) детален опис на евиденцијата за стока која се води или треба да се води;

б) видот и царинскиот статус на стока на која овие активности се однесуваат;

в) кога е потребно, царинската постапка со која активностите ќе се извршуваат;

г) било кои други податоци потребни за царинскиот орган да ја осигура правилната примена на прописите.

Оддел 2

Одредби кои се применуваат на слободни зони од контролен тип И и на слободни складови

Пододдел 1

Контроли

Член 417

Оградата која ја окружува слободната зона треба да биде таква да овозможи надзор од царинските органи надвор од слободната зона и да спречува било која стока да биде изнесена непрописно од слободната зона.

Првиот подстав од овој член соодветно се применува на слободните складови.

Просторот непосредно надвор од оградата треба да биде таков да дозволи соодветен надзор од царинскиот орган. За пристап до наведениот простор се бара согласност од наведениот орган.

Член 418

Евиденцијата за стока која се води за слободна зона или слободен склад треба особено да содржи :

а) податоци за ознаки, броеви за идентификација, број и вид на пакување, количина и вообичаен трговски опис на стоката и, кога тоа е потребно, ознаки за идентификација на контејнерот;

б) податоци кои овозможуваат стоката да биде надгледувана во секој момент, особено нејзината локација, царински дозволено постапување или употреба определено за неа по ставањето во слободна зона или слободен склад или нејзиното повторно внесување во друг дел од царинското подрачје;

в) податоци за повикување на транспортниот документ употребен при внесување и изнесување на стоката;

г) забелешка за царинскиот статус и, кога е битно, податоци кои упатуваат на потврда која го потврдува статусот наведен во член 423 од оваа Уредба;

д) податоци за вообичаени форми на ракување;

ѓ) во зависност од случајот, една од забелешките од член 361, 362 или 394 од оваа Уредба;

е) податоци кои се однесуваат на стока која при пуштање во слободен промет или привремен увоз не би била предмет на увозни давачки или мерки на трговска политика, а чија употреба или одредиште треба да бидат проверени.

Царинскиот орган може да не побара некои од податоците да бидат дадени кога нивното неподнесување не влијае врз надзорот или контролата во слободната зона или слободниот склад.

Кога евиденцијата треба да се води за целите на царинската постапка, податоците содржани во таа евиденција не мора да се појавуваат во евиденцијата за стока.

Член 419

Постапките за увоз за облагородување или преработка под царинска контрола се завршуваат во поглед на добиените производи, преработените производи или стока во непроменета состојба која се наоѓа во слободната зона или слободниот склад со запис во евиденцијата за стока на слободната зона или на слободниот склад. Податоците за повикување на таквиот запис се запишуваат во евиденцијата за увоз за облагородување или преработка под царинска контрола, во зависност од случајот.

Пододдел 2

Други одредби кои се однесуваат на функционирање во слободна зона од контролен тип I и слободен склад

Член 420

Мерките на трговска политика предвидени во важечките прописи се применуваат за странска стока ставена во слободна зона или слободен склад само во онаа мерка во која се однесуваат на влез на стоката во царинското пордрачје.

Член 421

Кога елементите за утврдување на царинскиот долг кои треба да се земат во предвид за утврдување на царинскиот долг се оние кои можат да се применат пред стоката да ги помине вообичаените форми на ракување наведени во Прилог 52 од оваа уредба, листот со податоци ИНФ 8 може да се издаде во согласност со член 333 од оваа уредба.

Член 422

За повторен извоз на странска стока која не е истоварена или која е претоварена, известувањето од член 191 став (3) од Царинскиот закон не се бара.

Член 423

Кога царинскиот орган го потврдува статусот на домашна или странска стока согласно член 181 став (4) од Царинскиот закон, тој употребува форма која одговара на образецот и одредбите од Прилог 57 од оваа уредба.

Операторот го потврдува домашниот статус на стоката со тој образец кога странска стока е декларирана за пуштање во слободен промет согласно член 184 точка а) од Царинскиот закон, како и при завршување на постапката за увоз за облагородување или преработка под царинска контрола.

Оддел 3

Одредби кои се применуваат на слободна зона од контролен тип II

Член 424

Одредбите пропишани за постапките за царинско складирање се применуваат на слободната зона од контролен тип II. Одредбите на овој член не ја исклучуваат примената на Оддел 1 и член 425 од оваа Уредба.

Член 425

Кога странска стока која не е истоварена или која е само претоварена е сместена во слободна зона со примена на постапката на локално царинење и повторно извезена подоцна со употреба на истата постапка, царинскиот орган може да го ослободи операторот од обврската за информирање на надлежниот царински орган за секое пристигнување или заминување на таквата стока. Во овој случај, при примена на контролните мерки се зема предвид посебноста на ситуацијата.

Краткотрајното чување на стоката во врска со претоварот се смета дека е составен дел од претоварот.

ГЛАВА 2

Повторен извоз, уништување и отстапување

Член 426

Кога за повторен извоз се поднесува царинска декларација, одредбите од член 404 до 409 од оваа уредба соодветно се применуваат. Одредбите од овој член не ја исклучуваат примената на посебните прописи кои можат да се применат кога претходната царинска постапка со економски ефект е завршена.

Кога АТА карнет се употребува за повторен извоз на стока привремено увезена, царинската декларација може да се поднесе на царински орган различен од наведениот во првата реченица од член 174 став (4) од Царинскиот закон.

Член 427

(1) За примена на член 191 став (3) од Царинскиот закон известувањето за уништувањето на стоката се прави во писмена форма и го потпишува странката. Известувањето треба да се направи благовремено за да може царинскиот орган да врши надзор на уништувањето.

(2) Кога за предметната стока веќе е прифатена царинска декларација од царинскиот орган, тој става забелешка за уништувањето на декларацијата и ја поништува декларацијата согласно член 76 од Царинскиот закон.

Царинскиот орган присутен кога стоката се уништува, на формулар или декларација го наведува видот и количината на било кој отпад или остаток резултат на уништувањето за определување на елементите за наплата применливи за нив и за употреба кога за нив е определено друго царински дозволено постапување или употреба.

(3) Одредбите од првиот подстав од став (2) на овој член соодветно се применуваат за стока отстапена на државата.

ДЕЛ 3

ПОВЛАСТЕНИ ПОСТАПКИ

ПОГЛАВЈЕ 1

ВРАТЕНА СТОКА

Член 428

Вратената стока се ослободува од увозни давачки дури и кога таа претставува само одреден дел од стоката претходно извезена од царинското подрачје.

Истото се применува и кога стоката се состои од делови или прибор кои припаѓаат на машини, инструменти, апарати или други производи претходно извезени од царинското подрачје.

Член 429

(1) По исклучок од член 202 од Царинскиот закон, вратената стока се ослободува од увозни давачки и во еден од следните случаи :

а) стока која, откако била извезена од царинското подрачје, не била подложена на било каков третман освен оној кој е потребен за нејзино одржување во исправна состојба или ракување кое само го менува нејзиниот изглед;

б) стока која, откако била извезена од царинското подрачје, била подложена на третман различен од оној кој е потребен за нејзино одржување во исправна состојба или ракување различно од она кое го менува нејзиниот изглед, но која се покажала како стока со дефект или како несоодветна за употребата за која била наменета, под услов да е исполнет еден од следните услови:

- таквиот третман или ракување да бил применет на стоката исклучиво за нејзина поправка или нејзино враќање во исправна состојба,

- нејзината несоодветност за употребата за која била наменета да станала очигледна дури откако таквиот третман или ракување веќе започнале.

(2) Кога вратената стока била подложена на третман или ракување дозволени според став (1) точка б) од овој член и таквиот третман би ја направил подложна на увозни давачки доколку таа е дојдена во постапка на извоз за облагородување, се применуваат важечките прописи за наплата на давачки во наведената царинска постапка.

Меѓутоа, доколку стоката била подложена на поправка или враќање во исправна состојба за кои се јавила потреба како резултат на непредвидливи околности коишто настанале надвор од царинското подрачје, а тоа го утврдиле царинските органи, ослободување од увозни давачки се одобрува под услов вредноста на вратената стока да не е повисока, како резултат на таквото дејство, од нејзината вредност во моментот на извоз од царинското подрачје.

(3) Поимите употребени во став (2) втор подстав на овој член го имаат следново значење:

а) “поправка или враќање во исправна состојба за кои се јавила потреба” е секое дејствие за отстранување на оперативни дефекти или материјална штета на стоката, настанати додека таа била надвор од царинското подрачје без кои стоката не би можела да продолжи да се употребува на редовен начин за целите за кои била наменета;

б) вредноста на вратената стока се смета дека не е повисока, како резултат на дејството на кое таа била подложена, од нејзината вредност во моментот на извоз од царинското подрачје, кога дејството не го надминува она кое што е исклучиво потребно за нејзино оспособување за да може да се продолжи да се употребува на истиот начин како и во моментот на извоз.

Кога за поправката или враќањето во исправна состојба на стоката е потребно вградување на резервни делови, вградувањето се ограничува на деловите кои се исклучиво потребни за оспособување на стоката за да може да се употребува на ист начин како и во моментот на извоз.

Член 430

(1) При завршување на царинските извозни формалности, царинскиот орган, на барање на странката, издава документ кој ги содржи податоците потребни за идентификација на стоката во случај на нејзино враќање на царинското подрачје (потврда за истоветност).

(2) Потврдата за истоветност се дава на образец Информативниот лист ИНФ 3 даден во Прилог 58 од оваа уредба. Во патничкиот промет Централната управа на Царинската управа може исто така да одобри употреба и на друг образец во поедноставена форма за потврдата даден во Прилог 59 од оваа уредба.

Член 431

(1) Како вратена стока се прифаќа:

- стока за која кон декларацијата за пуштање во слободен промет се приложуваат следниве документи:

а) примерок од извозната декларација вратена до извозникот од страна на царинскиот орган, или копија на тој документ заверена како оригинална од тој орган; или

б) потврда за истоветност или друг документ кој го докажува исполнувањето на условите за ослободување од увозни давачки при враќање на извезената стока, пред сè за докажување на истоветноста на извезената и вратената стока;

в) информативниот лист од член 434 на оваа уредба.

Документите од точките а), б) и в) од оваа алинеја не е потребно да се приложат кога доказите кои му се на располагање на царинскиот орган на повторен увоз или доказите кои тој царинскиот орган може да ги утврди со помош на странката, укажуваат дека стоката декларирана за пуштање во слободен промет била првобитно извезена од царинското подрачје, и во тој момент ги задоволувала условите за да биде прифатена како вратена стока.

- стока опфатена со АТА карнет издаден во Република Македонија.

Оваа стока може да биде прифатена како вратена стока, во рамките на ограничувањата пропишани со член 201 од Царинскиот закон, дури и кога важноста на АТА карнетот е истечена.

Во секој случај, се извршуваат формалностите согласно член 205 став (2) на оваа уредба.

(2) Првата алинеја од став (1) на овој член не се применува за меѓународен промет на материјали за пакување, транспортни средства или одредена стока внесена со посебни царински постапки за кои со автономни прописи или меѓународни конвенции е пропишано дека во овие околности не е потребно поднесување на царински документи.

Првата алинеја од став (1) на овој член исто така нема да се применува во случаите кога стока може да се декларира за пуштање во слободен промет усно или на некој друг начин.

(3) Кога смета дека тоа е потребно, царинскиот орган на повторен увоз може да побара странката да приложи дополнителен доказ, особено кога станува збор за идентификација на вратената стока.

Член 432

Рокот за враќање на стоката започнува да тече од денот кога царинскиот орган ја прифатил царинската декларација за извоз на стока.

Член 433

(1) Царинска декларација за вратената стока по правило се поднесува кај царинскиот орган кај кој исто така била поднесена царинската декларација со која стоката била извезена од царинското подрачје.

(2) Ставот (1) од овој член не се употребува кога била одобрена усна царинска декларација или кога стоката се враќа во Република Македонија врз основа на издаден АТА карнет.

Член 434

Информативниот лист ИНФ 3 се изготвува во оригинал и две копии.

Член 435

(1) Информативниот лист ИНФ 3 се издава на барање на извозникот од страна на царинскиот орган на извоз во моментот на завршување на извозните формалности за предметната стока доколку извозникот изјави дека постои можност таа стока да се врати преку царински орган различен од царинскиот орган на извоз.

(2) Информативниот лист ИНФ 3 може исто така да се издаде, на барање на извозникот, од царинскиот орган на извоз и по завршувањето на извозните формалности за предметната стока, под услов тој орган да може да утврди, врз основа на расположивите податоци, дека податоците во барањето на извозникот се однесуваат на извезената стока.

Член 436

(1) Информативниот лист ИНФ 3 треба да ги содржи сите податоци кои на царинскиот орган му се потребни за идентификација на извезената стока.

(2) Кога се очекува извезената стока да биде вратена во царинското подрачје преку повеќе царински органи различни од царинскиот орган на извоз, извозникот може да побара да се издадат повеќе информативни листови ИНФ 3 за да се опфати вкупната количина на извезена стока.

Исто така, извозникот може да побара царинскиот орган кој издал информативен лист ИНФ 3 истиот да го замени со повеќе информативни листови ИНФ 3 кои ја опфаќаат вкупната количина на стоката содржана во првобитно издадениот информативен лист ИНФ 3.

Извозникот може исто така да побара да се издаде информативен лист ИНФ 3 само за дел од извезената стока.

Член 437

Оригиналот и една копија на информативниот лист ИНФ 3 му се враќаат на извозникот заради поднесување кај царинскиот орган на повторен увоз. Втората копија се чува во архивата на царинскиот орган кој го издал.

Член 438

Царинскиот орган на повторен увоз на оригиналот и на копијата од информативниот лист ИНФ 3 ја запишува количината на вратената стока која е ослободена од плаќање на увозни давачки, го задржува оригиналот, а копијата на која е запишан бројот и датумот на декларацијата за пуштање во слободен промет ја праќа до царинскиот орган кој го издал информативниот лист ИНФ 3.

Царинскиот орган кој го издал информативниот лист ИНФ 3 ја споредува оваа копија со копијата која тој ја чува и истата ја задржува во својата архива.

Член 439

При кражба, губење или уништување на информативниот лист ИНФ 3, странката може да побара царинскиот орган кој го издал информативниот лист да му издаде дупликат. Царинскиот орган постапува по ова барање доколку тоа го дозволуваат околностите. Издадениот дупликат ја носи ознаката: "ДУПЛИКАТ".

Царинскиот орган на копијата на информативниот лист ИНФ 3 која ја чува во својата архива запишува дека е издаден дупликат.

Член 440

(1) На барање на царинскиот орган на повторен увоз, извозниот царински орган му ги доставува сите расположиви податоци потребни да се утврди дали стоката ги исполнува условите потребни за примена на одредбите од Дел 3 од оваа уредба.

(2) Информативниот лист ИНФ 3 може да се употреби за барање и доставување на податоците од став (1) на овој член.

ДЕЛ 4

ЦАРИНСКИ ДОЛГ

ПОГЛАВЈЕ 1

ГАРАНЦИЈА

ГЛАВА 1

Општи одредби

Член 441

Одредбите од ова Поглавје не се применуваат во транзитна постапка.

Член 442

Со гаранција се обезбедува наплаќање на царински долг кој настанал или царински долг кој би можел да настане, како и други давачки и даноци за кои царинските органи се овластени да ги наплаќаат во согласност со прописите со кои се регулирани овие видови на давачки и даноци, како и камати кои настанале или би можеле да настанат во врска со давачките за кои гаранцијата е поднесена и прифатена (во понатамошниот текст "долг").

ГЛАВА 2

Случаи кога не треба да се поднесе гаранција

Член 443

Царинскиот орган може да го из земе царинскиот должник од обврската за поднесување на гаранција кога тоа е пропишано со одредбите на Царинскиот закон или на оваа уредба.

Член 444

За привремено чување на стока царинскиот орган не може да го из земе царинскиот должник од обврската за поднесување на гаранција кога предмет на привремено чување се тутунски производи, алкохол и алкохолни пијалаци и нафтени деривати.

ГЛАВА 3

Поединечна и општа гаранција

Член 445

(1) Царинскиот должник може да поднесе гаранција за плаќање на поединечен долг (во понатамошниот текст: поединечна гаранција) или за плаќање на сите долгови кои настанале или можеле да настанат во одреден период, односно во одредена царинска постапка (во понатамошниот текст: општа гаранција).

(2) На барање на подносителот можна е замена на поднесената гаранција.

Член 446

Како општа и поединечна гаранција може да се употребуваат видовите гаранции од член 208 од Царинскиот закон.

Член 447

(1) Поединечната гаранција царинскиот должник ја поднесува кај надлежниот царинскиот орган.

(2) Царинскиот должник ја поднесува општата гаранција кај Централната управа на Царинската управа која одлучува за висината на гаранцијата.

Член 448

(1) Централната управа на Царинската управа решава за прифаќањето на гаранцијата со внесување на евидентен број на образецот на поднесената гаранција. Евидентниот број на прифатената гаранција е потребно да се запише во царинските документи.

(2) Централната управа на Царинската управа веднаш ги известува царинските органи за прифатените општи гаранции.

(3) Царинскиот должник во царинската постапката може да се повикува на општата гаранција од следниот работен ден од денот кога гаранцијата е прифатена како соодветна.

Член 449

(1) Централната управа на Царинската управа при одлучување за висината на износот на општата гаранција го зема предвид обемот и начинот на спроведување на дотогашните царински постапки како и доверливоста на царинскиот должник.

(2) При утврдување на обемот на спроведување на дотогашните царински постапки за царинскиот должник, се зема предвид месечниот просек на пресметаниот долг во последните шест месеци пред поднесување на гаранцијата, односно висината на долгот кој би станал за стока која се наоѓа во постапка на привремен увоз, увоз за облагородување, односно складирање, во поглед на залиха на стоката.

(3) Висината на износот на општата гаранција за долгот утврден согласно став (2) на овој член може да се намали ако Централната управа на Царинската управа оцени дека царинскиот должник ги исполнува следните критериуми:

- е доверлив и финансиски стабилен;
- уредно ги исполнува обврските;
- ги води сите пропишани евиденции кои даваат можност за непречена контрола и
- во последните 3 години да не ги повредил царинските и даночните прописи.

Износот на намалената општа гаранција не може да биде помал од 30% од износот утврден согласно став (2) на овој член.

(4) Висината на општата гаранција не може да биде помала од 10.000 ЕВРА во денарска противвредност.

Член 450

(1) Со издавање на банкарската гаранција, банката гарант се обврзува да го плати гарантираниот износ на долгот, вклучувајќи ја каматата и настанатите трошоци во постапката на плаќање, кој царинскиот должник не го платил.

(2) Рокот на важност на банкарската гаранција со која се обезбедува плаќањето на можниот долг не може да биде пократок од 3 месеци, ниту пократок од рокот во кој тој долг може да настане, продолжен за 60 дена, односно продолжен за 90 дена при употреба на царински постапки со економски ефект.

(3) Кога царинскиот должник поднесува нова банкарска гаранција, долговите кои биле обезбедени со претходна гаранција, а не се во целост подмирани или можат да настанат се обезбедуваат со новата банкарска гаранција која ќе ја поднесе царинскиот должник. Новата банкарска гаранција треба да содржи клаузула дека од неа може да се наплатат и долговите кои биле обезбедени со претходна гаранција.

(4) До истекот на рокот на важност на банкарската гаранција царинскиот должник може да поднесе Анекс на банкарската гаранција за продолжување на рокот на важноста на истата. Анексот за продолжување на банкарската гаранција треба да содржи клаузула дека од продолжената банкарска гаранција може да се наплатат и долговите кои биле обезбедени со основната банкарска гаранција.

Член 451

(1) Банкарската гаранција со која се обезбедува долг ги содржи следните податоци:

- а) број на банкарска гаранција одреден од страна на банката гарант;

б) рок за употреба на банкарската гаранција во царинска постапка во кој може да настане долг;

в) рок на важност на банкарската гаранција;

г) износ до кој гарантира банката гарант;

д) одредби за нејзина примена "на прв повик" и "без приговор";

ѓ) податоци за банката-гарант (назив на банката, нејзиниот даночен број, седиште, број на жиро сметка и надлежна институција кај која се води жиро сметката на банката гарант);

е) податоци за царинскиот должник (назив, седиште и даночен број);

ж) датум и место на издавање на банкарската гаранција;

з) наведување на царинската постапка за која важи гаранцијата и забелешка дали е можно поднесената банкарска гаранција да се употребува и за обезбедување на долг на други царински должници (на пример во случај на директно или индиректно застапување);

с) одредба за превземање на гаранциските обврски од претходна гаранција;

и) потпис на овластеното лице и печат на банката гарант.

(2) Банката гарант ја издава банкарска гаранција од став (1) на овој член во форма на образецот даден во прилог 60 од оваа уредба. Банкарската гаранција се издава во два примерока.

Член 452

(1) Царинскиот должник може да поднесе готовински депозит за обезбедување на плаќање на долг така, што ќе уплати средства на депозитна сметка која ја определува Централната управа на Царинската управа.

(2) Царинскиот должник добива потврда за уплатените средства на депозитната сметка од став (1) на овој член, која ги содржи следните податоци:

а) број на потврдата;

б) рок за употреба на готовинскиот депозит во царинската постапка или ако може да се употребува на неодредено време се впишува тој податок;

в) висина на износот на готовинскиот депозит;

г) податоци за царинскиот должник (назив, седиште и даночен број);

д) датум на уплата на средствата на депозитна сметка;

ѓ) царинска постапка за која важи готовинскиот депозит и забелешка дали е можно готовинскиот депозит да се употребува и за обезбедување на долг на други царински должници (на пример во случај на директно или индиректно застапување);

е) наведување на царинските органи кај кои може да се употребува готовинскиот депозит за обезбедување на плаќање на долг;

ж) потпис на овластено лице и печат на царинскиот орган.

(3) Потврдата од став (2) на овој член ја издава Централната управа на Царинската управа во форма на образец даден во Прилог 61 од оваа Уредба.

(4) Царинскиот должник го уплаќа готовинскиот депозит во денари.

(5) Кога гаранцијата се дава со готовински депозит, царинскиот орган не исплаќа камата.

Член 453

Царинскиот должник не може повеќе да го употребува готовинскиот депозит од денот кога поднел барањето за враќање на уплатените средства. Кога царинскиот должник поднел барање за делумно враќање на уплатените средства може од денот на поднесување на барањето и понатаму да го употребува готовинскиот депозит само во висина на преостанатиот износ.

Член 454

Царинскиот должник кој поднел готовински депозит за обезбедување на плаќање на долг во царинска постапка на привремен увоз на стока, односно во постапка на увоз за облагородување или во друга одложувачка постапка, може да бара враќање на депозитот по завршување на наведените царински постапки, под услов тие постапки да биле завршени согласно царинските прописи или можниот долг да е подмирен.

ПОГЛАВЈЕ 2

НАСТАНУВАЊЕ НА ЦАРИНСКИОТ ДОЛГ

ГЛАВА 1

Пропусти кои немаат значително влијание на спроведувањето на привременото чување или на царинската постапка

Член 455

Се смета дека пропустите, во смисла на член 219 став (1) од Царинскиот закон, немаат значајно влијание на правилното спроведување на привременото чување или на предметната царинска постапка под услов:

- тие да не претставуваат обид за бесправно изнесување на стоката од под царински надзор,
- тие да не упатуваат на очигледна небрежност од страна на странката, и
- дополнително да се извршени сите формалности неопходни за регулирање на состојбата со стоката.

Примери за пропусти од првиот подстав на овој член се:

1) пречекорување на рокот дозволен за одредување на едно од царински дозволените постапувања или употреби за стоката кои се пропишани за привременото чување или за предметната царинска постапка, кога рокот би бил продолжен доколку навремено било поднесено барање за продолжување на истиот;

2) за стока ставена во транзитна постапка, неизвршување на една од обврските предвидени со употребата на таа постапка, кога се исполнети следниве услови:

а. стоката ставена во постапка стварно била ставена на увид во непроменета состојба кај одредениот царински орган;

б. одредениот царински орган бил во можност да се осигура дека на стоката и било одредено царински дозволено постапување или употреба или била привремено чувана на крајот на транзитната операција;

в. кога рокот одреден согласно член 233 од оваа уредба не бил запазен, а став (3) од тој член не се применува, стоката без оглед на тоа била ставена на увид кај одредениот царински орган во разумен рок;

3) за привремено чувана стока или стока ставена во постапка на царинско складирање, ракување кое што не е претходно одобрено од страна на царинскиот орган, кога таквото ракување би било одобрено доколку било поднесено барање;

4) за стока ставена во постапка на привремен увоз, употреба на стоката различна од дадената во одобрението, кога таквата употреба би била одобрена за таа постапка доколку било поднесено барање;

5) за привремено чувана стока или стока ставена во царинска постапка, преместување без одобрение, под услов стоката да може да се стави на увид на барање на царинскиот орган;

6) за привремено чувана стока или стока ставена во царинска постапка, изнесување на стоката од царинското подрачје или нејзино внесување во слободна зона од контролен тип И во смисла на член 412 од оваа Уредба или во слободен склад без завршување на потребните формалности;

7) за стока или производи физички пренесени во смисла на член 212 или 322 од оваа Уредба, неисполнување на еден од условите под кои се врши пренесувањето, при што се исполнети следниве услови:

а. странката може да му докаже на царинскиот орган дека стоката или производите пристигнале во назначените простории или до назначеното одредиште, а во случај кога пренесувањето се врши согласно член 212, 323 став (2) или 324 од оваа Уредба, дека стоката или производите правилно биле внесени во евиденциите коишто се водат во назначените простории или во назначеното одредиште, кога согласно тие членови се бара таков вид на запис во евиденцијата;

б. кога рокот наведен во одобрението не бил запазен, а стоката или производите без оглед на тоа пристигнале во назначените простории или до назначеното одредиште во разумен рок;

8) за стока која може да биде пуштена во слободен промет со целосно или делумно ослободување од плаќање на увозни давачки од член 158 од Царинскиот закон, постоење на една од ситуациите од член 219 став (1) точка а) или б) од Царинскиот закон кога предметната стока привремено се чува или е во друга царинска постапка пред нејзиното пуштање во слободен промет;

9) при увоз за облагородување и преработка под царинска контрола, пречекорување на рокот дозволен за поднесување на извештајот за продолжување, кога рокот би бил продолжен доколку навремено било поднесено барање;

10) пречекорување на рокот дозволен за привремено изнесување од царински склад, кога рокот би бил продолжен доколку навремено било поднесено барање.

Член 456

Царинскиот орган смета дека настанал царински долг согласно член 219 став (1) од Царинскиот закон, освен доколку лицето, кое би било должник, не докаже дека условите пропишани со член 455 од оваа Уредба се исполнети.

Член 457

Фактот дека пропустите од член 455 од оваа Уредба не доведуваат до настанување царински долг не ја исклучува примената на одредбите кои овозможуваат укинување и повлекување на одобренијата издадени за предметната царинска постапка.

ГЛАВА 2

Природна загуба

Член 458

(1) За примена член 221 од Царинскиот закон, царинскиот орган, на барање на странката, ги зема предвид количините кои недостасуваат секојпат кога може да се докаже дека утврдената загуба е резултатот единствено на природата на стоката, а не на небрежност или манипулација од нејзина страна.

(2) Небрежност или манипулација е секој пропуст во запазувањето на правилата за транспорт, складирање, ракување, преработка или обработка на предметната стока определени од царинскиот орган или кои произлегуваат од вообичаената пракса.

Член 459

Кога ќе утврди дека нема друго објаснување за губатата, царинскиот орган може странката да ја ослободи од обврската да докаже дека стоката била неповратно загубена од причини кои се својствени за нејзината природа.

Член 460

Кога количината на загубата ја надминува количината на загуба која е вообичаена во праксата за одреден вид на стока и доколку странката не докаже дека заради посебни околности стварно настанала загуба поголема од вообичаената царинскиот орган при одредување на царинскиот долг ја зема предвид вообичаената загуба.

ГЛАВА 3**Стока во посебни ситуации****Член 461**

Поднесувањето на царинска декларација за предметната стока, или некое друго дејствие со ист правен ефект, и поднесување на документ за заверување од страна на надлежните органи, се смета за отстранување на стока од под царински надзор во смисла на член 218 став (1) од Царинскиот закон, кога овие дејствија предизвикуваат на стоката неправилно да и се припише царински статус на домашна стока.

Во случај на авионски компании на кои им е одобрена употреба на поедноставена транзитна постапка со употреба на електронски манифест, се смета дека стоката не е отстранета од под царински надзор, ако на иницијатива или во име на странката со таа стока се постапува во согласност со нејзиниот статус како странска стока, пред царинските органи да пронајдат постоење на било каква нередовна ситуација и ако однесувањето на странката не укажува на било какво незаконско работење.

Член 462

Кога настанал царински долг при увоз согласно членовите 217, 218, 219 или 220 од Царинскиот закон, а увозните давачки се платени, таа стока се смета за домашна стока за која не е потребна декларација за пуштање во слободен промет. Одредбите од овој член не ја исклучуваат примената на прописите кои се однесуваат на забрани или ограничувања кои може да се применат за предметната стока.

Член 463

Одземањето на стока согласно член 247 став (1) точка в) и г) од Царинскиот закон нема влијание врз царинскиот статус на предметната стока.

Член 464

(1) Странска стока која е отстапена во корист на државата или привремено одземена или одземена се смета дека е декларирана за постапка на царинско складирање.

(2) Стоката од став (1) на овој член царинскиот орган може да ја продаде само под услов, купувачот веднаш да ги изврши формалностите за одредување на царинско дозволено постапување или употреба на стоката.

Кога во продажната цена се вклучени увозните давачки, се смета дека продажбата е еднаква со пуштање во слободен промет, а царинскиот орган самиот ги пресметува давачките и ги евидентира.

(3) Кога царинскиот орган ќе одлучи стоката од став (1) на овој член да не ја продава туку да постапи на некој друг начин, мора без одлагање да се извршат формалностите за одредување на едно од царински дозволените постапувања или употреби на стоката пропишани со член 4 точка 14 подточка а), б), в) и г) од Царинскиот закон.

ПОГЛАВЈЕ 3**ПРЕСМЕТКА И НАПЛАТА НА ИЗНОСОТ НА ЦАРИНСКИОТ ДОЛГ****Член 465**

(1) Царинскиот орган на соодветен начин и во најкраток временски рок, му ја соопштува на царинскиот должник висината на царинскиот долг која тој треба да го плати (пресметка на царински долг).

(2) Кога царинскиот долг е пресметан во царинската декларација, царинскиот орган доставува известување до царинскиот должник согласно став (1) од овој член само во случај кога износот на царинскиот долг пресметан од царинскиот орган отстапува од износот кој го пресметал декларантот во царинската декларација.

Член 466

За ден на плаќање на царински долг се смета денот кога банката или друга финансиска организација овластена за спроведување на работи на платен промет го потврдува плаќањето.

Член 467

(1) Ако царинскиот должник не го плати пресметаниот царински долг во пропишаниот рок, царинскиот орган му праќа на царинскиот должник преглед на доспеани неплатени обврски, заедно со опомена дека во случај ако царинскиот должник својот долг не го подмири во рок од два работни дена, ќе го наплати од банкарската гаранција.

(2) Трошоците во врска со опомената ги плаќа царинскиот должник.

ПОГЛАВЈЕ 4**НАПЛАТА НА ЦАРИНСКИОТ ДОЛГ ОД ГАРАНЦИЈА****Член 468**

(1) Банкарската гаранцијата се наплатува во согласност со прописите за наплата од банкарска гаранција “на прв повик” и “без приговор”.

(2) Царинскиот долг од готовински депозит се наплаќа така што пресметаниот износ на царинскиот долг се евидентира во сметководствената евиденција на царинскиот орган.

Член 469

(1) Царинскиот орган не мора да евидентира давачки чиј износ е помал од 10 ЕВРА во денарска противвредност.

(2) Нема да се врши дополнителна пресметка и наплата на увозните или извозните давачки, кога износот по една пресметка е помал од 10 ЕВРА во денарска противвредност.

(3) Нема да се врши присилна наплата на неплатени увозни или извозни давачки, кога износот во кој е вклучена каматата, на денот на одлучување за присилна наплата, е помал од 10 ЕВРА во денарска противвредност.

ПОГЛАВЈЕ 5**ВРАЌАЊЕ ИЛИ ПРОСТУВАЊЕ НА УВОЗНИ ИЛИ ИЗВОЗНИ ДАВАЧКИ****ГЛАВА 1****Општи одредби****Член 470**

(1) Поимите од ова поглавје го имаат следново значење:

а) “царински орган на евидентирање” е царинскиот орган преку кого биле евидентирани увозните или извозните давачки чие враќање или простување се бара;

б) “царински орган кој одлучува” е царинскиот орган надлежен да одлучува по барање за враќање или простување на извозни или увозни давачки;

в) “надзорен царински орган” е царинскиот орган кој е надлежен за стоката која довела до евидентирање на увозни или извозни давачки чие враќање или простување се бара. Овој царински орган извршува определени проверки потребни за проценка на барањето;

г) “царински орган за спроведување” е царинскиот орган кој ги применува мерките потребни за да се осигура дека одлуката за враќање или простување на увозни или извозни давачки е правилно спроведена.

(2) Функциите на царинскиот орган на евидентирање, царинскиот орган кој одлучува, надзорниот царински орган и царинскиот орган за спроведување може да се извршуваат целосно или делумно од ист царински орган.

ГЛАВА 2

Одредби за спроведување на членовите 250 до 253 од Царинскиот закон

Оддел 1

Барање

Член 471

(1) Барање за враќање или простување на извозни или увозни давачки, во понатамошниот текст “барање за враќање или простување” се поднесува од лицето кое ги платило или кое е одговорно за плаќање на тие давачки или од лицата кои ги презеле неговите права и обврски. Барање за враќање или простување може да поднесе и застапник на лицето или лицата од овој став.

(2) Барање за враќање или простување се поднесува во еден оригинал и една копија, во форма на образец и согласно забелешките дадени во Прилог 62 од оваа уредба.

Меѓутоа, барање за враќање или простување може да се поднесе во слободна писмена форма, на барање на лицето или лицата од став (1) на овој член, под услов да ги содржи податоците од наведениот Прилог.

Член 472

(1) Барањата за враќање или простување, придружувани од документите потребни за одлучување, се поднесуваат кај царинскиот орган на евидентирање, освен доколку не е определен друг царински орган за оваа цел. Тој царински орган по прифаќањето веднаш ги проследува барањата до царинскиот орган кој одлучува доколку самиот не е определен за тоа.

(2) Царинскиот орган од став (1) на овој член ги запишува датумот на прифаќање на оригиналот и копијата од барањето. Копијата ја враќа до барателот.

Член 473

(1) Царинскиот орган од член 472 од оваа Уредба, може да прифати барање кое не ги содржи сите податоци од образецот од членот 471 став (2) од оваа Уредба. Меѓутоа барањето треба да ги содржи најмалку податоците кои се внесуваат во рубриците 1 до 3 и 7 од образецот.

(2) Кога се применува став (1) од овој член, наведениот царински орган определува рок за доставување на некои од податоците и/или документите кои недостасуваат.

(3) Кога рокот определен од царинскиот орган согласно став (2) од овој член не се запази, барањето се смета за повлечено.

Барателот за ова се информира без одложување.

Оддел 2

Постапка за одобрување на враќање или простување

Член 474

Царинскиот орган кој одлучува може, пред да одлучува по барањето за враќање или простување, да одобри да се завршат царинските формалности од кои може да зависи одредено враќање или простување. Таквото одобрување со ништо не влијае на донесувањето на одлуката на царинскиот орган по барањето.

Член 475

До донесувањето на одлуката по барањето за враќање или простување, стоката за која е побарано враќање или простување на давачки не смее да се пренесе на место различно од местото кое е наведено во барањето освен доколку барателот претходно не го известил царинскиот орган од член 472 од оваа Уредба, кој од своја страна го информира царинскиот орган кој одлучува. Одредбите од овој член не ја исклучуваат примената на член 474 од оваа уредба.

Член 476

(1) Кога барањето за враќање или простување се однесува на случај кога треба да се добијат дополнителни податоци или кога стоката треба да се прегледа со цел да се утврди дека условите за враќање или простување пропишани со Царинскиот закон и со ова Поглавје се исполнети, царинскиот орган кој одлучува презема мерки потребни за тоа, ако е потребно барајќи помош од надзорниот царински орган, наведувајќи го видот на податоците кои треба да се добијат или видот на проверките кои треба да се извршат.

(2) Надзорниот царински орган одговара веднаш на ова барање и ги проследува добиените податоци и резултатите од извршените проверки до царинскиот орган кој одлучува.

Член 477

(1) Кога царинскиот орган кој одлучува ги има сите потребни податоци, ја донесува својата одлука по барањето за враќање или простување во писмена форма.

(2) Кога барањето е одобрено, одлуката ги содржи сите податоци потребни за нејзино извршување.

Во зависност од околностите во одлуката треба да бидат наведени сите или некои од следниве податоци:

а) податоците потребни за идентификација на стоката за која одлуката се однесува;

б) основот за враќање или простување на увозните или извозните давачки и повикување на соодветен член од Царинскиот закон, и кога е тоа потребно, соодветен член од ова Поглавје;

в) употребата која за стоката може да биде одредена или одредиштето каде стоката може да биде пратена, во зависност од можностите кои се на располагање за конкретниот случај согласно Царинскиот закон, и кога е тоа потребно врз основа на посебно одобрение од страна на царинскиот орган кој одлучува;

г) рокот за завршување на формалностите од кои зависи враќањето или простувањето на извозните или увозните давачки;

д) изјава дека увозните или извозните давачки нема да бидат вратени или простени се додека царинскиот орган за спроведување не го известил царинскиот орган кој одлучува дека формалностите од кои зависи враќањето или простувањето се завршени;

ѓ) податоци за било кои услови и барања на кои стоката подлежи до спроведувањето на одлуката;

е) известување со кое примачот се известува дека при ставање на увид на стоката треба да го поднесе оригиналот на одлуката до царинскиот орган за спроведување.

Член 478

(1) Царинскиот орган за спроведување презема чекори да обезбеди:

- дека условите и барањата од член 477 став (2) точка ѓ) од оваа уредба, се исполнети,

- дека во сите случаи стоката навистина се употребува на начинот, или е пратена до одредиштето, назначени во одлуката за враќање или простување на увозни или извозни давачки.

(2) Кога во одлуката се наведува дека стоката може да се стави и во царински склад, слободна зона или слободен склад, и примачот ја употребува оваа можност, потребните формалности треба да се извршат кај царинскиот орган за спроведување.

(3) Кога царинскиот орган за спроведување утврди дека се исполнети условите од став (1) на овој член, тој истото го потврдува во пропишана форма до царинскиот орган кој одлучува.

Член 479

Кога е одобрено барање за враќање или простување на давачки, а по приемот на потврдата од член 478 став (3) од оваа уредба, царинскиот орган кој одлучува без одлагање става клаузула за извршност на одлуката и се спроведува враќањето или простувањето на предметните давачки.

Враќањето на предметните давачки не може да се изврши ако лицето на кое гласи одлуката има било какви неподмирени, а доспеани обврски по основ на увозни или извозни давачки. Износот одобрен за враќање и доспеаните обврски во овој случај се пребиваат по службена должност.

Член 480

Кога барањето за враќање или простување е изготвено врз основа на постоење на намалена или увозна давачка нула во рамките на тарифна квота, тарифен плафон или друг преференцијален тарифен третман во моментот на прифаќање на декларацијата за пуштање во слободен промет, враќањето или простувањето се одобрува само кога, во времето на поднесување на барањето за враќање или простување придружено со потребните документи, е исполнет условот:

- во случај на тарифна квота, количината на тарифната квота да не е исцрпена,

- за други случаи, увозните давачки кои претставуваат долг според закон да не се повторно воспоставени.

Ако условите пропишани со овој став не се исполнети, враќање или простување секако се одобрува кога неприменувањето на намалена или увозна давачка нула за стоката било резултат на грешка од страна на царинскиот орган и декларацијата за пуштање во слободен промет ги содржела сите податоци и била придружена со сите документи потребни за примена на намалена или увозна давачка нула.

Член 481

Царинскиот орган кој одлучува го одобрува враќањето или простувањето кога:

а) барањето е придружено со уверение за потекло, уверение за движење или друг соодветен документ со кој се докажува дека увезената стока, во моментот на прифаќање на царинската декларација за пуштање во слободен промет, ги исполнувала условите за добивање на статус на домашна стока, преференцијален тарифен третман или повластен тарифен третман заради видот на стоката;

б) поднесениот документ од точка а) на овој член се однесува исклучиво на предметната стока;

в) сите услови за прифаќање на поднесениот документ од точка а) на овој член се исполнети;

г) сите други услови за одобрување на статус на домашна стока, преференцијален тарифен третман или повластен тарифен третман заради видот на стоката се исполнети.

Враќањето или простувањето се врши по ставање на увид на стоката. Кога стоката не може да се стави на увид на царинскиот орган за спроведување, царинскиот орган кој одлучува, одобрува враќање или простување само кога има податоци кои недвосмислено докажуваат дека уверението или документот поднесен по царинењето се однесува на таа стока.

Член 482

Увозните давачки не се враќаат ниту простуваат согласно член 252 од Царинскиот закон кога:

- постоењето на недостатоци на стоката било земено предвид во сочинувањето на условите на договорот,

а особено на цената, под кои стоката била ставена на царинска постапка за која постои обврска за плаќање на увозни давачки,

- увозникот ја продава стоката откако било утврдено дека таа е со недостатоци или дека не е во согласност со условите од договорот.

Член 483

(1) Царинскиот орган кој одлучува, определува краен рок не подолг од 2 месеца од денот на известувањето за одлуката за враќање или простување на увозни или извозни давачки за завршување на царинските формалности кои треба да се извршат за враќањето или простувањето на давачките. Одредбите од овој став не ја исклучуваат примената на член 489 став (1) точка в) од оваа уредба.

(2) Незапазувањето на крајниот рок од став (1) на овој член доведува до губење на правото за враќање или простување освен кога странката која е засегната со одлуката ќе докаже дека била спречена да го запази овој краен рок заради непредвидливи околности или виша сила.

Член 484

Кога од уништувањето на стоката, одобрено од царинскиот орган кој одлучува, има отпадоци или остатоци, тие се сметаат за странска стока откако било одлучено да се прифати барањето за враќање или простување.

Член 485

Кога е дадено одобрението од член 252 став (2) точка б) од Царинскиот закон, царинскиот орган ги презема сите потребни чекори за да обезбеди стоката ставена во царински склад, слободна зона или слободен склад да може подоцна да се препознае како странска стока.

Член 486

Кога само еден или повеќе делови или компоненти од некој производ, а не целиот, се извезуваат, повторно извезуваат или се уништуваат или им се одредува друго царински дозволено постапување или употреба, износот кој се враќа или простува е разликата меѓу износот на увозните давачки за целиот производ и износот на увозните давачки кои би се наплатиле на остатокот од производот доколку тој би бил ставен во непроменета состојба во царинска постапка за која има обврска за плаќање на такви давачки на денот на таквото ставање на целиот производ.

Член 487

Увозни или извозни давачки се враќаат или простуваат согласно член 254 од Царинскиот закон само доколку износот кој се враќа или кој се простува го надминува износот од 10 ЕВРА во денарска противвредност.

ГЛАВА 3

Посебни одредби во врска со примена на членот 253 од Царинскиот закон

Член 488

(1) Кога царинскиот орган кој одлучува утврдил дека барањето за враќање или простување кое е поднесено согласно член 253 став (2) од Царинскиот закон:

- е изготвено врз основ кој одговара на една од околностите од член 489 до 491 од оваа Уредба и дека тие не се предизвикани од намери за мамење или од очигледна небрежност од страна на странката, тој го враќа или простува износот на предметните увозни или извозни давачки,

- е изготвено врз основ кој одговара на една од околностите од член 492 од оваа Уредба, тој не го враќа или простува износот на предметните увозни или извозни давачки.

(2) Поимот “странка” од член 253 став (1) од Царинскиот закон и од овој член е лицето или лицата од член 471 став (1) од оваа Уредба или нивните застапници и секое друго лице кое било вклучено во завршувањето на царинските формалности кои се однесуваат на предметната стока или кое ги дало упатствата потребни за завршување на овие формалности.

Член 489

(1) Увозни давачки се враќаат или простуваат кога:

а) странска стока ставена во царинска постапка со целосно или делумно ослободување од плаќање на увозни давачки или стока пуштена во слободен промет со повластен тарифен третман во зависност од нејзината крајна употреба е украдена, под услов стоката да е брзо пронајдена и ставена повторно, непроменета каква што била во моментот кога била украдена, во нејзината првобитна царинска состојба;

б) странска стока ненамерно повлечена од царинската постапка со целосно или делумно ослободување од плаќање на увозни давачки во која била ставена, под услов веднаш по откривање на грешката да е ставена повторно, непроменета каква што била во моментот кога била повлечена, во нејзината првобитна царинска состојба;

в) постојат технички пречки за ракување со механизмот за отварање на транспортните средства на кои се наоѓа стоката којашто претходно била пуштена во слободен промет и од таа причина таа не може да се истовари при пристигнувањето до нејзиното одредиште, под услов истата без одлагање повторно да се извезе;

г) стока која првобитно била пуштена во слободен промет, потоа била дополнително вратена до странскиот испорачател, во постапка на извоз за облагородување, за да му се овозможи бесплатно да ги отстрани недостатоците кои постоеле пред пуштањето на стоката (дури и ако биле откриени по пуштањето на стоката) или да ја доведе во состојба која ги задоволува условите и која е во согласност со одредбите од договорот под кој таа била пуштена во слободен промет, а испорачателот одлучил конечно да ја задржи стоката затоа што не е во состојба да ги отстрани недостатоците или затоа што тоа не би било економски исплатливо;

д) се открило, по одлука на царинскиот орган да изврши дополнително евидентирање на увозните давачки кои се наплаќаат за стока пуштена во слободен промет со целосно ослободување од плаќање на увозни давачки, дека предметната стока била повторно извезена од царинското подрачје без царински надзор, под услов да се утврди дека главните услови за враќање или простување на увозните давачки пропишани со царинскиот закон навистина би се исполниле во моментот на повторен извоз, доколку износот би бил наплатен при пуштање на стоката во слободен промет;

ѓ) надлежен суд забранил тргување со стока, претходно ставена во царинска постапка во која странката е обврзана да ги плати увозните давачки под редовни услови, и таа стока е повторно извезена од царинското подрачје или уништена под царински надзор, под услов да се утврди дека предметната стока навистина не била употребена во Република Македонија;

е) стока ставена во царинска постапка со обврска за плаќање на увозни давачки, платени по сопствена иницијатива од декларантот кој е овластен за тоа и, иако не по вина на декларантот не било можно таа да се испорача до примачот;

ж) стоката испраќачот по грешка ја пратил до погрешен примач;

з) утврдено е дека стоката е несоодветна за употребата за која примачот ја наменил, заради очигледна фактичка грешка во неговата нарачка;

с) по пуштањето во царинска постапка со обврска за плаќање на увозни давачки, утврдено е дека стоката во моментот на нејзиното пуштање не била во согласност со важечките прописи кои се однесуваат на нејзината употреба или тргување со неа и затоа не може да се употребува за целите наменети од примачот;

и) употребата на стоката од примачот за наменетата цел е спречена или значително ограничена со општи мерки донесени од страна на надлежен орган по денот на пуштање во царинска постапка со обврска за плаќање на увозни давачки;

ј) целосно или делумно ослободување од плаќање на увозни давачки, побарано од странката согласно важечките одредби не може, не по вина на странката, да се одобри од царинскиот орган, кој соодветно ги евидентира увозните давачки за кои настанала обврска за плаќање;

к) стоката пристигнала до примачот по рокот на задолжителната испорака согласно договорот под кој таа била ставена во царинска постапка со обврска за плаќање на увозни давачки;

л) стоката не можела да се продаде во царинското подрачје и бесплатно била испорачана до хуманитарни или добротворни организации кои:

- ги вршат своите активности во друга земја, под услов да имаат регистрирано претставништво во Република Македонија, или

- ги вршат своите активности во царинското подрачје, под услов да може да им биде одобрено ослободување при пуштање во слободен промет на слична стока од други земји;

љ) царинскиот долг настанал на поинаков начин од оној од член 216 од Царинскиот закон и странката е во можност да поднесе уверение за потекло, уверение за движење или друг соодветен документ со кој се докажува дека доколку увозната стока била ставена во слободен промет таа би можела да добие статус на домашна стока или преференцијален тарифен третман, под услов останатите услови од член 481 од оваа уредба да биле исполнети.

(2) Враќањето или простувањето на увозни давачки во случаите од став (1) точка в) и г) до л) од оваа уредба, освен кога стоката е уништена по налог на надлежен орган, е условено со нивното повторно извезување од царинското подрачје под надзор на царински орган.

По барање, царинскиот орган кој одлучува, дозволува стоката наместо повторно да се извезе да биде уништена или ставена во постапка на транзит, во царински склад, во слободна зона или во слободен склад.

Стоката на која треба да и се одреди едно од овие постапувања се смета за странска стока.

Во ваков случај, царинскиот орган ги презема сите потребни мерки да обезбеди стоката ставена во царински склад, слободна зона или слободен склад да може подоцна да се препознае како странска стока.

(3) Дополнително, на надзорниот царински орган треба да му се докаже дека стоката ниту била употребена ниту продадена пред нејзиниот повторен извоз.

Член 490

(1) Увозните давачки се враќаат или простуваат кога:

а) стока ставена по грешка во царинска постапка со обврска за плаќање на увозни давачки, е повторно извезена од царинското подрачје, без претходно да била ставена во царинската постапка во која требало да биде ставена, под услов да се исполнети останатите услови пропишани со член 251 од Царинскиот закон;

б) стоката е повторно извезена или уништена согласно со член 252 став (2) точка б) од Царинскиот закон без царински надзор, под услов да се исполнети останатите услови од наведениот член;

в) стоката е повторно извезена или уништена без царински надзор согласно член 489 став (1) точка в) и г) до л) од оваа уредба, под услов да се исполнети останатите услови од член 489 став (2) и став (3) од оваа уредба.

(2) Враќањето или простувањето на увозни давачки во околностите од став (1) на овој член е условено со:

а) поднесување на сите потребни докази за да се овозможи царинскиот орган кој одлучува самиот да се увери дека стоката за која се бара враќање или простување:

- навистина била повторно извезена од царинското подрачје, или

- била уништена под надзор на органите или лицата надлежни за службено потврдување на таквото уништување;

б) враќање до царинскиот орган кој одлучува на секој документ со кој се потврдува домашниот статус на предметната стока со кој таа стока можела да го напушти царинското подрачје, или поднесување на каков било доказ кој царинскиот орган, кој донесува одлука, го смета за потребен за да се увери дека предметниот документ не може дополнително да се употреби за каков било увоз на стока во Република Македонија.

Член 491

(1) За примена на член 490 став (2) од оваа Уредба:

а) доказ потребен за да му се овозможи на царинскиот орган кој одлучува самиот да се увери дека стоката за која се бара враќање или простување навистина била повторно извезена од царинското подрачје е поднесувањето од страна на барателот на:

- оригинална декларација за извоз на стоката од царинското подрачје или нејзина заверена копија и

- потврда од царинскиот орган преку кој стоката стварно го напуштила царинското подрачје.

Кога таква потврда не може да се поднесе, доказ дека стоката го напуштила царинското подрачје може да се поднесе во форма на:

- потврда од царинскиот орган на одредишната странска земја со која се потврдува дека стоката пристигнала, или

- оригинална царинска декларација за стоката изготвена во одредишната странска земја или нејзина заверена копија.

Овие документи треба да се придружени од административни и комерцијални документи кои му овозможуваат на царинскиот орган кој одлучува да провери дека стоката извезена од царинското подрачје, е истата која што била декларирана за царинска постапка со обврска за плаќање на увозни давачки, и тоа:

- оригинална декларација за наведената постапка или нејзина заверена копија и

- кога царинскиот орган кој одлучува смета дека тоа е потребно, административни или комерцијални документи (како што се фактури, податоци за испораката, транзитни документи или уверенија за здравствена исправност) во кои има целосен опис на стоката (трговски опис, количини, ознаки и други податоци за идентификација) кои биле поднесени со декларацијата за наведената постапка или со декларацијата за извоз од царинското подрачје или царинската декларација изготвена за таа стока во одредишната странска земја, во зависност од случајот;

б) доказ потребен за да му се овозможи на царинскиот орган кој одлучува самиот да се увери дека стоката за која се бара враќање или простување била стварно уништена под надзор на органите или лицата надлежни за службено потврдување на таквото уништување е поднесувањето од страна на барателот на:

- оригинален записник или известување за уништувањето изготвено од органите под чиј надзор стоката е уништена или нивна заверена копија, или

- потврда изготвена од лице надлежно за потврдување на уништувањето придружувана со доказ за негово овластување.

Овие документи содржат доволно целосен опис на уништената стока (трговски опис, количини, ознаки и други податоци за идентификација) кои му овозможуваат на царинскиот орган да се увери, преку споредба со податоците наведени во декларацијата за царинската постапка со обврска за плаќање на увозни давачки и придружните комерцијални документи (како што се фактури, податоци за испораката, итн.) дека уништената стока е истата којашто била декларирана за наведената постапка.

(2) Кога доказите од став (1) на овој член се недоволни и не му овозможуваат на царинскиот орган кој одлучува да донесе одлука, со целосно познавање на фактите, за случајот кој што му е поднесен, или кога определени докази се недостапни, таквите докази може да се дополнат или заменат со никои други документи кои наведениот царински орган ги смета за потребни.

Член 492

Увозните давачки нема да се вратат или простат кога, во зависност од случајот, единствен основ за враќање или простување во барањето е:

а) повторен извоз од царинското подрачје на стока претходно ставена во царинска постапка со обврска за плаќање на увозни давачки, од причини различни од оние од член 251 или 252 од Царинскиот закон или во член 489 или 490 од оваа уредба, а посебно заради неуспешна продажба;

б) уништување, од било која причина, освен ако не е поинаку изречно пропишано според важечките прописи, на стока ставена во царинска постапка со обврска за плаќање на увозни давачки по нејзиното пуштање од царинскиот орган;

в) поднесување, за да се добие преференцијален тарифен третман за стоката декларирана за пуштање во слободен промет, на документи за кои дополнително е откриено дека се кривотворени, фалсификувани, или неважечки за таа цел, дури и во случаите кога такви документи биле поднесени добронамерно.

ДЕЛ 5

Завршни одредби

Член 493

Прилозите од оваа уредба се составен дел на оваа уредба.

Член 494

Оваа уредба влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија", а ќе се применува од 01 јануари 2006 година.

Бр. 19-2888/1
27 јули 2005 година
Скопје

Претседател на Владата
на Република Македонија,
д-р **Владо Бучковски**, с.р.